

Budget 2024 och ekonomiplan 2024-2026

STADSSTYRELSEN 6.11.2023

INNEHÅLL

Stadsdirektörens översikt	2
Borgås budget 2024 i ett nötskal	4
Strategiska mål	6
Allmän motivering	8
<i>Tillståndet i kommunekonomin</i>	8
<i>Stadens verksamhetsmiljö</i>	9
<i>Skatteinkomster och statsandelar</i>	12
<i>Stadens finansieringsbehov och låneupptagning</i>	16
Resultaträkning och finansieringsanalys	17
Sektorvisa motiveringar	21
SEKTORN FÖR KONCERN TJÄNSTER	21
Val.....	22
Stadsfullmäktige	22
Revision	22
Stadsstyrelsen	22
Stadens ledning.....	22
Personal, demokrati och utveckling	23
Finansiering och strategi.....	25
Lokaler.....	25
SEKTORN FÖR STADSUTVECKLING	27
Stadsutvecklingens ledning.....	28
Markpolitiken	28
Stadsplaneringen	29
Stadsinfra	30
Tillstånds-och tillsynsnämnden.....	31
Byggnadstillsyn	31
Miljövården	31
Miljöhälsovården	31
SEKTORN FÖR VÄXANDE OCH LÄRANDE	33
Ledningen för sektorn för växande och lärande	34
Finskspråkig grundläggande och gymnasieutbildning	35
Svenskspråkig grundläggande och gymnasieutbildning	38
SEKTORN FÖR LIVSKRAFT	42
Ledningen för sektorn för livskraft.....	43
Turism- och evenemangtjänster	43
Fritidstjänster	44
Tjänster för kontinuerligt lärande	46
Närings-, sysselsättning och integration.....	47
Personalplan	48
Investeringar	51
Investeringar som stöd för klimatarbetet	55
Affärsverken	58
Kommunkoncernen	60
Budgeten och ekonomiplanens motiveringar samt bindande verkan	63

STADSDIREKTÖRENS ÖVERSIKT

Stadens verksamhetsår 2023 har på många sätt varit ett lyckat första verksamhetsår med den nya organisationsstrukturen efter reformerna i social- och hälsovårdstjänsterna samt räddningsväsendet. Utöver undervisningen och fostran samt stadsutvecklingen har stadens verksamhet starkt även betonat livskrafttjänsterna och stadsbornas delaktighet.

Omvärldsförändringarna fortsätter också under budgetåret 2024 under vilket staden förbereder sig för att ta över AN-tjänsternas uppdrag från staten och för reformering av integrationslagen.

Många av stadens spetsprojekt kommer att framskrida under nästa år. Avsikten är att det fattas beslut om Kokons idrottscentrum, att byggandet av Parkgatan och Gammelbacka skolprojekt framskrider, att det dras upp riktlinjer för servicenivån inom kollektivtrafiken och att planeringen av järnvägsprojekten framskrider. Byggandet befinner sig för närvarande i en lågkonjunktur, men stadens tillväxtstrategi sträcker sig längre in i framtiden än de enskilda konjunkturerna.

Stadens tillväxt och spetsprojekten förutsätter en noggrann skötsel av ekonomin även i fortsättningen. Kommunernas ekonomi håller på att försvagas betydligt redan 2024, då statens olika ekonomiska stödåtgärder uteblir. Samtidigt försämrar inflationen och andra ökande omkostnader städernas ekonomi.

Borgå stads ekonomi kommer att vara nästan i balans men får ett lindrigt underskott år 2024. Stadens ekonomi är därför allt mer beroende av intäkterna ur samfundsskatten och även av de kompensationsposter för social- och hälsovårdsreformen som ingår i statsandelarna. I nuläget, om utgifterna för driftsekonomin inte ökar väsentligt under de närmaste åren, tål stadens ekonomi även enstaka negativa år.

En del av investeringarna har man förberett sig för redan på förhand, men genomförandet av spetsprojekten förutsätter noggrann prioritering och till vissa delar även tidsmässig periodisering. Det bör observeras att investeringskostnaden endast utgör en liten del av de totala

kostnaderna under projektets livscykel. Det väsentliga är att granska de olika spetsprojektens konsekvenser för driftsekonomin under en längre tidsperiod och deras inverkan på andra verifierade permanenta servicebehov samt de identifierade riskfaktorerna på inkomstsidan.

Under budgetåret 2024 kommer stadens utgifter att öka med ca 2,8 procent på grund av inflation, löneuppgörelser inom kommunsektorn, befolkningstillväxt och inriktade satsningar på grund av den uppdaterade stadsstrategin. Utgifterna ökar inom alla branscher. Det måste konstateras att detta på lång sikt är en alltför stor ökning av utgifterna.

Utgångspunkten i budgeten är att man svarar på det ökade servicebehovet och befolkningsökningen samtidigt som man på ett målinriktat sätt kan satsa på de konstaterade prioriteringarna i stadsstrategin. Staden satsar redan nu mer på lagstadgade tjänster och övriga tjänster som produceras frivilligt än vad kontrollstäderna gör. Stadens befolkningsantal stiger och samtidigt föräldras stadens invånare. Det är ändå beaktansvärt att särskilt antalet barn kommer att minska märkbart, uppskattningsvis med över tio procent fram till år 2040. Förändringarna i barnantalet börjar synas redan före utgången av årtiondet. Det är viktigt att proaktiva åtgärder för att staden kan anpassa sig för läget kan påbörjas redan nu.

Stadens resultaträkning kommer att ha ett underskott på cirka en halv miljon euro år 2024, vilket är en tydlig avvikelse från de goda resultaten under tidigare år. Summan på samfundsskatteintäkter som har en stark påverkan på stadens resultaträkning uppskattas år 2024 vara 32 miljoner euro. Detta motsvarar 2023 års nivå. Uppskattningen av samfundsskatteintäkter bygger på förhandsbesked om beskattningen enligt vilka stadens fördelningsandel av samfundsskatten kommer att vara 1,5-faldig år 2024. Samtidigt som samfundsskattens fördelningsandel blir större kan man ändå för första gången se en minskning av samfundsskatteintäkter år 2024 i full skala. Detta är

Förberedelser inför AN-tjänster

Befolkning växer, barnantalet börjar minska

Underskott - -0,5 milj. €

en följd av vårdreformen som drog in cirka en tredjedel av samfundsskatten till staten.

Stadens inkomstskatteprocent bör från och med 2024 fastställas med en tiondels procents noggrannhet, vilket innebär att stadens nuvarande inkomstskatteprocent på 7,11 % bör ändras. Stadens ekonomi möjliggör i det rådande konjunkturläget sänkningen av skattesatsen till 7,10 procent under de närmaste åren. Beroende särskilt på driftsbudgetens tillväxt och kommande investeringslösningar finns det dock tryck för att höja skattesatsen betydligt under andra halvan av årtiondet.

Staden har lyckats minska lånestocken avsevärt under de senaste åren. Man har lyckats låsa räntorna på de nuvarande lånen på en låg nivå under de följande åren, vilket innebär att en betydande höjning av räntorna ännu nästa år inte har någon betydande inverkan på stadens räntekostnader.

Lånestocken håller dock på att öka betydligt från och med 2025, när stadens årsbidrag försvagas och investeringstakten ökar. Stadens ekonomi kan i princip inte basera sig på en hög samfundsskattenivå, utan utgifterna bör anpassas och investeringarna prioriteras och periodiseras även i fortsättningen. Man bör komma ihåg att reformen av välfärdsområdena stegvis minskar stadens finansieringsgrund fram till 2027 med kring 3,3 miljoner euro, vilket syns i stadens statsandelsinkomster och i fråga om den nya statsandelsreformen bör man förbereda sig på ett negativt slutresultat.

Jukka-Pekka Ujula

Stadsdirektör

Många nationella och globala utmaningar syns också i Borgå stads verksamhetsmiljö. Anpassningen av den offentliga ekonomin, tillgången på kunnig personal, befolkningens stigande ålder, differentieringen i kommunernas utveckling, instabiliteten i den världspolitiska situationen, klimatförändringen och naturens försvagade mångfald har en central inverkan på stadens verksamhetsmiljö.

Borgå har dock en stark dragningskraft, och staden får höga betyg i jämförelser och statistik mellan olika städer. Den ekonomiska grunden och möjligheterna att utveckla staden är goda.

Flera spetsprojekt pågår

I den växande staden pågår flera stora stadsutvecklingsprojekt som stöder stadens tillväxt, utveckling, klimatmål samt invånarnas välfärd och trivsel. Högklassig småbarnspedagogik och utbildning stärker barns och ungas välbefinnande och förebygger marginalisering.

Staden kliver ur en nationellt stark position in i ett nytt decennium fullt av stora förändringar.

BORGÅS BUDGET 2024 I ETT NÖTSKAL

Stadens budget verkställer stadsstrategin Drömmarnas Borgå 2022–2025 Möjligheternas stad. De bindande målen för verksamhet och ekonomi som i budgeten ställs för sektorerna och affärsverken har härletts från stadsstrategin och dess indikatorer.

- **Stadens ekonomi försämras** år 2024 jämfört med året innan. Årsbidraget är cirka 24 miljoner euro och räkenskapsperiodens resultat visar underskott på cirka en halv miljon euro.
- **Utgifterna** är totalt 238 miljoner euro. Verksamhetsutgifterna ökar 2,8 % eller cirka 6,6 miljoner euro jämfört med den ändrade budgeten för år 2023. I den korrigerade budgeten 2023, som fungerar som jämförelseuppgift, ingår dock kostnader av engångsnatur på cirka 2,5 miljoner euro för social- och hälsovården och räddningsväsendet samt ändringar i de interna posterna som bör beaktas vid jämförelsen av ökningen av de årliga driftskostnaderna. Den korrigerade kostnadsökningen 2024, som beaktats genom ändringar i de interna posterna och social- och hälsovårdskostnader av engångsnatur, är 5,2 procent, dvs. 11 miljoner euro.
  - Utgifterna för sektorn för växande och lärande ökar med 0 %. Utgifterna hålls på samma nivå som förra året eftersom de interna posterna samtidigt har minskat. När man beaktar rättelsen av de interna posterna för sektorn, har utgifterna ökat med + 4,1 %, alltså cirka 4,9 miljoner €.
  - Utgifterna inom sektorn för livskraft ökar + 2,5 %, dvs. ca 1,0 miljoner euro. De driftskostnader som beaktats genom ändringar i de interna posterna ökar med 3,9 %, dvs. 1,5 miljoner euro.
  - Utgifterna inom sektorn för stadsutvecklingen ökar +8,8 %, dvs. ca 2,2 miljoner euro. De driftskostnader som beaktats genom ändringar i de interna posterna ökar med 10,1 %, dvs. 2,5 miljoner euro.
  - Utgifterna inom sektorn för koncerntjänsterna ökar +6,5 %, dvs. ca 2,9 miljoner euro. De driftskostnader som med beaktande av poster av engångsnatur och interna poster ökar med 6,2 %, dvs. 2,8 miljoner euro.
- **Inkomsterna hålls på nästan samma nivå** som året förut. Inkomsterna är totalt 263 miljoner euro
  - **Skattebasen i kommunalskatten** ökar cirka 4,4 %, men sänkningen av skatteprocenten med 0,01 procentenheter minskar kommunalskatten cirka 0,1 miljoner euro. De skatteinkomster av en-

gångskaraktär som fått med en högre skatteprocent de senaste åren faller dessutom nästan helt bort. Kommunalskatteintäkterna förutses vara cirka 93 milj. euro (cirka 97 milj. euro år 2023).

- **I fråga om samfundsskatten** förväntas Borgås egen fördelningsandel bli 1,5-faldig. Som en följd av välfärdsområdesreformen faller ändå från samfundsskatteintäkterna samtidigt bort de poster av engångskaraktär som under de föregående åren har betalats till kommunerna enligt en högre fördelningsandel. År 2024 uppskattas intäkterna vara cirka 32 milj. € (cirka 33 milj. € år 2023)
- **Fastighetsskatten** inbringar cirka 18,6 miljoner euro och ökar en aning från förut (cirka 17,2 milj. euro år 2023).
- **Statsandelsinkomsterna** hålls på samma nivå, cirka 47 miljoner euro. I statsandelarna ingår i fortsättningen utjämningsmekanismer till följd av välfärdsområdesreformen.
- **De mest centrala förändringarna i omvärlden är:** Förberedelser inför överföringen av arbets- och näringsstjänsterna och framskridande av spetsprojekt, förnyelse av kollektivtrafiken, den höga inflationsnivån, ökad lånestock och ökade finansieringskostnader till följd av att investeringsnivån stiger.
- **Antalet anställda hos staden** ökar med 11,3 befattningar, varvid antalet vakanser är totalt 2 109. Personalkostnaderna ökar totalt med cirka 6,8 miljoner euro.
- **Under åren 2024–2027 ska det enligt investeringsplanen göras investeringar för cirka 176 miljoner euro.** År 2024 görs det investeringar för totalt 36,8 miljoner euro, av vilka andelen husbyggsinvesteringar är 20,6 miljoner euro och stadsutvecklingens andel är 13,5 miljoner euro.
- **De största enskilda investeringarna** är Hindhår bildningscentrum, Huktis daghem samt Kokon idrottscentrum.
- **Lånestocken vid utgången av år 2024** kommer uppskattningsvis att vara cirka 84,9 miljoner euro. Detta betyder att stadens skulder är 1 654 euro per invånare.
- **Stadens nya inkomstskattesats är 7,10 % (7,11 % år 2023).**
- **Fastighetsskattesatserna är oförändrade.**

INKOMSTER

SKATTEINTÄKTER

143,6

MILJONER
EURO
(- 3,1%)

STATSANDELAR

47

MILJONER
EURO
(+ 0 %)

FÖRSÄLJNINGS-
OCH
AVGIFTSINTÄKTER

13,3

MILJONER
EURO

ÖVRIGA
INKOMSTER

55

MILJONER
EURO

UTGIFTER

SEKTORN FÖR
VÅXANDE OCH
LÄRANDE

123,5

MILJONER EURO
(+4,1%)*

SEKTORN FÖR
STADS-
UTVECKLING

27,5

MILJONER EURO
(+10,1%)*

SEKTORN FÖR
LIVSKRAFT

40,2

MILJONER EURO
(+3,9%)*

SEKTORN FÖR
KONCERN-
TJÄNSTER

46,9

MILJONER EURO
(+ 6,2%)*

NYCKELTAL

LÄNESTOCKEN

84,9

MILJONER
EURO

NETTO-
INVESTERINGAR

36,8

MILJONER
EURO

ÅRSBIDRAG/
AVKSRIVNINGAR

98 %

RÄKENSKAPS-
PERIODENS
UNDERSKOTT

-0,5

MILJON
EURO

BEFOLKNING

51 346

(*PROGNOS)

INKOMST-
SKATTESATSEN

7,1 %

LÄNESTOCKEN

1 654

EURO/INVÅNARE

INVESTERINGAR-
NAS INKOMSTFI-
NANSIERINGSPRO-
CENT

65 %

Nyckeltal kalkylerade på basen av budgeten baserar sig på prognoser.

* Social- och hälsovårdens samt räddningsväsendets kostnader av engångsnatur, ca 2,5 miljoner euro och ändringar inom de interna posterna, har beaktats i förändringsprocenterna för sektorernas utgifter.

STRATEGISKA MÅL

Budgeten och ekonomiplanen förverkligar stadsstrategin Drömmarnas Borgå 2022–2025 – Möjligheternas stad, som fastställdes av stadsfullmäktige våren 2022. I strategin fastställs stadens vision, värden och utvecklingsmål fram till år 2025.

Strategin innehåller de fastställda långsiktiga målen för stadens verksamhet och ekonomi. Strategin kristalliseras i fyra spetssteman: den populäraste hemstaden, bäst även i vardagen, pulserande stadsliv ja klimatinsatsernas stad. Strategin verkställs genom olika program och i synnerhet genom de årliga budgetmålen.

Stadsfullmäktige har fastställt mätare för varje spetsstema. Indikatorerna grundar sig på MayorsIndicators-indikatorer som bygger på FN:s mål för hållbar utveckling. MayorsIndicators-indikatorerna ger uppgifter om utvecklingen av olika delområden, såsom miljö, ekonomi och välfärd.

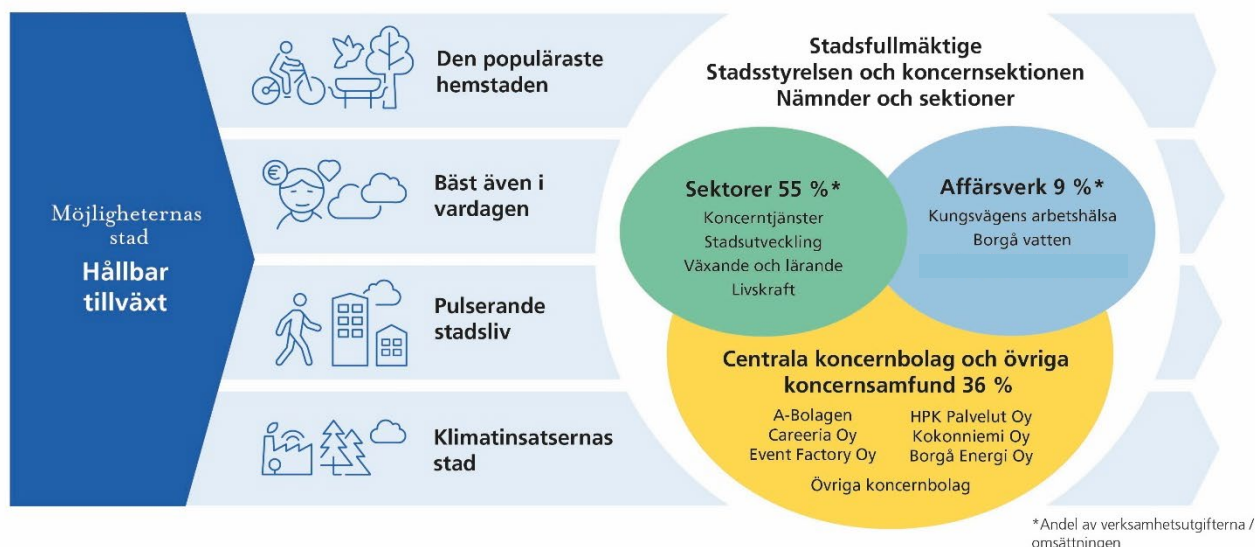
Databanken omfattar cirka 200 indikatorer och innehåller uppgifter om alla kommuner i Finland, Sverige och Storbritannien. Med hjälp av den kan man jämföra nuläget och utvecklingstrender i förhållande till andra städer.

Strategiutfallet rapporteras årligen i samband med bokslutet. Resultaten från verkställandet av strategin bedöms i delårsrapporter som ger fullmäktige aktuell information bl.a. om budgetmålen status.

I budgeten för år 2024 har sektorernas, serviceområdets och affärsverkens bindande mål för verksamhet och ekonomi sammanställts i en tabell under strategins fyra spetssteman. Strategin kompletteras med olika, till en viss del lagstadgade handlingsprogram.

Drömmarnas Borgå – Stadskoncernen

PORVOO BORGÅ

Bindande mål i budgeten

Indikator i strategin: 1. Befolkningsförändring, hela Borgå och centrumområdet		
BU2024 bindande mål	Indikator för bindande mål	Ansvarig part
Förutsättningarna för tomproduktionen tryggas genom att staden skaffar mer mark.	Staden ska skaffa 35 ha ny mark.	Stadsutveckling
Tillräckligt med tomter i bolagsform ska erbjudas för att göra stadens tillväxt möjlig.	Tomtreserv för flervånings- och radhus-tomter: minst 20 000 m ² -vy	Stadsutveckling
Möjligheter till boende med rimliga priser tryggas.	Minst 2 tomter överläts för ARA-pro- duktion.	Stadsutveckling
Principerna för utredningen om servicenätet godkänns.	Granskning gjord (ja/nej)	Växande och lärande, stadsutveck- ling och lokalitetstjänster
Elevupptagningsområdena stöder ett optimalt servicenät.	Granskning gjord (ja/nej)	Växande och lärande
Indikator i strategin: 2. HYTE-koefficienten		
BU2024 bindande mål	Indikator för bindande mål	Ansvarig part
Andelen barn som deltar i småbarnspedagogik ökar i olika åldersgrupper.	Andelen barn som deltar i småbarnspe- dagogik, 1–6-åringar 6 år = 100 % 3–5 år = minst 90 % 1–2 år = minst 63 %	Växande och lärande
Kompetent och välmående personal för produktion av hög- klassiga tjänster.	Hälsorelaterade frånvaron högst 4 %, utbildningsdagar per anställd i genom- snitt 2 dagar/år	Koncerttjänster
Indikator i strategin: 3. Utbildningsnivåindexet		
BU2024 bindande mål	Indikator för bindande mål	Ansvarig part
Borgås läsgaranti tillämpas inom nybörjarundervisningen i alla skolor.	Tillämpas/tillämpas inte	Växande och lärande
Minst 99 procent av unga i läropliktåldern som gått ut grundskolan får direkt en utbildningsplats på andra stadiet.	Antalet personer som tagit emot en ut- bildningsplats på andra stadiet.	Växande och lärande
Alla läropliktiga avlägger en examen på andra stadiet.	Andelen som avlagt en examen på andra stadiet av dem som påbörjat stu- dier minst 99 %.	Växande och lärande
Indikator i strategin: 4. Gatusäkerhetsindexet		
BU2024 bindande mål	Indikator för bindande mål	Ansvarig part
Intensifierat samarbete mellan myndigheter.	En förhandsutredning om behov av ka- meraövervakning har gjorts och beslut om att ta den i användning har fattats.	Koncerttjänster
Invånarnas delaktighet ökas och utslagningen minskas.	Uppdatering av säkerhetsplanerna där invånare engageras.	Alla, concerttjänster
Indikator i strategin: 5. Pulsmätare på upplevelser i Borgå centrum, förändring		
BU2024 bindande mål	Indikator för bindande mål	Ansvarig part
Turism- och evenemangstjänsterna främjar turismen året runt.	Registrerade övernattningar för turister, tillväxt 4 % under året.	Livskraft
Främjande av viktiga strategiska projekt.	Detaljplanen för Kokon blir färdig, detalj- planeförslaget för Gammelbacka har beretts. Utkastet till delgeneralplan för de centrala stadsområdena har beretts.	Stadsutveckling
Indikator i strategin: 6. Sysselsättningsgraden		
BU2024 bindande mål	Indikator för bindande mål	Ansvarig part
Beredning av servicehelheten för reformen av arbets- och näringsstjänsterna 2025	Beslut om organiseringsansvar, avtals- helheter och organisering har fattats	Livskraft
Förstärkande av sysselsättningsgraden som en del av reform- en av arbets- och näringsstjänsterna 2025.	Sysselsättningsgraden minst 73 %	Livskraft
Indikator i strategin: 7. Företagsstock		
BU2024 bindande mål	Indikator för bindande mål	Ansvarig part
Modellen Business Porvoo tas i användning.	Har tagits i användning (ja/nej)	Livskraft
Företagen och privata tillhandahållare av verksamhet stöds genom flexibelt bygglovsförfarande	Genomsnittlig handläggningstid av byggloven, högst 6 veckor.	Stadsutveckling
Indikator i strategin: 8. Stadens lånestock		
BU2024 bindande mål	Indikator för bindande mål	Ansvarig part
Det ska utarbetas ett produktivetsprogram där stadens driftsekonomi och investeringar balanseras så, att de mots- varar stadens ekonomiska utveckling åren 2024–2027	Produktivetsprogrammet har utarbetats och godkänts. En extern uppskattning av ekonomins hållbarhet har skaffats.	Alla, concerttjänster
Stadens ekonomi sköts och planeras ansvarsfullt så att lå- nestocken förblir måttlig.	Lånestock 2024 under 2000 €/invånare	Koncerttjänster
Konditionsklass för stadens egna lokaler och fastigheter. Konditionsklass för lokaler och fastigheter som används vid tjänsteproduktion.	Konditionsklassen över 70 %	Koncerttjänster, lokaler
Indikator i strategin: 9. Växthusgasutsläpp per invånare		
BU2024 bindande mål	Indikator för bindande mål	Ansvarig part
Kollektivtrafik och smidiga förbindelser till huvudstadsreg- ionen.	Beslut om servicenivå gjort ja/nej	Stadsutveckling
Genomförande av åtgärder i klimat- och miljöprogrammet.	Det finns egna indikatorer i programmet.	Koncerttjänster
Indikator i strategin: 10. Andelen skyddad skogsmark		
BU2024 bindande mål	Indikator för bindande mål	Ansvarig part
Beaktas som en del av klimat- och miljöprogrammet.	Det finns egna indikatorer i programmet.	Stadsutveckling, Concerttjänster

Sektorerna och affärsverken har även andra mål, som inte är bindande gentemot fullmäktige.

ALLMÄN MOTIVERING

Tillståndet i kommunekonomin

Kommunsektorn har under de senaste åren präglats av stora förändringar i form av coronapandemin och ökande kostnader. Vårdsområdena som inledde sin verksamhet vid ingången av år 2023 har ändrat kommunernas uppgifter märkbart och reformens konsekvenser för kommunernas statsandelar och skatteinkomster har preciserats under året.

Kommunernas ekonomi har ännu år 2023 stärkts av kommunal- och samfundsskatteinkomstandelar som har redovisats enligt gamla skattesatser och fördelningsandelar. Uppgifter om vårdsområdesreformens slutliga konsekvenser för kommunernas ekonomi kommer först år 2024, då statsandelarna och skatterna placerar sig på den nya nivån. Samtidigt bereder man redan den följande stora ändringen när ansvaret för organiseringen av offentliga arbetskraftstjänster vid ingången av år 2025 överförs till kommunerna eller till samarbetsområden som består av flera kommuner. År 2024 präglas således av en omorganisering i kommunerna mellan en genomförd och en kommande ändring.

Kommunernas ekonomi har under de senaste åren varit nästan i balans tack vare det goda sysselsättningsläget, den inhemska efterfrågan, statens kommunpolitik och statliga stöd till kommunerna. Enligt förhandsuppgifter kommer dock ekonomiska utmaningar att öka också i stora och växande städer. Detta syns också i resultaten i ekonomibarometern som Kommunförbundet gjorde i september. Resultaten visade att kommunerna uppskattar att deras ekonomiska läge kommer att försvagas under det kommande året.

Regeringsprogrammets konsekvenser är osäkra

Det nya regeringsprogrammet innehåller inga stora omvälvningar i kommunsektorn under det kommande året och direkta nedskärningar riktas närmast till statsunderstöd från undervisnings- och kulturministeriet.

Enligt Kommunförbundet kan de nedskärningar som har planerats i socialskyddet ändå också påverka kommunekonomin, om sysselsättningsläget försämras och reformerna inte ger önskade resultat.

Den försvagade ekonomiska tillväxten och sysselsättningen påverkar kommunernas ekonomi direkt i form av minskade skatteinkomster och försäljningsintäkter, och därtill ökar stigande arbetslöshet behovet av förmåner som kompletterar utkomsten. Enligt finansministeriets prognos skulle sysselsättningsgraden vara 73,8 procent våren 2024.

På längre sikt påverkar också den åldrande befolkningen och ett minskande antal befolkning i arbetsför ålder på försvagande sätt på kommunernas skattebas och förändrar behovet av kommunernas tjänster.

Svag ekonomisk utveckling, räntenivån förblir hög

Den ekonomiska utvecklingen år 2024 är bunden med mycken osäkerhet och prognoserna varierar. Finansministeriet uppskattade på sommaren att ekonomin växer med 1,4 procent medan Finlands banks mellantidsrapport i september berättar att den ekonomiska återhämtningen från recessionen år 2023 drar ut på tiden till år 2024 och att tillväxten av bruttonationalprodukten stannar på 0,2 procent. Inflationen förväntas minska år 2024 och lönehöjningarna ha en positiv påverkan på tillväxten men problemen inom byggbranschen och stigande räntor skapar osäkerhet. Ränteökningen förväntas lägga sig år 2024 men räntenivån kommer enligt uppskattningarna att förbli hög.

Stigande verksamhetsutgifter och ett försvagande årsbidrag minskar finansieringen till kommunernas investeringar samtidigt som investeringskostnaderna stiger. Investeringsbehovet är också under de närmaste åren stort i många kommuner, vilket ökar lånebehovet och skapar tryck på att höja kommunalskattesatser. De stigande räntekostnaderna skapar en svårlöst ekvation när det gäller balanseringen av kommunens ekonomi. En proaktiv planering och behovsprövning av investeringar kommer att ha en större roll under de kommande åren.

Stadens verksamhetsmiljö

Utgångspunkterna för stadens ekonomi år 2024 är stabila men det ekonomiska läget förväntas försvagas under de kommande åren. Stadens ekonomi har under det senaste året haft ett överskott närmast tack vare utvecklingen av samfundsskatten och statliga stöd. Efter välfärdsområdesreformen har kommunernas statsandelar lagt sig på en ny lägre nivå, vilket har lett till ett mindre ekonomiskt spelrum. Att det allmänna ekonomiska läget försvagas förväntas synas i 2024 års skatteinkomster när utgifterna fortsätter öka.

Utgifterna ökar med 2,8 procent

Stadens utgifter ökar år 2024 totalt med 6,6 miljoner euro, m.a.o. med 2,8 procent jämfört med den ändrade budgeten för år 2023. I den ändrade budgeten för år 2023 som är en referensuppgift ingår cirka 2,5 miljoner euro i social- och hälsovårdssektorns och räddningsväsendets kostnader av engångskaraktär samt ändringar av interna poster. Dessa ska beaktas när man jämför ökningen. Den justerade kostnadsökningen där ändringar i interna poster och kostnader av engångskaraktär har beaktats är 5,2 procent år 2024.

Ökningen av personalutgifter är 6,8 miljoner euro, dvs. 6,6 procent och av köp av tjänster 1,8 miljoner euro, dvs. 3,3 procent. Staden har beaktat de allmänna löneförhöjningarna enligt kollektivavtalen i sektorernas personalutgifter. De ökade utgifterna kan delvis förklaras med inflationen, den kommunala löneuppställningen och förberedelser för stadens tillväxtmål. Staten kommer ändå inte att ge några nya märkbara uppdrag till staden år 2024.

Utgifterna inom sektorn för växande och lärande kommer att förbli desamma till följd av en märkbar minskning av interna hyror. Den justerade utgiftsökningen med beaktande av skillnaderna mellan åren skulle sålunda bli 4,1 %.

På stadsutvecklingssektorn ökar de justerade utgifterna med 2,5 miljoner euro, dvs. 10,1 procent. Inom sektorn syns särskilt en tilläggssatsning på en miljon euro på kollektivtrafiken. Markförsäljningsinkomsterna är förenade med märkbara osäkerheter på grund av byggbranschens svaga konjunkturläge.

På livskraftssektorn är den justerade utgiftsökningen 1,5 miljoner euro, dvs. 3,9 procent. För sektorn har det reserverats cirka 0,5 miljoner euro för beredning av lagstadgade arbets- och näringstjänster.

På sektorn för koncerttjänster ökar de justerade utgifterna med 2,8 miljoner euro, dvs. 6,2 procent. Sektorn för koncerttjänster har inga märkbara ändringar i verksamheten men kostnaderna för stadens centraliserade ekonomi-, HR-, ICT- och översättningstjänster har i bud-

geten för år 2024 överförts till concerttjänsterna. I anslaget för concerttjänsterna har det likaledes tagits med en reservering på 1,9 milj. € för andra än allmänna lönehöjningar år 2024 enligt arbetskollektivavtalet. Summan kommer att fördelas vidare till sektorerna efter att resultatet av de årliga förhandlingarna har blivit färdiga.

BEREDNINGEN AV AN-REFORMEN

Ansvar för organisering av offentlig arbetskraftsservice kommer att överföras till kommunerna år 2025. Servicen överförs till en enskild kommun eller till sysselsättningsområden som består av flera kommuner.

Staden bygger en AN-organisation under år 2024, så att överföringen av uppdragen skulle ske smidigt vid ingången av år 2025.

Kommunalskatteintäkten försvagas, samfundsskatten stiger

Kommunalskatteintäkten förutses minska med cirka 4,0 miljoner euro jämfört med fjolåret och stanna vid cirka 93 miljoner euro år 2024. Förvärvsinkomsterna som utgör grunden för kommunalskatten ökar med cirka 4,4 procent men skatteinkomsterna av engångskaraktär år 2023 faller huvudsakligen bort. Kommunalskatten förblir ändå klart stadens största enskilda inkomstkälla.

Kommunalskattesatserna ska fr.o.m. år 2024 fastställas med en tiondels procents noggrannhet, vilket betyder att inkomstskattesatsen ändras minst till den närmaste tiondelsprocenten enligt avrundningen. Med anledning av stadens tills vidare stabila ekonomiska läge föreslås det att kommunalskattesatsen minskas med 0,01 procentenheter till 7,10 procent. Effekten av den ändrade skattesatsen är ca 0,1 miljoner euro.

Stadens intäkter från samfundsskatten år 2024 beräknas bli kvar på fjolårets nivå och vara totalt cirka 32 miljoner euro. Skatteförvaltningen fastställer kommunernas fördelningsandel av samfundsskatten för år 2024 först i början av år 2024. Stadens fördelningsandel uppskattas bli 1,5-faldig år 2024 i och med den starka ekonomiska utvecklingen av Sköldviks företagskluster.

Fastighetsskatteintäkten förväntas förbli stabil. Skatteintäkten uppskattas vara 18,6 miljoner euro år 2024, vilket motsvarar cirka 12 procent av stadens skatteinkomster. Regeringens proposition om intervallen i den allmänna fastighetsskattesatsen behandlas i riksdagen hösten 2023, men den uppskattas inte påverka stadens fastighetsskattesatser eller fastighetsskatteintäkter.

Utjämnings- och kompensationsposterna påverkar statsandelarna

I och med välfärdsområdesreformen gjordes det ändringar i kommunernas statsandelar när statsandelarna

till social- och hälsovårdssektorn och räddningsväsendet utgick. Reformens effekter på kommunernas ekonomi har än så länge utjämnats och kompenserats med olika statsandelsmekanismer.

Stadens statsandelsinkomster är enligt finansministeriets uppskattning cirka 47 miljoner euro år 2024, vilket motsvarar fjolårets nivå. Statsandelen för basservicen utan utjämnings- och kompensationsposter är av denna summa bara 27 miljoner euro. Utjämnningen av statsandelen på basis av skatteinkomster försvagar statsandelsinkomsterna med cirka 3,5 miljoner euro. Utjämningsmekanismerna som är knutna till välfärdsområdesreformen ger staden totalt cirka 17 miljoner euro och kompensationen av skatteförluster cirka 7,5 miljoner euro.

Årsbidraget är fortfarande nästan i balans år 2024 men försvagas under planeringsåren

Stadens ekonomi kommer att vara nästan i balans år 2024. Årsbidraget beräknas vara 24 miljoner euro och räkenskapsperiodens underskott en halv miljon euro.

Åren 2025–2027 kommer stadens ekonomi att ha ett tydligt underskott när utgifterna stiger mer än inkomsterna. Enligt ekonomiplanen har resultaträkningen år 2025 ett underskott på cirka 3,9 miljoner euro och år 2026 ett underskott på cirka 18,8 miljoner euro. Stadens ekonomi är under planeringsåren allt mer beroende av samfundsskatteintäkter och kompensationsposter för

välfärdsområdesreformen som ingår i statsandelarna samt utvecklingen av de ökande utgifterna. I planeringsårens siffror har man inte fullständigt berett sig på de ökande driftskostnaderna för kollektivtrafikreformen och Kokon idrottscentrum. Om dessa fattas skilda beslut om servicenivån vid ett senare skede.

Investeringsutgifterna och lånebehovet ökar

För år 2024 har det planerats investeringar för cirka 36,8 miljoner euro. Investeringsutgifterna stiger märkbart också under de följande åren och de planerade investeringarna gäller främst daghem och skolor. Planerna om Kokon idrottscentrum avancerar till beslutsfattande år 2024. Helheten har planerats utföras före utgången av årtiondet.

De växande investeringarna tillsammans med stora driftsutgifter innebär att stadens lånebestånd åter börjar stiga. År 2024 uppskattas lånebeståndet öka med 11,0 miljoner euro, då stadens lånebestånd vore totalt ca 85 miljoner euro. Även den höga investeringsnivån under de kommande åren ökar lånebehovet och lånebeståndet uppskattas vara hela 160 miljoner euro i slutet av år 2026.

De snabbt stigande räntorna har medfört att låneupptagningen under kommande år är märkbart dyrare än tidigare. Staden har tidigare dragit nytta av den låga räntenivån men i och med att lånebeståndet stiger kommer också räntekostnaderna att stiga märkbart.

Ekonomisk mätare	2018	2019	2020	2021	2022
Årsbidrag/avskrivningar, %					
Bra > 100 %					
Nöjaktigt 80 % - 100 %	111,5	95,3	198,8	290,7	224,9
Dåligt < 80 %					
Inkomstfinansiering av investeringar, % (årsbidrag/nettoinvesteringar)					
Bra > 100 %					
Nöjaktigt 80 % - 100 %	54,7	56,5	258,4	253,9	281,8
Dåligt < 80 %					
Soliditetsgrad, % (eget kapital/hela kapitalet)					
Bra > 70 %					
Nöjsaktigt 50 % - 70 %	39,6	38,1	43,4	51,0	60,4
Dåligt < 50 %					
Stadens lånebestånd €/invånare					
Bra < hela landet i genomsnitt, 3 363 €					
Nöjaktigt 3 362 – 5 172 €	3 243	3 407	3 066	2 744	1 696
Dåligt < kriterierna för kriskommun, 5 172 €					
Koncernens lånebestånd, €/invånare					
Bra < hela landet i genomsnitt, 7 454 €					
Nöjaktigt 7 453 € - 11 181 €	7 202	7 376	6 876	6 988	5 675
Dåligt < kriterierna för kriskommun, 11 181 € (hyres- och leasingansvar i parentes)	(2 655)	(2 254)	(2 798)	(2 661)	(2 830)
Penningflöde för verksamhet och investeringar under de fem senaste åren, milj. €					
Bra > 10 milj. €					
Nöjaktigt 0 - 10 milj. €	-52,4	-64,3	-33,4	19,0	97,0
Dåligt < 0					
Kommunalbeskattningens inkomstkattesats					
Bra < kommunerna i Nyland i genomsnitt 18,69					
Nöjaktigt 18,69 – 20,01	19,75	19,75	19,75	19,75	19,75
Dåligt > hela landet i genomsnitt 20,01					

* Nivåerna på utvärderingskriterierna för ekonomiska indikatorer har angetts i 2022 års nivå eller den senaste uppgiften som finns att få

Grön = Bra Gul = Nöjaktigt Röd = Dåligt

TILLVÄXTSTRATEGISKT MÅL

En hållbar tillväxt är det viktigaste målet för stadsstrategin Drömmarnas Borgå under den pågående fullmäktigeperioden. Ett långsiktigt mål är att stadens invånarantal växer i genomsnitt med cirka en procent om året, till cirka 70 000 invånare före år 2050.

Borgå hör i det urbaniserande och regionalt segmenterande Finland till de få kommuner som fortfarande har vuxit. Flyttningsrörelsen får särskilt unga vuxna som har förmåga att betala skatter att flytta till staden. Inflyttningsöverskottet ökar hela stadens livskraft och förutsättningar för nuvarande och blivande Borgåbornas välfärd.

BEFOLKNINGEN I BORGÅ VÄXER OCH ÄLDRAS MEN ANTALET BARN MINSKAR

Borgås invånarantal vid slutet av år 2021 var 51 247, vilket är 98 invånare mera än ett år tidigare.

Enligt Statistikcentralens kommunspecifika befolkningsprognos kommer Borgås invånarantal att öka tydligt i början av 2020-talet, under de bästa åren med över 150 invånare i året. Ökningen saktar ändå ner redan under slutet av 2020-talet och är på 2030-talet bara ungefär 50 invånare per år. Enligt prognosen kommer Borgåbornas antal att vara 52 037 år 2030 och 52 614 år 2040.

Enligt prognosen avviker ändringarna för olika åldersgrupper betydligt från varandra. Fram till 2040 kommer andelen över 75-åringar i Borgå att stiga från 9,9 procent till 16,4 procent, alltså med över 3 600 invånare. Alla andra åldersgrupper blir mindre. Den största minskningen sker bland barn och unga under 15 år, vilka minskar med cirka 1 100 invånare. Fram till 2040 minskar andelen personer under 15 år från 16,5 procent till 13,8 procent. Åldersgruppen minskar enligt prognosen snabbast under 2020-talet, då minskningen sammanlagt är drygt 800 personer. Andelen personer i arbetsför ålder minskar enligt prognosen en aning, från 61,2 procent till 58,1 procent.

Befolkningsutvecklingen påverkar stadens tjänster, beslutsfattande och ekonomi på många sätt. Med tanke på stadens ekonomi är det viktigt att beakta befolkningsutvecklingen i utbudet av tjänster och i synnerhet i planerna för investeringar, så att skattepengarna används ändamålsenligt.

Att barnantalet minskar lättar utgiftstrycken inom sektorn för växande och lärande. De arbetande åldersklasserna är däremot centrala för stadens skatteinkomster.

INKOMSTER OCH ARBETSPLATSER

Under budgetåret väntas sysselsättningen hålla sig ungefär på samma nivå som i dag. Enligt finansministeriets ekonomiska översikt av 23.3.2023 kommer den långvariga tillväxten att brytas och vända nedåt i slutet av 2023. Från och med 2024 kommer dock sysselsättningsläget att förbättras igen tack vare den ökade efterfrågan. Enligt översikten är sysselsättningsgraden år 2024 73,8 procent, vilket är 0,2 procentenheter högre än prognosen för 2023.

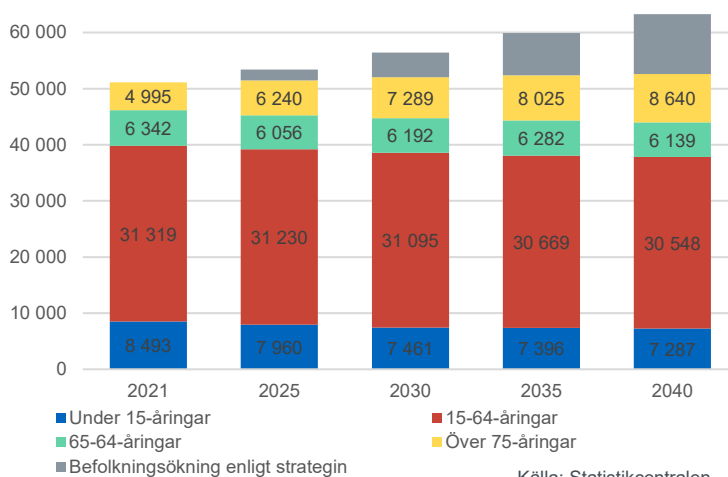
Enligt Närings-, trafik- och miljöcentralens sysselsättningsöversikt för augusti 2023 har sysselsättningen i Nyland förbättrats något jämfört med samma tidpunkt i fjol och utvecklingen är ännu bättre än genomsnittet. Arbetslöshetsgraden i Nyland var i augusti 9,2 procent, vilket är 0,2 procentenheter lägre än året förut.

Arbetsplatsstrukturen i Borgå domineras av tjänster och förädling. Tjänsternas andel är cirka två tredjedelar och förädlingens cirka en tredjedel. Jord- och skogsbrukets andel är en dryg procent. Borgås arbetsplatssufficiens är över 90 procent. I augusti var arbetslöshetsgraden i Borgå 8,4 procent, vilket är lägre än året förut.

Sysselsättningens utveckling inverkar kraftigt på stadens inkomster från kommunalskatt. De beskattningsbara inkomsterna i Borgå är klart över medeltalet för hela landet men samtidigt klart under medeltalet för kommunerna i Nyland.

Den utjämning av statsandelar enligt kommunernas skatteinkomster som är inbyggd i statsandelssystemet minskar dock kraftigt stadens goda skatteinkomster.

Befolkningsutvecklingen enligt åldersgrupper

Skatteinkomster och statsandelar

Budgetposten skatteinkomster består av kommunal inkomstskatt, fastighetsskatt och en andel av intäkterna från samfundsskatt. Också statsandelar inräknas i skattefinansieringen. Kommunens beslutanderätt omfattar kommunalskatt och fastighetsskatt och skattesatserna för dem slås årligen fast samtidigt som budgeten behandlas.

DEN NYA KOMMUNALA SKATTESATSEN BLIR 7,10 % - INTÄKTERNA BLIR UPPSKATTNINGSVIS 93 MILJONER EURO

Intäkterna från kommunalskatt baserar sig på fysiska personers och dödsboms förvärvsinkomster.

På grund av välfärdsområdesreformen sänktes inkomstskattesatserna i alla kommuner med 12,64 procentenheter år 2023. Därmed sänktes inkomstskattesatsen i Borgå från 19,75 procent till 7,11 procent.

Från och med 2024 bör kommunerna bestämma sin kommunalskattesats med en tiondels procentenhets noggrannhet. Det betyder att inkomstskattesatsen för alla kommuner på fastlandet kommer att ändras så att den minst avrundas till närmaste tiondels procentenhet.

Stadens ekonomiska läge tillåter en måttlig sänkning av inkomstskattesatsen. Borgå stads inkomstskattesats år 2024 föreslås vara 7,10 procent. Stadens ekonomiska läge har varit väldigt bra de senaste åren. Stadens ekonomiska mätare visar i stort sett positiva resultat, men för kommunalskattesatsen är resultatet på en tillfredsställande nivå. Stadens inkomstskattesats har senast sänkts år 2002.

Stadens intäkter för en procentenhet på inkomstskattesatsen på en motsvarar cirka 13 miljoner euro. Därmed motsvarar en sänkning på 0,01 procentenheter av inkomstskattesatsen cirka 0,1 miljoner euro.

I jämförelse med hela landet och landskapet Nylands är inkomstskattesatsen i Borgå längre än medeltalet, men betydligt högre än i huvudstadsregionens kommuner. I hela landet varierade den kommunala skattesatsen mellan 4,36 % och 10,86 % år 2023, medan variationen inom kommunerna i Nyland var mellan 4,36 % och 9,36 %.

Stadens intäkter från kommunalskatt beräknas vara cirka 93 miljoner euro år 2024 med den nya skattesatsen. Den beräknade intäkten bygger på antagandet att förvärvsinkomsterna som utgör grunden för kommunalskatt ökar med cirka 4,4 procent.

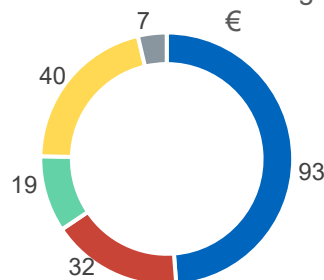
Intäkterna från kommunalskatten minskar med cirka 4,0 miljoner euro jämfört med 2023, eftersom kommunen år 2023 fick skatteinkomster av engångskaraktär från gamla skatteår enligt de gamla skattesatserna. Kommunalskatten förblir stadens största enskilda inkomstkälla.

Intäkterna från kommunalskatten utgör cirka 64,8 procent av stadens skatteintäkter för år 2024.

DE NYLÄNDSKA KOMMUNERNAS INKOMSTSKATTESATSER 2024

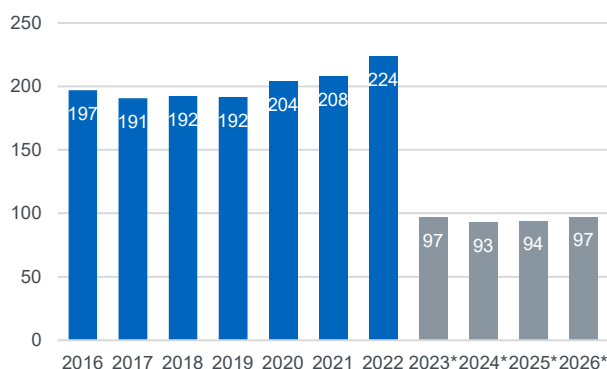
Grankulla	4,36	Lojo	7,86
Esbo	5,36	Vihtis	7,86
Helsingfors	5,36	Borgnäs	7,86
Vanda	6,36	Ingå	8,11
Kervo	6,61	Mäntsälä	8,36
Sibbo	6,61	Karkkila	8,61
Kyrkslätt	7,11	Sjundeå	8,61
Nurmijärvi	7,11	Askola	8,86
Borgå	7,11	Lapträsk	8,86
Tuusula	7,11	Mörskom	8,86
Hyvinge	7,61	Pukkila	8,86
Järvenpää	7,61	Hangö	9,11
Lovisa	7,61	Raseborg	9,36

Stadens skattefinansiering år 2024, milj. €

- Kommunalskatt
- Samfundsskatt
- Fastighetsskatt
- Statsandelar
- Kompensation för uteblivna skatteintäkter

Redovisad kommunalskatt och uppskattade intäkter*

JÄMNA INTÄKTER FRÅN FASTIGHETSSKATT

Fastighetsskatten är en skatt som betalas av de som äger fastigheter. Den betalas årligen. Fastighetsskatten omfattar alla fastigheter med undantag för skogar, jordbruksmark och vissa allmänna områden. Fastighetsskatten tillfaller den kommun där fastigheten är belägen. Skatten beräknas på fastighetens beskattningsvärde enligt de skattesatser som stadsfullmäktige fastställer.

Inga ändringar föreslås i Borgå stads fastighetsskattesatser för år 2024. Stadens intäkter från fastighetsskatt beräknas vara cirka 18,6 miljoner euro, vilket motsvarar cirka 12 procent av stadens skatteinkomster.

I enlighet med statsminister Petteri Orpos regeringsprogram höjs den nedre gränsen för fastighetsskattesatsen för mark från 0,93 procent till 1,30 procent från och med början av år 2024. Den förslagna åtgärden skulle kräva att skattesatsen för mark skulle avskiljas från den allmänna fastighetsskattesatsen. Detta påverkar inte fastighetsskattesatserna i Borgå, eftersom stadens allmänna fastighetsskattesats redan ligger på den nedre gränsen.

Stadens nuvarande fastighetsskattesatser ligger under medelnivån på variationsbredden: den allmänna fastighetsskattesatsen är 1,3 %, för bostadsbyggnader 0,50 % och för fritidsbyggnader 1,3 %. Staden har inte påfört fastighetsskatt för allmännyttiga sammanslutningar.

VARIATIONSBREDDEN FÖR FASTIGHETSSKATTESATSER

I fastighetsskattelagen bestäms övre och nedre gränser för skattesatserna. Kommunerna kan välja skattesatserna inom ramen av den variationsbredd som lagen bestämmer.

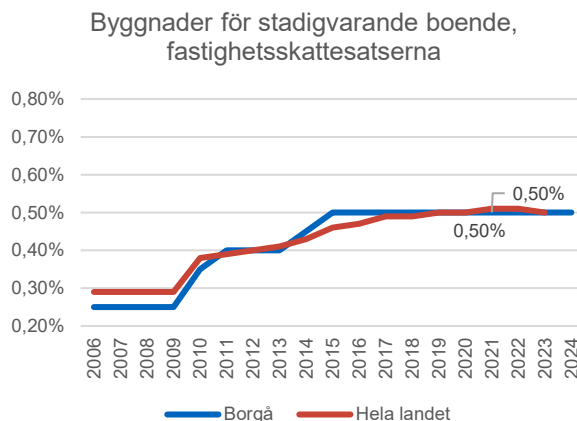
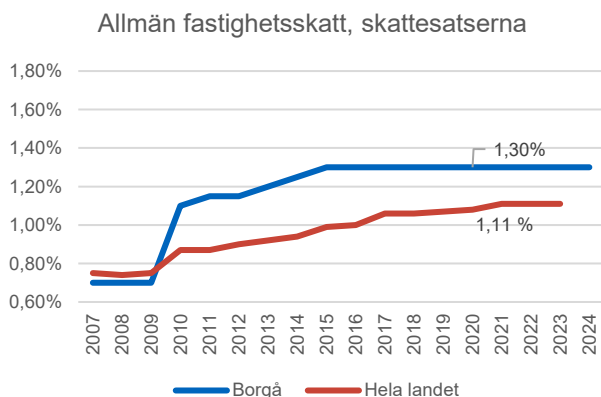
Den allmänna fastighetsskatten gäller bostads- och affärstomter samt affärsbyggnader. Fastighetsskatten för bostadsbyggnader gäller byggnader som används för boende. För fritidsbostäder finns det en separat fastighetsskatt.

Den allmänna fastighetsskattesatsen och fastighetsskattesatsen för fritidsbyggnader är 0,93–2,00 procent. Den nedre gränsen för fastighetsskattesatsen för mark kommer höjas från 0,93 procent till 1,30 procent från och med 2024.

Variationsbredden för fastighetsskattesatsen för stadigvarande bostadsbyggnader är 0,41–1,00 procent. Fastighetsskatten för andra än bostadshus, i huvudsak fritidshus, kan vara högst en procentenhet högre än fastighetsskattesatsen för ett bostadshus för permanent boende.

För en byggnad och dess markgrund som ägs av ett allmännyttigt samfund kan den lägsta fastighetsskattesatsen vara 0,00.

Maximibeloppet på fastighetsskattesatsen för en kraftverksbyggnad och kraftverkskonstruktion är 3,1 procent. Maximibeloppet på fastighetsskattesatsen för en obygd bygplats är 3,93 procent.

FÖRDELNINGSANDELEN AV SAMFUNDSSKATTEN HÖJS BETYDLIGT

Intäkterna av samfundsskatten har varit betydande under de senaste åren på hela landets nivå. Åren 2016–2020 uppgick samfundsskatten som skulle betalas till cirka 5,5–5,9 miljarder euro, men år 2021 steg den till 7,2 miljarder euro och år 2022 till cirka 8,0 miljarder euro. Intäkterna från samfundsskatten för år 2023 förväntas minska till cirka 7,6 miljarder euro. Kommunförbundet uppskattar att intäkterna för år 2024 uppgår till cirka 7,8 miljarder euro.

Kommunernas andel av samfundsskatten höjdes temporärt med 10 procentenheter åren 2020 och 2021. Eftersom skattens intäkter delvis kommer med en fördröjning, riktades en del av de extra intäkterna också till år 2022. År 2023 överfördes en tredjedel av intäkterna från samfundsskatter till staten i samband med vårdreformen.

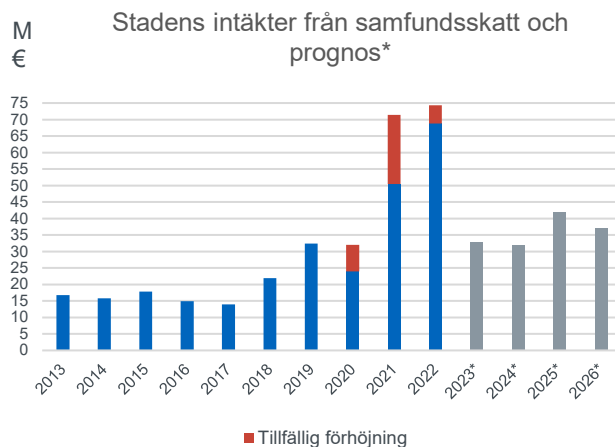
Borgå stads andel av kommunernas samfundsskatteandel ökade kraftigt åren 2018–2021. År 2017 fick Borgå cirka 0,7 procent av kommungruppens andel, medan Borgås andel år 2021 var cirka 2,6 procent. År 2022 minskade Borgås fördelningsandel till cirka 2,4 procent, medan fördelningsandelen för år 2023 var cirka 1,2 procent.

I praktiken är stadens andel mycket beroende av inkomstutvecklingen för företagsklustret i Sköldvik, vilken inverkar på stadens samfundsskatteintäkter med två års fördröjning.

Skatteförvaltningen fastställer kommunernas fördelningsandel av samfundsskatten först i början av år 2024. Stadens fördelningsandel uppskattas bli 1,5-faldig i och med den starka ekonomiska utvecklingen av Sköldviks företagskluster. Situationen är dock exceptionellt osäker innan Skatteförvaltningen fastställer de nya fördelningsandelarna. Från och med år 2026 innehåller uppskattningarna av samfundsskattesatser stora osäkerhetsfaktorer.

Stadens intäkter från samfundsskatten var cirka 14–16 miljoner euro per år under de första åren på 2010-talet. År 2018 steg intäkterna till dryga 20 miljoner euro. År 2019 steg intäkterna redan till cirka 33 miljoner euro och år 2020 förblev intäkterna höga tack vare höjningen av kommungruppens fördelningsandel. År 2021 steg intäkterna till dryga 71 miljoner euro och år 2022 till cirka 74 miljoner euro. Detta berodde delvis på att kommunerna på grund av coronaepidemin fick höjda fördelningsandelar. År 2023 beräknas intäkterna uppgå till cirka 33 miljoner euro.

Borgå stads intäkter från samfundsskatten för år 2024 uppskattas uppgå till 32 miljoner euro. Uppskattningen bygger på antagandet att de förhandsbesked man fått om samfundsskatternas belopp motsvarar de verkliga influtna skatterna.

* Information för åren 2023-2026 grundar sig på förhandsinformation

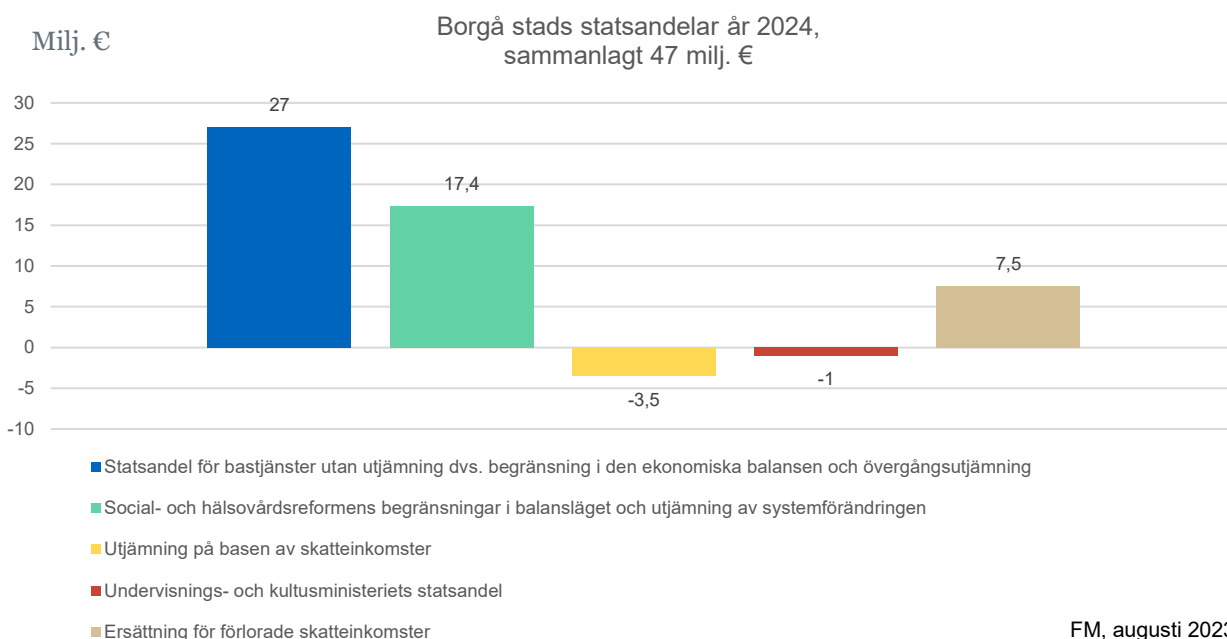
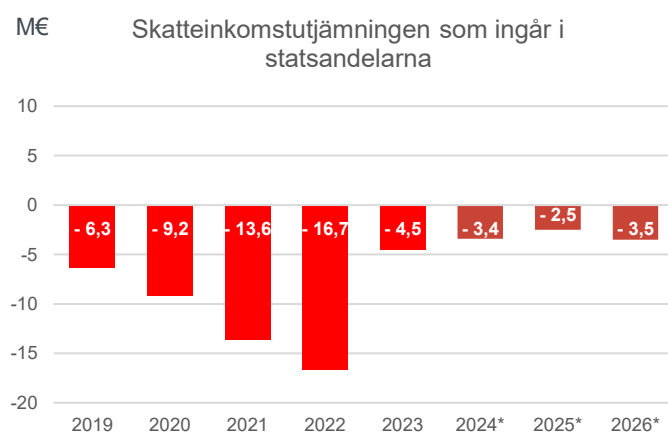
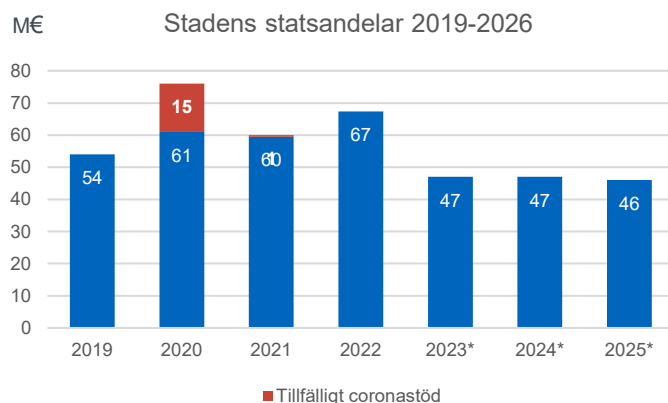
STATSANDELSINKOMSTERNA NÄSTAN OFÖRÄNDRADE, INTÄKTERNA BLIR UPPSKATTNINGSVIS 47 MILJONER EURO

Statsandelssystemet förnyades år 2023 i samband med välfärdsområdesreformen. Statsandelarna som rör social- och hälsovårdssektorn samt räddningsväsendet försvann, utjämningsystemet för statsandelar vilket baserade sig på skatteinkomster förändrades och i statsandelssystemet inkluderades utjämningsmekanismer som hänger samman med välfärdsområdesreformen.

Enligt Statskontorets preliminära kalkyl kommer Borgås statsandelar att vara cirka 47 miljoner euro år 2024. Av detta är cirka 27 miljoner euro statsandelar för basservice (utan utjämning). Utjämningen av statsandelar baserat på Borgås skatteinkomster skulle vara cirka 3,5 miljoner euro. Utjämningsmekanismerna som hänger samman med välfärdsområdesreformen skulle vara sammanlagt cirka 17 miljoner euro (förändringsbegränsning + utjämning av systemförändring). Kompensationen för skatteförluster skulle vara cirka 7,5 miljoner euro.

Därmed är endast dryga hälften av stadens statsandelar pengar med vilka staten deltar i skötandet av stadens lagstadgade uppgifter. Nästan hälften av statsandelarna skulle bestå av olika utjämningselement och kompenserande element.

Övergångsperioden för välfärdsområdesreformen innebär att stadens årliga finansieringsgrund kommer försvagas med cirka 3,3 miljoner euro fram till år 2027.

FM, augusti 2023

Stadens finansieringsbehov och låneupptagning

Stadens årliga lånefinansieringsbehov och amorteringsreserv består av skillnaden mellan årsbidraget och nettoinvesteringarna. I en ekonomi som är i balans kan man finansiera nettoinvesteringarna med årsbidraget. På lång sikt ska även låneamorteringarna finansieras med årsbidraget.

Stadens långsiktiga mål har varit att sätta stopp för ökad skuldsättning och få skulden att minska. Stadens lånebestånd har minskat från 2019 års 172 miljoner euro till 2022 års 87 miljoner euro, huvudsakligen tack vare goda samfundsskatteinkomster och statliga coronastöd. I slutet av år 2023 kommer lånebeståndet uppskattningsvis att vara cirka 74 miljoner euro.

Stadens investeringsplan innehåller investeringar på totalt 36,8 miljoner euro för år 2024. Av detta utgör husbyggnadsinvesteringarna 20,6 miljoner euro, stadsinfrastrukturens investeringar 13,5 miljoner euro och livskraftens investeringar 2,1 miljoner euro. Resten av investeringarna är bland annat lösa anläggningstillgångar.

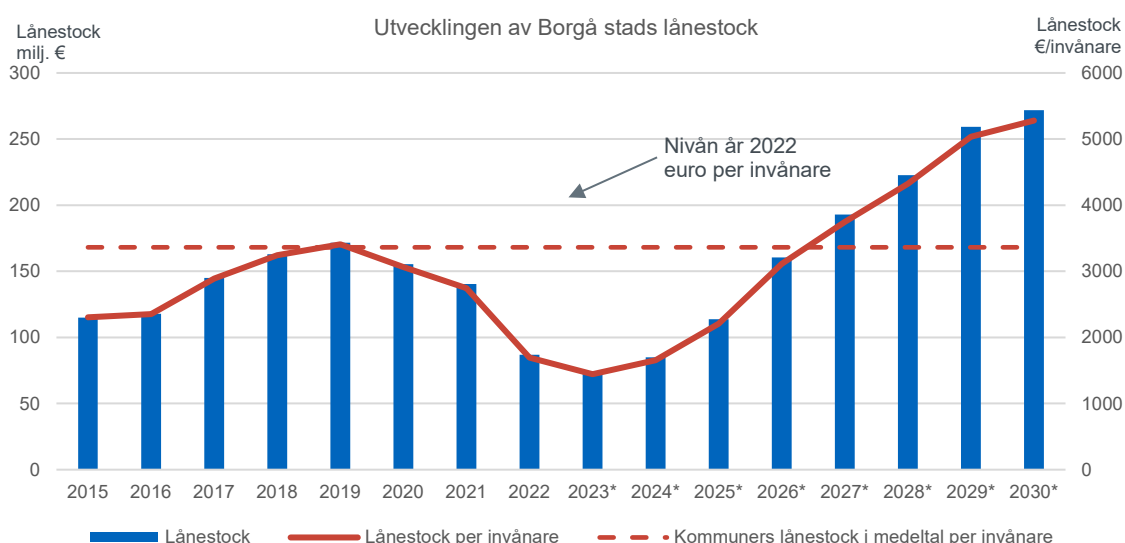
Investeringarna växer också under de kommande åren när det för år 2025 har planerats investeringar för 45 miljoner euro och för år 2026 för cirka 54 miljoner euro. Huvudvikten på de planerade investeringarna för de närmaste åren ligger på daghem och skolor och i planerna har man berett sig för Kokon idrottscentrums investeringshelhet. Fullmäktige kommer att besluta om helheten under år 2024, då investeringssummorna preciseras och man vet om investeringen räknas med i stadens egen balansräkning eller om den verkställs genom ett separat bolag. Sättet påverkar hur Kokonhelheten syns i stadens investeringsplan.

Enligt investeringsplanen kommer den genomsnittliga investeringsnivån under åren 2024–2027 att vara 37-54 miljoner euro per år. På lång sikt är en hållbar investeringsnivå cirka 25 miljoner euro per år.

Stigande investeringskostnader innebär att stadens lånebestånd år 2024 skulle stiga med 11,0 miljoner euro till totalt 84,9 miljoner euro. Lånebeståndet per invånare skulle då stiga till cirka 1 654 euro. Stadens lånebestånd stiger enligt finansieringskalkylen till 114 miljoner euro år 2025 och till 160 miljoner euro år 2026.

Stadens nuvarande lån har en bunden fast ränta och den genomsnittliga räntan är cirka 0,3 procent i slutet av år 2023. Förändringen av räntemiljön betyder ändå att medelräntan i nya lån kommer att vara märkbart högre. Under de kommande åren ska staden alltså förbereda sig för stigande räntekostnader och fästa särskild vikt vid låneportföljens riskhantering och utnyttjande av högre räntor i kassahanteringen.

Stadens lånebestånd kommer att stiga märkbart under planeringsåren. Utvecklingen av stadens driftsekonomi påverkar för sin del investeringsmöjligheterna. Ett starkare årsbidrag lämnar mer spelrum för finansiering av investeringar. Staden måste prioritera sina investeringar eller stärka sin driftsekonomi, om man vill behålla stadens lånebestånd på kommunsektorns genomsnittliga nivå.

RESULTATRÄKNING OCH FINANSIERINGSANALYS

Enligt stadens budget är stadens ekonomi nästan i balans år 2024. Resultatet har ett lindrigt underskott och räcker inte till att täcka avskrivningar i sin helhet.

Årsbidraget under budgetåret 2024 kommer att vara cirka 24 miljoner euro och resultatet ha ett underskott på cirka en halv miljon euro.

Stadens utgifter fortsätter att öka under år 2024 med cirka 2,8 procent, dvs. cirka 6,6 miljoner euro jämfört med den ändrade budgeten 2023. I den korrigerade budgeten för 2023, som fungerar som jämförelseuppgift, ingår dock kostnader av engångsnatur på cirka 2,5 miljoner euro för social- och hälsovården samt räddningsväsendet samt ändringar i de interna posterna som ska beaktas vid jämförelsen av ökningen av de årliga driftkostnaderna. Den korrigerade kostnadsökningen 2024, som beaktats genom ändringar i de interna posterna och social- och hälsovårdskostnader samt räddningsväsendets kostnader av engångsnatur, är 5,2 procent. Att utgifterna ökar så mycket beror delvis på inflationen och ökade lönekostnader, och på satsningar på åtgärder och spetsprojekt som ingår i strategin.

Ökningen av Borgå stads utgifter har under de senaste åren varit hårdare än vad som allmänt uppskattats i de bedömningar som beskriver utvecklingen av utgifterna inom den kommunala ekonomin. Prisindexet för den kommunala basservicen som bäst beskriver den allmänna utgiftsutvecklingen i kommunerna stiger år 2024 totalt med 3,3 procent enligt kommunalekonomiska programmet som finansministeriet har tagit fram.

Utgifterna inom sektorn för växande och lärande kommer att förbli desamma till följd av en märkbar minskning av interna hyror. På grund av hur de interna hyrorna beräknas, syns deras ändringar i sektorernas driftsekonomi med fördröjning. Remonterna som gjordes år 2021 i AE-skolan och Pääskytien koulu höjde på de interna hyrorna för sektorn för växande och lärande för år 2023 med cirka 1,6 miljoner euro. I och med att denna summa faller bort, och då de andra interna ändringarna tas i beaktan, blir den justerade utgiftsökningen med beaktande av skillnaderna mellan åren 4,1 %.

De korrigerade utgifterna inom sektorn för livskraft ökar med 3,9 %, stadsutvecklings utgifterna 10,1 % och koncerntjänsternas utgifter 6,2 %. Åren är dock inte helt jämförbara sinsemellan, t.ex. till följd av kostnader för stadens externaliserade ekonomi- och personalförvaltning, IKT- och översättningstjänster som överförts till koncern

sektorn, social- och hälsovårdens samt räddningsväsendets kostnader av engångsnatur som ingår i jämförelseåret 2023 samt ändringar i de interna hyrorna.

Under åren 2025–2026 kommer stadens ekonomi att uppvisa ett tydligt underskott då utgifterna kommer att öka mera än inkomsterna. Det finns osäkerhet och kommande förändringar i anslutning till statsandelssinkosterna under de kommande åren. På basis av bokslutsuppgifter från 2022 sänktes de sammanräknade statsandelarna till kommunerna med ungefär 224 miljoner euro i efterhand för att motsvara de kostnader för social- och hälsovården som överfördes till välfärdsområdena. För Borgå minskar statsandelarna totalt fyra miljoner euro åren 2024 och 2025 till följd av justeringen i efterhand. Som en del av välfärdsområdesreformen och utjämningsmekanismer i anslutning till överföring av finansieringen minskar stadens statsandelssinkostnader stegvis totalt 3,3 miljoner euro fram till 2027.

Enligt regeringsprogrammet kommer statsandelssystemet också att förnyas under de kommande åren, men hur detta påverkar Borgå är svårt att förutse på förhand. Målet med reformen är att göra statsandelssystemet mera transparent och lättare att förstå, och att anpassa kommunernas finansiering så att den motsvarar kommunernas nya roll i arrangerandet av basservice.

Enligt stadens investeringsplan kommer staden att göra investeringar för cirka 176 miljoner euro åren 2024–2027. Investeringsstakten är fortfarande för hög med tanke på att stadens finansieringsbas försämras från år 2025, och i framtiden är det inte möjligt att täcka investeringsutgifterna med inkomstfinansiering.

Den försämrade resultatutvecklingen kombinerad med en hög investeringsnivå leder till att stadens lånestock åter börjar stiga under planåren. Nya lån innebär märkbara räntekostnader när räntenivån stiger. Att investeringsnivån ökar syns dessutom i stadens driftsekonomi som ökande avskrivningar. Stadens årsbidrag, som försämras på grund av de ökade driftsutgifterna och de osäkra inkomsterna, räcker inte till under planåren 2025–2026 för att täcka låneskötselkostnaderna och avskrivningarna till följd av den växande investeringsnivån.

Den ökade investeringsstakten kräver att investeringsprojekten delas upp i faser på ett längre tidsintervall och att investeringar sätts i prioriteringsordning under planeringsperioden, men på lång sikt måste staden återgå till en investeringsnivå på cirka 100 miljoner euro per fullmäktigeperiod.

PRINCIPER FÖR UPPRÄTTANDE AV RESULTATRÄKNING OCH FINANSIERINGSANALYS

I resultaträkningen görs en sammanställning av inkomster och utgifter i sektorernas driftsekonomi. Inkomsterna och utgifterna anges per kontogrupp. Verksamhetsbidraget utgörs av skillnaden mellan sektorernas inkomster och utgifter.

Budgeten upprättas enligt bruttoprincipen, så att inkomsterna och utgifterna budgeteras skilt för sig. Budgeten innehåller stadens interna inkomster och utgifter, sammanlagt 32 miljoner euro. Dessutom finns interna köp från stadens affärsverk, 12 miljoner euro.

Affärsverkens budgetar ingår inte i stadens ekonomiska siffror, utan de presenteras separat från budgeten, i noterna.

Budgetutgifterna kan bara till en liten del finansieras med inkomster från verksamheten. Största delen av verksamheten finansieras med skattefinansiering, vari inräknas kommunalskatt, fastighetsskatt, samfundsskatt och statsandelar. I resultaträkningen visas också övriga finansieringsintäkter och -kostnader. Då man till verksamhetsbidraget adderar skattefinansiering och övriga finansiella poster, får man resultaträkningens årsbidrag.

Årsbidraget borde täcka avskrivningarna på anläggningstillgångar för att verksamhetens bokföringsmässiga resultat ska vara positivt.

I finansieringsanalysen görs en sammanställning av resultaträkningens årsbidrag, investeringsutgifter och -inkomster. I finansieringsanalysen presenteras också ändringar i stadens ut- och upplåning samt andra ändringar i likviditeten. Finansieringsanalysen visar hur staden täcker sitt finansieringsbehov.

Resultaträkning

RESULTATRÄKNING	BS2022	BG2023	BG2023+ä	BG2024	EP2025	EP2026
VERKSAMHETSINTÄKTER	115 245 974	70 043 642	67 043 642	68 309 916	69 793 259	70 491 191
Försäljningsintäkter	29 230 148	5 103 900	5 103 900	6 605 325	6 671 378	6 738 092
Avgiftsintäkter	17 407 025	7 624 900	7 624 900	6 726 733	6 794 001	6 861 941
Understöd och bidrag	14 511 926	6 266 200	6 266 200	5 867 000	5 925 670	5 984 928
Övriga verksamhetsintäkter	54 096 875	51 048 642	48 048 642	49 110 858	50 402 210	50 906 230
TILLVERKNING FÖR EGET BRUK	396 908	620 000	620 000	670 000	670 000	670 000
VERKSAMHETSKOSTNADER	-432 474 380	-226 457 617	-231 457 617	-238 017 615	-249 599 746	-258 334 004
Personalkostnader	-155 426 487	-100 334 440	-102 234 440	-109 031 300	-113 298 918	-117 262 833
Köp av tjänster	-189 918 865	-54 898 621	-55 498 621	-57 340 962	-61 095 852	-63 234 087
Material, förnödenheter och varor	-16 681 682	-14 166 400	-14 166 400	-14 689 950	-15 678 582	-16 227 287
Understöd	-15 024 017	-10 834 200	-10 834 200	-10 849 400	-11 203 255	-11 595 368
Övriga verksamhetskostnader	-55 423 328	-46 223 956	-48 723 956	-46 106 003	-48 323 139	-50 014 429
VERKSAMHETS BIDRAG	-316 831 497	-155 793 975	-163 793 975	-169 037 699	-179 136 487	-187 172 813
SKATTEINKOMSTER	316 481 220	148 238 600	148 238 600	143 600 000	154 700 000	152 900 000
Kommunalskatt	223 930 881	97 000 000	97 000 000	93 000 000	94 100 000	97 300 000
Fastighetsskatt	18 200 695	17 238 600	17 238 600	18 600 000	18 600 000	18 600 000
Andel av samfundsskatteintäkter	74 349 645	34 000 000	34 000 000	32 000 000	42 000 000	37 000 000
STATSANDELAR	66 951 865	47 000 000	47 000 000	47 000 000	46 000 000	45 500 000
FINANSIELLA INTÄKTER OCH KOSTNADER	4 058 532	1 260 000	1 260 000	2 510 000	-440 000	-3 000 000
Ränteintäkter	98 354	160 000	160 000	710 000	160 000	160 000
Övriga finansiella intäkter	4 564 211	2 000 000	2 000 000	3 100 000	3 100 000	3 100 000
Räntekostnader	-339 686	-800 000	-800 000	-1 200 000	-3 600 000	-6 160 000
Övriga finansiella kostnader	-264 347	-100 000	-100 000	-100 000	-100 000	-100 000
ÅRSBIDRAG	70 660 120	40 704 625	32 704 625	24 072 301	21 123 513	8 227 187
AVSKRIVNINGAR OCH NEDSKRIVNINGAR	-30 147 915	-28 500 000	-28 500 000	-24 500 000	-25 000 000	-28 000 000
RÄKENSKAPSPERIODENS RESULTAT	40 512 205	12 204 625	4 204 625	-427 699	-3 876 487	-19 772 813
FÖRÄNDRING AV FONDER OCH RESERVER	-17 036 090	700 000	700 000	0	0	1 000 000
RÄKENSKAPSPERIODENS ÖVERSKOTT (UNDERSKOTT)	23 476 115	12 904 625	4 904 625	-427 699	-3 876 487	-18 772 813

Finansieringsanalys

FINANSIERINGSANALYS	BS2022	BG2023	BG2023+ä	BG2024	EP2025	EP2026
Verksamhetens kassaflöde						
Årsbidrag	70 660 120	40 704 625	32 704 625	24 072 301	21 123 513	8 227 187
Korrektivposter till internt tillförda medel	-4 284 010	-5 700 000	-5 700 000	-4 200 000	-4 200 000	-4 200 000
	66 376 110	35 004 625	27 004 625	19 872 301	16 923 513	4 027 187
Investeringarnas kassaflöde						
Investeringsutgifter	-18 284 202	-27 691 000	-36 956 000	-36 810 000	-44 780 000	-53 690 000
Finansieringsandelar till investeringsutgifter	563 630	520 000	520 000	0		
Överlåtelseinkomster av tillgångar bland bestående aktiva	9 243 522	5 700 000	5 700 000	4 200 000	4 200 000	4 200 000
	-8 477 050	-21 471 000	-30 736 000	-32 610 000	-40 580 000	-49 490 000
Verksamhetens och investeringarnas kassaflöde	57 899 060	13 533 625	-3 731 375	-12 737 699	-23 656 487	-45 462 813
Kassaflödet för finansierings fel						
Förändringar i utlåningen						
Ökning av utlåningen	-4 167 609	-36 150 000	-36 150 000	-2 350 000	-3 000 000	-3 000 000
Minskning av utlåningen	1 589 432	31 425 000	31 425 000	1 815 000	2 000 000	2 000 000
	-2 578 177	-4 725 000	-4 725 000	-535 000	-1 000 000	-1 000 000
Förändringar i lånestocken						
Ökning av långfristiga lån	0	4 000 000	4 000 000	24 000 000	43 000 000	63 000 000
Minskning av långfristiga lån	-53 393 358	-13 030 000	-13 030 000	-13 000 000	-14 200 000	-16 350 000
Förändring av kortfristiga lån	-53 393 358	-9 030 000	-9 030 000	11 000 000	28 800 000	46 650 000
Övriga förändringar i likviditeten	9 444 245	0	0			
Finansierings kassaflöde totalt	-46 527 290	-13 755 000	-13 755 000	10 465 000	27 800 000	45 650 000
Förändring av likvida medel	11 371 770	-221 375	-17 486 375	-2 272 699	4 143 513	187 187

SEKTORVISA MOTIVERINGAR

SEKTORN FÖR KONCERTTJÄNSTER

	UTGIFTER M€	INKOMSTER M€	PERSONAL
Stadens ledning (innehåller: valnämnden, stadsfullmäktige, revisionsnämnden, stadens ledning, stadsstyrelsen, stadstyrelsens övriga verksamhet)	4,8	0,1	1
Kommunikation, marknadsföring och samhällsrelationer	1,9	0	13
Personal, demokrati och utveckling	9,1	0,8	31,5
Finansiering och strategi	2,1	0	9
Lokaler	29,1	39,1	54

Val

År 2024 ordnas presidentval och val till Europaparlamentet. Justitieministeriet ger instruktioner om organisationen av valet, och staten ersätter de kostnader som valet medför. Staden har skaffat tillgängliga valbås och även i övrigt fäst uppmärksamhet vid vallokalernas tillgänglighet och framkomlighet. Under år 2022 görs det en utredning av röstningsområden och röstningsställen vid kommunal- och välfärdsområdesvalet. Till fullmäktige ska ges ett förslag om röstningsområden och röstningsställen.

Stadsfullmäktige

Det uppskattas att stadsfullmäktiges verksamhet och kostnader ligger på fjolårens nivå. Sannolikt kommer det att ordnas ett liknande antal fullmäktigesammanträden och aftonskolor som de senaste åren har varit brukligt.

Revision

Revisionsfunktionen utför lagstadgad revision enligt revisionsplanen. Det finns i budgeten ett anslag som revisionsfunktionen vid behov kan använda för att införskaffa hjälp utifrån.

Stadsstyrelsen

Stadsstyrelsens verksamhet väntas fortsätta på liknande sätt och med liknande kostnader som i nuläget. Budgeten ser därför långt ut så som den brukar.

Koncernsektionens verksamhet har beaktats i budgeten genom att uppskatta att sektionen kommer att ha tio möten under året. Detta motsvarar antalet möten under 2023.

Stadens ledning

Stadens ledning främjar genomförandet av stadens strategi under budgetåret. I arbetet utnyttjas stadsstrategins indikatorer som fullmäktige godkänt.

Stadsledningens främsta prioriteter under budgetåret är att främja genomförandet av stadsstrategin, att organisera de nya arbets- och näringstjänsterna 2025 samt att främja stadens övriga spetsprojekt.

Stadens ledning främjar genomförandet av särskilda projekt som är viktiga för Borgå, till exempel spårförbindelser. Dessutom fortsätter stadens allmänna intressebevakning bland annat i fråga om stadspolitik i flera olika forum.

Stadens ledning har rollen som processägare och främjar ledning genom information i hela stadskoncernen i

enlighet med digitaliseringsprogrammet. Stadens ledning och stadsstyrelsen ansvarar gemensamt för ordnandet av intern revision.

Kommunikation, marknadsföring och samhällsrelationer

Serviceområdet ansvarar för kommunikation, samhällsrelationer, marknadsföring och varumärket, kundservice och rådgivning samt för internationella ärenden och besök, stadsdirektörens assistentuppgifter och styrningen av översättningstjänster.

Enligt stadsstrategin stärker en öppen och tillgänglig kommunikation och en planmässig marknadsföring Borgås dragningskraft och varumärke. I kommunikationen beaktar man utöver tvåspråkigheten också lättläst språk.

Kommunikationen stöder och styr stadens sektorer i kommunikationen gällande beredning av ärenden, beslutsfattandet och stadens service i olika kanaler. En planmässig och omfattande kommunikation behövs bl.a. i fråga om stadsutvecklingens spetsprojekt, kollektivtrafikreformen och val. Ett särskilt insatsområde är beredning och planering av kommunikationen i Borgås sysselsättningsområde i samarbete med de regionala och riksomfattande kommunikationsnätverken för AN24-reformen. Dessutom fortsätter man utveckla innehållsproduktionen i kanalerna på sociala medier.

Kommunikationen ordnar också kommunikationsutbildningar till stadens anställda och tar upp aktuella kommunikationsteman vid informationsmöten för stadens närchefer. Teman för utbildningar är bl.a. tillgänglighet, utbildningar till innehållsproducenter för webbtjänsten, kommunikation i sociala medier, skriv- och kommunikationskunskaper och utnyttjande av artificiell intelligens i innehållsproduktionen.

Stadens viktigaste interna kommunikationskanal, intranätet, behöver byggas om på en helt ny plattform eftersom underhållet av den nuvarande plattformen slutar sommaren 2025. Samtidigt förnyas intranätstjänstens koncept i sin helhet så, att intranätet stöder stadens anställdas arbete på bästa möjliga sätt som en kanal för intern kommunikation.

Utvecklingen av tjänsten borga.fi fortsätter, det läggs vikt vid att innehållen är lätta att hitta, språket är tydligt och att tjänsten är tillgänglig och att andelen engelskspråkigt innehåll utökas. För Borgås sysselsättningsområde planeras och byggs också en webbplats. Tjänstens tekniska funktioner vidareutvecklas utifrån respons från invånarna. Målet är också att underlätta och effektivisera arbetet för webbtjänstens över hundra innehållsproducenter.

Invånar- och servicekommunikationen utvecklas genom att på prov publicera en invånartidning två gånger per år. Den tvåspråkiga tidningen kommer också att innehålla en resumé på engelska. Invånartidningen som delas ut till varje hushåll når också de invånare som inte kan nås via stadens egen webbplats eller lokala eller sociala medier.

En planmässig marknadsföring och varumärkesarbetet stärker stadens hållbara tillväxt och dragningskraft, lockar nya invånare och experter, stöder utvecklingsarbetet av BusinessBorgå och stadens klimatmål samt utvecklar stadens dragningskraft som arbetsgivare. I marknadsföringen och varumärkesarbetet koncentrerar man sig särskilt på stadens spetsprojekt såsom t.ex. marknadsföringen av fonden för grön omställning samt varumärkesarbetet och marknadsföringen som gäller kollektivtrafikreformen.

Stadens synlighet och dragningskraft ökas bland eventuella inflyttare genom att rikta invånarmarknadsföring särskilt till huvudstadsregionen. Med rekryteringsmarknadsföringsåtgärder stöds de branscher som har största utmaningar med rekryteringen, såsom småbarnspedagogik och utbildningstjänster.

Samarbetet med företagen i Sköldvik fortsätter bl.a. med en gemensam rekryteringskampanj. Marknadsföringen stöder också sektorerna i servicemarknadsföringen inom resurser som står till förfogande.

Helheten med stadens kundtjänst och rådgivning utvecklas med lärdomar från det första gemensamma verksamhetsåret som underlag och samtidigt bereds flytten till nya kundtjänstlokaler vid torget, Nimbushuset, under sommaren 2024.

I turistrådgivningen satsas på synlighet i Gamla stan i Borgå. På Krämarorget upprättas under sommarmånaderna ett temporärt turistrådgivningsställe och dessutom utreds möjligheten att rådgivningsstället skulle kunna hålla öppet längre. För turismsäsongen anställs rörliga turistrådgivare.

Arbetet med utvecklingen av kundtjänstens digitala kanaler fortsätter i samarbete med utvecklingsenheten och staden försöker också utnyttja kanalerna så mångsidigt som möjligt. I chatttjänsten måste man införa autentisering när man diskuterar konfidentiella ärenden. Utvidgningen av bruket av CRM-systemet och arbetet med det nationella servicedatalagret fortsätter.

Vid sidan av uppgiften som stadsdirektörens assistent utvecklas och systematiseras stadens internationella ärenden och besök gradvis i samarbete med sektorerna. Efter att en utredning av nuläget har blivit färdig samlas en arbetsgrupp som bearbetar stadens mål för internationell verksamhet.

Man har beslutat centralisera HPK Palvelut Oy:s fakturor för serviceverksamheten i fortsättningen till sektorn för koncerntjänster. Översättningstjänsternas andel 300 000 euro syns därför som ökade kostnader för serviceområdet för kommunikation, marknadsföring och samhällsrelationer.

Personal, demokrati och utveckling

Enheterna för personal, demokrati och utveckling bildar ett eget serviceområde inom vilket det utvecklas gemensamma handlingsmodeller för att producera organisationens interna stödtjänster.

Personal

I enlighet med målen i Borgå stads personalprogram och handlingsprogrammet för arbetarskyddet är stadens mål att vara bästa möjliga arbetsplats för de anställda. Borgå stad är en ansvarsfull arbetsgivare, som sköter om arbetstagarnas kompetens, arbetshälsa och arbetssäkerhet. Ledarskapet är coachande och enhetligt och lönesystemen är rättvisa. Arbetsgemenskaperna har en stark gemenskapsanda. Arbetstagarupplevelsen är positiv, vilket leder till att uppfattning av staden som arbetsgivare också är positiv.

För att säkerställa personalens livslånga lärande och spridningen av personalens personliga kompetens utvecklas utbildningskalendern i OSKU. För närchefer erbjuds utbildning som leder till examen för närmaste chefer eller till yrkesexamen för ledarskap och företagsledning. Systemet för kompetenshantering, OSKU, ska bli ett centralt verktyg för chefens ledarskap. Definiering av kompetensprofiler inom administrativa yrken fortsätter. Personalen uppmuntras till kontinuerlig inläring, delaktighet och utveckling av det egna arbetet. Utbildning på fritid stöds med utbildningsstipendier. Kunskapsbehov, uppgiftsbeskrivningar och utvecklingssamtalen hanteras med stöd av OSKU. Personalens arbetshälsa bygger på tydliga mål och uppgifter samt på rätt slags kompetens i förhållande till arbetets kravnivå. På arbetshälsoföreläsningar läggs vikt vid identifiering och hantering av egna belastningsfaktorer och förmåga till förändringar.

Etablerandet av arbetsskyddspraxis sker genom det nya arbetarskyddsverktyget WPro. Huvudvikten i arbetarskyddets årliga verksamhetsplan är hantering av personalens belastning och främjande av åtgärder som ökar kontrollen över det egna arbetet. Staden satsar på förebyggande av arbetsolycksfall genom att studera och utveckla processer och arbetsätt.

Stadens allmänna beredskapsplan uppdateras så att den motsvarar den ändrande verksamhetsmiljön och organisationen. I samband med uppdateringen av beredskapsplanen kartläggs i sektorsövergripande samarbete resurserna för undantagsförhållanden både i fråga om

personal, materiel och lokaler. Riskhanteringen i sin helhet samt interna ansvarsområden definieras. Säkerhets-samarbete utvecklas både internt och i samarbete med områdets andra myndigheter, tredje sektorn och intressentgrupper. Staden bereder en enkät om säkerhet och trygghet för stadens invånare, som används som stöd i säkerhetsplaneringen. En utredning görs för att hitta en ersättande mätare för gatusäkerhetsindex.

Gott ledarskap är enhetligt och bygger på kunskap. Inom ledningen satsar man på psykologisk säkerhet. Närmaste chefer får utbildning i bl.a. ledning av arbetshälsan och kompetensen. Som stöd för närchefer utvecklas handlingsmodeller för aktivt stöd och elektroniska stödverktyg. Chefens vägkarta som finns på intranätet kommer att uppdateras till en verksamhetshandbok som stöder chefens ledarskap under anställningsförhållandets hela livslängd. Man utvecklar INTRO-utbildningssystemet, som togs i bruk år 2023. Insatsområdet för ledningen av arbetsförmågan är ledning av psykisk hälsa, främjande av verksamhetskulturen för aktivt stöd och förebyggande av hälsorelaterade frånvaron. Stödet för individer fortsätter tillsammans med företagshälsövarlden i fråga om längre arbetskarriärer. För att stöda omplaceringar och arbetsprövningar reserveras ett separat anslag i personalledningens budget. Arbetshälsan stöds också med webbtjänsten Auntie och dess föreläsningar samt med psykolog- och gruppverksamhet som företagshälsövarlden ordnar.

Den goda uppfattningen om arbetsgivaren utvecklas systematiskt genom att upprätthålla anställdas trivsel och arbetsgivarpolitiken. En bra intern uppfattning om arbetsgivaren får de befintliga anställda att stanna i stadens tjänst och stöder rekrytering av kompetent personal samt den externa uppfattningen om arbetsgivaren. Stadens anställda bjuds in till arbetsambassadörer för att berätta om det egna arbetet. Om stadens arbetskultur och lediga jobb kommuniceras i samarbete med rekryteringsenheten och kommunikations- och marknadsföringsenheten. Utöver arbete som semestervikarier och säsongarbetare erbjuds unga studerande och skolelever 150 sommararbetsplatser.

Personalledningen fortsätter att tillsammans med sektorerna och personalens företrädare utveckla fungerande löne- och belöningsystem. Öppenheten kring löner ökas genom att utbilda både närchefer och de anställda om principerna för stadens lönesystem och genom att publicera aktuella löne- och belöningsystem i Intra. Utvecklingen av lönesystemet i den kommunala löneuppgörelsen fortsätter med lokala förhandlingar även år 2024. Arbetets svårighetsgrad, utmaningar med tillgången till arbetskraft och att rätta missförhållanden i lönerna är nyckelfrågorna för utdelningen av den lokala justeringsspotten.

Personalen uppmuntras att sköta om sitt välbefinnande bland annat genom att erbjuda lunch- och rekreationsförmåner. Lunch- och rekreationsförmånerna blir elektroniska, och som ny anställningsförmån förbereder staden sig för att införa en cykelförmån. Möjligheterna med att ta i bruk arbetsfärdbiljetter för de anställda utreds när kollektivtrafikutredningen blivit klar. Samtidigt avslutas begravningsbidraget. Det finns också sex fritidsstugor i Söndby som personalen kan hyra.

Man har beslutat centralisera HPK Palvelut Oy:s fakturor för serviceverksamheten i fortsättningen till sektorn för koncerntjänster. Personal tjänsternas andel 910 000 euro syns därför som ökade kostnader i personalenheten.

Demokrati och förvaltning

Enheten för demokrati och förvaltning fortsätter att utveckla möjligheter för kommunborna att delta och påverka vid sidan av den traditionella förvaltningsverksamheten. Praxis för deltagande budgetering utvecklas på basen av de erfarenheter man fått från försöket år 2023 och informationssystemet staden tagit i bruk. Verksamhetsformer för påverkansorgan som äldrerådet, rådet för personer med funktionsnedsättning och ungdomsfullmäktige utvecklas, så att staden säkerställer tillräckliga verksamhetsförutsättningar för organen. Behandlingen av invånarinitiativ effektiviseras och deras behandling görs mer enhetlig.

Den mest centrala utmaningen för dokumentförvaltningen är ibruktagande av det elektroniska arkivsystemet. Staden har påbörjat ibruktagningsprojektet under hösten, och avsikten är att under 2024 flytta över dokument som förvaras permanent, eller åtminstone långvarigt, till det elektroniska arkivet från stadens olika informationssystem. Det elektroniska arkivsystemet möjliggör den manuella digitaliseringen av material, vilket förbättrar användbarheten av det arkiverade materialet i framtiden. Genom digitaliseringen kan staden minska på behovet av lokaler som är kopplade med manuell arkivering. Samtidigt minskar man på risken av att de arkiverade materialet kontamineras eller skadas. Lösningarna är aktuella med tanke på flytten från Kommungården till Nimbushuset.

För att säkerställa sektorernas juridiska stöd, och särskilt med tanke på stadens strategiska målsättningar, är det viktigt att stadskoncernen förfogar över välfungerande juristtjänster. Det är därför nödvändigt att anställa en koncernjurist till enheten demokrati och förvaltning. Koncernjuristens uppgifter ska fokusera på upphandlings- och kontraktsjuridik samt beredningen av reformen av arbets- och näringstjänsterna 2025 utöver det övriga juridiska stöd som sektorerna behöver. I samband med att koncernsektionen påbörjat sin verksamhet inom koncernstyrningen har det kommit fram flera juridiska frågor, för vilka man delvis har varit tvungen att anlita externa

aktörer. Koncernjuristens uppgifter skulle bland annat innefatta att fungera som stöd i liknande situationer. Till skillnad från förut ska också dottersamfundet kunna ty sig till koncernjuristens tjänster.

Utveckling och digitalisering

Uppgifterna som enheten för utveckling och digitalisering sköter består av fyra delar: 1) ordnande av grundläggande ICT-tjänster, 2) utveckling och förvaltning av sektorberoende system, 3) stöd till sektorer i deras digitaliseringsprojekt samt uppföljning och förvaltning av helheten, dvs. dataadministration. Utöver detta överfördes ansvaret för datasäkerheten under år 2023 till dataadministrationschefen.

De grundläggande ICT-tjänsterna skaffas huvudsakligen av HPK Palvelut Oy och prioriteringsområdet år 2024 kommer att vara kvalitetsutveckling och kostnads- hantering i samarbete med HPK Palvelut Oy. Även nivån på den tekniska datasäkerheten kommer att betydligt förbättras i samarbete med HPK Palvelut Oy.

Digitaliseringsprogrammet som bygger på stadens strategi och färdplanen för digitalisering uppdateras så, att de gäller åren 2024–2027. De stakar ut linjerna för stadens viktigaste utvecklingsåtgärder under verksamhetsperioden i fråga om elektronisk service, ledning genom information, projekthantering, artificiell intelligens samt andra sektorberoende delar som enheten ansvarar för. År 2023 godkändes det tre laghelter (AN-reformen, lagar som gäller utsläppen i byggandet och främjar digitalisering av byggandet samt automatiskt beslutsfattande i förvaltningen). Att sektorerna kan verkställa dessa lagar kräver stöd från enheten för utveckling och digitalisering under år 2024. Enheten deltar också i upphandlingen och verkställigheten av det blivande biljett- och betalssystemet för kollektivtrafiken.

Med anledning av att ansvaret för informationssäkerhet har övergått till enheten och satsningar på nya laghelter och artificiell intelligens är aktuella är det nödvändigt att anställa en utvecklingschef till utvecklings- enheten.

Man har beslutat centralisera HPK Palvelut Oy:s fakturor för serviceverksamheten i fortsättningen till sektorn för koncerntjänster. ICT-kostnadernas andel 2 700 000 euro syns därför som ökade kostnader i enheten för utveckling och digitalisering.

Finansiering och strategi

Till serviceområdet finansiering och strategi hör finans- enheten, upphandlingstjänsterna och strategienheten (inkluderar: strategi, hållbar utveckling och strategisk ko- ordinering av främjande av hälsa och välfärd).

Fokus i finansens verksamhet ligger under budget- året på att dra nytta av den förändrade räntemiljön i sta- dens kassaverksamhet samt riskhantering i fråga om stadens låneportfölj. Övriga särskilda teman under 2024 är ekonomin i anslutning till reformen av arbets- och nä- ringstjänsterna, Kokon idrottscentrum och fonden för grön omställning. I tillägg till detta förnyas stadens eko- nomisystem i början av året.

Tyngdpunkten i upphandlingstjänsterna ligger på att öka planmässigheten och mätbarheten i upphandlingarna samt att ytterligare utveckla stadens upphandlingspro- cess och kostnadsmedvetenheten i samband med upp- handlingarna i en ny omvärld.

Strategienheten fortsätter med koordineringen av stads- strategin och program med samband till den. Hälsa och välfärd främjas i omfattande utsträckning i stadens olika sektorer och strategienheten koordinerar verksamheten i förhållande till olika intressentgrupper. I fråga om håll- bar utveckling främjas åtgärder enligt stadens klimat- och miljöprogram tillsammans med stadens sektorer, in- vånare och näringslivet.

Man har beslutat centralisera HPK Palvelut Oy:s fakturor för serviceverksamheten i fortsättningen till sektorn för koncerntjänster. Andelen av ekonomitjänstens kostna- der 900 000 euro syns därför som ökade kostnader i en- heten för utveckling och digitalisering.

Lokaler

Grunduppdraget och ansvaret för serviceområdet loka- ler förblir oförändrad även efter organisationsföränd- ringen som sker år 2023. Lokalitets servicen erbjuder alla anställda, kunder och samarbetspartners samt invånare trygga och hälsosamma lokaler som stöder verksa- mheten och tjänsterna.

Prioriteringen för lokalitets service är även i framtiden det förutseende underhållet och underhållsreoveringar av egna lokaler och fastigheter. Det långsiktiga program- met för reparation och underhåll (PTS), som utarbetats för de lokaler och fastigheter som är mest kritiska för pro- duktionen av stadens service, upprätthålls och update- ras ständigt. Genom programmet säkerställer staden fastigheternas skick och värde enligt användningsända- målet.

Under de kommande åren kommer det att satsas på fas- tighetsautomation samt på kontroll och justering av för- hållanden genom att modernisera fastighetsautomat- ionen och genom att ansluta nya mål till dess krets. I samband med fastighetsskötselns överföring har också lokalernas fjärrövervakning övergått till lokalitetsser- vicen.

Stadens lokaler har klassificerats i tre huvudkategorier: bevaras (A), utvecklas (B) och avstås (C). Lokaler och fastigheter i klass A har den bästa funktionaliteten, bästa

läget och tekniska skicket, klass B kräver utvecklingsåtgärder för att bli klass A, och om de inte anses vara ändamålsenliga överförs de till klass C. Lokaler och fastigheter i klass C lämpar sig inte för stadens egen serviceproduktion. Staden försöker bli kvitt dem genom att sälja, hyra ut eller som sista utväg riva dem.

Med hänsyn till ekonomi och verksamhet är det både vettigt och ändamålsenligt att staden på ett eller annat sätt avstår från tomma lokaler och byggnader av klass C så snabbt som möjligt. Man har hållit regelbundna möten med de ansvariga för stadsutvecklingen, planläggningen och markanvändningen där man kommit överens om planändringar och/eller ändringar i användningsändamål, vilka möjliggör försäljning av mål.

Det kalkylmässiga slitaget av byggnadsbeståndet är cirka 9,5 miljoner euro per år (1,5 – 2 % av återanskaffningsvärdet). För att fastigheternas och lokalernas tekniska kondition kan bevaras på den nuvarande nivån borde fastighetsrenoveringar och ersättningsinvesteringar årligen utföras med en motsvarande summa. Eftersom tyngdpunkten i fortsättningen kommer ligga på förutseende underhållsrenoveringar av de för stadens serviceproduktion viktigaste lokaler och fastigheter av klass A och B, behöver staden inte förbereda sig för kalkylmässigt slitage. Målet med fastighetsunderhållet är att de strategiskt sett viktigaste lokalerna och fastigheterna ska genomgå en fullskalig ombyggnad med minst 30–40 års mellanrum. Mindre ombyggnader och underhållsrenoveringar som görs under mellanrummet kommer i fortsättningen noggrannare delas in i mindre ombyggnadsinvesteringar och underhållsrenoveringar som betalas med medel ur lokalitetsservicens driftsekonomi.

Borgå stad har år 2017 ingått ett avtal om energieffektivitet, i vilket staden förbinder sig att minska sin energiförbrukning på koncernnivå så att den har minskat med 4 procent år 2020 och med 7,5 procent år 2025 jämfört med år 2017. Energiförbrukningen hos de fastigheter som förvaltas av lokalitetsservice utgör över hälften av energiförbrukningen hos stadskoncernens fastighetsmassa, och därmed bär lokalitetsservicen det största ansvaret för att målet uppnås. En till förutsättning är att koncernbolagen följer de mål för energibesparing som man gemensamt har avtalat om.

Energisparprojektet har beviljats ett separat anslag i budgeten under flera års tid, vilket har möjliggjort genomförandet av de till sin relevans mest betydelsefulla energisparprojekt. Under budgetåret 2024 fortsätter staden att använda sig av solenergi och att optimera inomhustemperaturer och belysning genom fastighetsautomation. Jordvärme utnyttjas i objekt som inte har fjärrvärme och där man får en rimlig och lönsam återbetalningstid.

Borgå stad har hyrt ut sammanlagt ca 19 000 m² lokaler till Östra Nylands välfärdsområde i enlighet med den övergångsperiod som anges i lagstiftningen fram till 2026 och dessutom för ett eventuellt optionsår. I fråga om de fastigheter inom social- och hälsovården och räddningsväsendet som ägs av staden utreder staden sin ägarstrategi under 2024. Om avsikten är att lokalerna ska hyras ut till välfärdsområdet på längre sikt, ska verksamheten bolagiseras.

- **Anslagstabeller**
- **Personal**
- **Nyckeltal**

	BS2022	BG2023	BG2023+ä	BG2024	EP2025	EP2026
Verksamhetsintäkter	42 736 324	41 031 642	41 031 642	40 028 978	40 429 268	40 833 560
Verksamhetsutgifter	-38 717 604	-41 531 019	-44 031 019	-46 881 212	-48 491 137	-50 187 769
Verksamhetsbidrag	4 018 720	-499 377	-2 999 377	-6 852 234	-8 061 869	-9 354 209

FASTIHETSEGEN-
DOMENS ÅTERAN-
SKAFFNINGSVÄRDE
ca 535
MILJONER EURO

AV LOKALITETS-
SERVICES
FÖRVALTAD
RUMSYTA
234 000
M²

UTRYMMEN
I EGEN ÄGO
176 000
M²

HUSBYGGNADS-
INVESTERINGAR
20,6
MILJONER EURO

SEKTORN FÖR STADSUTVECKLING

	UTGIFTER M€	INKOMSTER M€	PERSONAL
Stadsutvecklingens ledning	1,0	0	4
Markpolitik	2,2	7,3	28,5
Stadsplanering	2,6	0,3	16
Stadsinfra	17,0	5,3	92
Tillstånd- och tillsynsnämnden	1,2	0,6	13
Miljövård	0,7	0	8
Miljöhälsovård	2,7	1,9	31,6

Stadsutvecklingens ledning

Hållbar tillväxt är det viktigaste strategiska målet för stadsutvecklingen. Ekonomisk, social och ekologisk hållbarhet beaktas i all verksamhet.

Det instabila ekonomiska läge förväntas fortsätta även år 2024, vilket uppskattas minska på intäkterna från försäljning av mark.

Borgå stadsinfra fortsätter bereda och utveckla kollektivtrafikreformen. Samtidigt läggs troligen de sista linjerna som körs enligt marknadens villkor ner, vilket innebär ökade kostnader för kollektivtrafiken.

Stadsinfrans med betydande investeringar för den hållbara utvecklingen har flyttats till 2025. Priserna för byggmaterial, bränsle och smörjmedel har ökat kraftigt under de senaste åren, och prisutvecklingen förväntas fortsätta på samma sätt nästa år.

En personalökning på fem årsverken föreslås till kollektivtrafiken, markundersökning, mätning och beräkning, markanvändningsavtal samt djurvård. Två av de nya uppgifterna anknyter till utvecklande av det nya kollektivtrafiksystemet.

Staden beviljas årligen ett skärgårdstillägg på cirka 500 000 €. Tillägget används för upprätthållande av basservicen i skärgården. En del av tillägget används för finansiering av sådana utvecklingsprojekt som syftar till att utveckla skärgårdens livs- och dragningskraft och till sådana verksamheter som förbättrar skärgårdsmiljöns förhållanden i enlighet med stadens strategi. Kommunalt skärgårdsbidrag kan beviljas för förbättring av skärgårdens bestående infrastruktur samt andra projekt som främjar boende, tillgänglighet och konkurrenskraft i skärgården. Den verksamhet för vilken bidrag kan beviljas ska gälla skärgårdsområdet i Borgå.

Markpolitiken

Serviceområdet inom markpolitiken sköter stadens markegendom, köper och säljer tomter och annan mark, svarar för avtal som hänför sig till markanvändning, producerar kartmaterial och material om geodata samt upprätthåller fastighetsregistret i detaljplaneområden. Enheten består av stadsmätning samt anskaffning och överlåtelse av mark.

NETTO-
INKOMSTER
€/INVÅNARE

99

Det nuvarande läget på bostadsmarknaden och de ökade byggkostnaderna har lett till att efterfrågan på tomter har minskat och att man ofta ansöker om förlängd tid för befintliga reserverings- och överlåtelsebeslut. Detta gäller också egnahemstomter. Det är svårt att förutse hur efterfrågan på tomter utvecklas under 2024.

Efterfrågan på egnahemstomter har varit mindre än tidigare år. Vi har inte fått en enda reservation på egnahemstomterna i byarna. Hösten 2023 kommer åtta egnahemstomter till försäljning i Majberget, fyra tomter i Finnby och en i Hermansö. Tomterna överlåts under 2024. Målet är att åtminstone de 35 egnahemstomterna i Vårdalsängen ska komma ut på tomtmarknaden 2024.

Staden strävar genom sina egna åtgärder efter ett så snabbt inledande av nya Araobjekt som möjligt för att bostadsproduktionen i Borgå kan tryggas. När det gäller höghustomter verkar det som om de projekt som Ara stöder går framåt. Detaljplaneområdena på både Institutgränden och Fabriksparkens trähus vid Västra åstranden får Ara-objekt 2024. Avsikten är att göra den första tomtaffären enligt detaljplanen för Borgå Energi i slutet av 2023. Vi förhandlar fortfarande om överlåtelsen av tomter i detaljplanen för träkvarteret på Västra åstranden. Konkurrensutsättningen av tomten enligt detaljplanen för Borgåporten har skjutits upp på grund av marknadsläget, konkurrensutsättningen torde genomföras under 2024.

Försäljningen och marknadsföringen av tomterna i Sköldviks företagsområde fortsätter 2024. För närvarande är två tomter reserverade. Företagstomter säljs dessutom i Ölstens, Stadshagen, Östermalm och Kungsporten. Tomterna enligt detaljplanen för Kungsporten är reserverade. För Kungsporten håller vi på att utarbeta en detaljplaneändring som bättre svarar mot tomt efterfrågan. Om de reserverade tomterna säljs under 2024 är inkomsterna från markförsäljningen 4–5 miljoner euro.

Under de senaste åren har staden anskaffat råmark av privata markägare. Förhandlingarna fortsätter i enlighet med planen för markanskaffning.

Vi förhandlar om markanvändningsavtal inom detaljplaneområdena för Vindkulla, Vårdalsängen, Gamla Veckjärvivägen och Brinkvägen. Startavtal för detaljplanläggningen har ingåtts i centrumområdet.

Vi upprätthåller och uppdaterar baskartorna inom planläggningen med hjälp av drönarfotografering och terrängmätningar. Alla centrala områden har flygfotograferats under de senaste åren, så 2024 koncentrerar vi oss på att förbättra materialet för de mest förändrade områdena, till exempel Västra åstranden och Sköldviks företagsområde.

Staden förbereder sig på att ta i bruk ett riksomfattande datasystem för den byggda miljön.

Stadsplaneringen

Stadsplaneringen ansvarar för utarbetandet av detalj- och generalplaner, styrningen av byggandet och stadsbilden. År 2024 strävar vi efter att öka planreserven så

att den motsvarar stadens strategiska tillväxtmål. Tillväxtförväntningarna i Borgå förutsätter att verksamhets-sätten utvecklas kontinuerligt inom hela stadsutvecklingssektorn. Inom stadsplaneringen satsar vi i synnerhet på att den byggda miljön ska vara tillgänglig och trivsamt samt på att anpassa oss till klimatförändringen.

Delgeneralplanen för de centrala stadsområdena är ett mycket centralt projekt med tanke på målen för stadsutvecklingen. Utkastet till generalplan bereds utgående från det omfattande interaktionsarbetet i strukturmodellskedet. Utkastet framläggs till påseende 2024, då vi fortsätter det aktiva interaktionsarbetet bland annat genom att ordna planeringsverkstäder på olika håll i stadstätorten. Östbanan skapar nya möjligheter för markanvändningen och innebär på längre sikt ändringar i stadsstrukturen. I och med att arbetet med planeringen av Östbanan avancerar och med generalplanarbetet utreds modeller för att ansluta Borgå till det nationella infraprojektet på ett sätt som är bra för staden.

NETTOUTGIFTER
€/INVÅNARE

45

Stadsplaneringen fortsätter att förbättra förutsättningarna för kompletterande byggande utifrån bostadsprogrammet. Genom stadsplaneändringarna för centrum blir det möjligt att bygga nya flervåningshus med hjälp av den befintliga infrastrukturen. Västra åstranden och Borgå parkgata är fortfarande fokusområden för detaljplaneringen. Med detaljplanen för Sjötullen skapas nya möjligheter för byggande av centrumbostäder. Av nya egnahemshus byggs minst 75 procent på planområden, vilket förutsätter betydande planeringssatsning i beredningen av småhusplanerna. Vi satsar också på att granska detaljplanerna för gamla egnahemshusområden. I planeringen och tomtförsäljningen beaktas bystrukturprogrammet som uppdateras omedelbart efter att delgeneralplanen har blivit färdig.

Planreserven för företagstomter förbättras i nuvarande företagsområden. Prioriteringarna för planeringen 2024 är Sköldvik och norra delen av Kungsporten. I Kungsporten skapas det förutsättningar för kommersiell och arbetsplatsintensiv verksamhet samt i Sköldvik bemöts bl.a. storföretagens förändrade tillväxtbehov och området marknadsförs till nya företag.

Under 2024 bereder sektorn för växande och lärande i samarbete med andra sektorer en utredning om servicenät inom småbarnspedagogiken och den grundläggande utbildningen. Utifrån utredningen fattar vi beslut om servicenätplanen och verkställandet av helheten under 2024–2025. Rollen för sektorn för växande och lärande i samarbetet är att definiera behoven och den pedagogiska ändamålsenligheten. Stadsplaneringens roll är att vid planeringen av områdena beakta servicebehoven och ett tillräckligt utbud av tjänster samt ett lämpligt tomtutbud.

Stadsplaneringen förbereder sig på eventuella planläggningsprojekt som betjänar välfärdsområdets behov. Detaljplanen för Kokon idrottscentrum blir klar.

De ändringar som den nya bygglagen, markanvändningslagen och lagen om datasystem för den byggda miljön medför i stadens verksamhet och programutbud är betydande som helhet. Byggnadsreglerna ska förnyas under 2024. Även processerna för tillståndsbehandlings ska ändras under året. I fortsättningen fattas inte längre sådana avgöranden om planeringsbehov som nu, utan förutsättningarna för placering av ett nytt byggprojekt avgörs i samband med byggnadstillståndet eller genom ett separat beslut, om den som ansöker om tillstånd begär det.

De nya lagarna förutsätter också att detalj- och generalplanerna samt tomtindelningarna i framtiden produceras i enlighet med de nationella datamodellerna. De datamodeller och beslut som uppkommer i planläggnings- och tomtindelningsprocesserna ska publiceras i datasystemet för den byggda miljön senast den 1 januari 2029. Stadsplaneringen fortsätter att tillsammans med markpolitiken utreda övergången till en datamodellbaserad planläggning 2024.

Stadsinfra

Kostnadsökningen kommer att öka många kostnader för tjänster och material. I budgetförslaget är stadsinfrans driftskostnader cirka 12 % större än i budgeten 2023. Tillväxtn målet i stadens strategi förutsätter utveckling av stadsinfrans verksamhetssätt och riktad ökning av personalresurser. De största enskilda kostnadsökningarna kommer att gälla investeringar, underhåll och kollektivtrafik. Beträffande utgifterna för underhåll har man förberett sig på att de områden som underhålls växer och på upprätthållande av servicenivån, och beträffande kollektivtrafiken har man förberett sig på köp av busslinjer inom den lokala kollektivtrafiken.

Förnyandet av kollektivtrafiken är ett av de centralaste ärendena under ekonomiplanep perioden. Man håller på att samla information för förnyelsen och den övergripande beredningen fortsätter. Avsikten är att staden under 2024 ska kunna fatta beslut om den eftersträlvade servicenivån på kollektivtrafiken och om ramvillkor för ekonomisk hållbarhet ur stadens synvinkel.

Under 2024 är det meningen att servicenivån på kollektivtrafiken huvudsakligen ska hållas på samma nivå som 2023. Detta innebär ett anslag på 2,5 miljoner euro i budgeten. Eftersom det finns betydande osäkerhetsfaktorer gällande ordnandet av kollektivtrafiken och upphandlingsförfarandet, förbereder man sig på att se över frågan på nytt under budgetåret i fråga om både anslag och servicebehov.

Stadsinfra deltar också med en betydande arbetsinsats i processen med att förnya delgeneralplanen för de centrala områdena, vilket skapar förutsättningar för bland annat bättre optimering av kollektivtrafikutbudet framdeles. För arbetet med delgeneralplanen görs också bygghetsutredningar i de områden som ska utvecklas.

Vi fortsätter att etablera programmet för främjande av cykeltrafiken i Borgå, som blev färdigt 2021. Vi strävar efter att komplettera nätverket för gång och cykling med nya förbindelser och att förbättra kvaliteten på de nuvarande förbindelserna så att det är smidigt och tryggt att röra sig till fots och med cykel. Dessutom vill vi förbättra konkurrensfördelarna för gång och cykling. För gång och cykling riktas förbättringsåtgärderna i synnerhet till huvudlederna mellan bostadsområden och centrum samt till centrumområdet.

På grund av de ökade extrema väderförhållandena riktas mer resurser till dagvattenarrangemangen i både nya och gamla områden. I skötseln av ekonomiskog betongar vi främjande av skogsnaturens mångfald. Under 2022 inledde arbetsgruppen arbetet med en skogsplan, terrängarbetena inleddes 2023 och de fortsätter ännu sommaren 2024. Vi utreder skogarnas kolbalans och skogsvårdens klimatiska verkan med hjälp av det nya programmet, i takt med att vi får aktuell information om trädbeståndet som ett resultat av terrängarbetena. Avverkningarnas nivå bestäms årligen enligt budgetens inkomstmål.

Bekämpningen av invasiva växt- och djurarter av främmande ursprung kräver resurser, och vi har utvecklat bekämpningen i samarbete med kommuninvånarna med hjälp av kommunikation och kampanjer. Byggnadsplaneringen för restaureringen av avstjälpningsplatsen i Mätjärvi är klar. Tillsammans med miljöministeriet och NTM-centralen i Birkaland bereder vi de handlingar som krävs för finansieringen och upphandlingen av entreprenaden. Vi fortsätter förberedelserna för att utvidga dagvattens- och avloppsnetet så att det motsvarar renoveringsbehoven. För de nya detaljplaneområdena utarbetar vi iståndsättningsplaner och iståndsätter marken (bl.a. Vårdalsängen, Edelfeltsstranden, Sjtullen-Ånashallen, det före detta grustaget vid Tolkisvägen, Brinkvägen). För gamla planområden utarbetar vi planer för iståndsättning av den förorenade marken vid Kattsundsvägen och för restaurering av gatan. Dessutom bereder vi de planer som den nya gästhamnen kräver och som tillståndsansökan kräver enligt vattenlagen.

Det utreds möjligheter att delaktiggöra skolelever och barn i daghemmen bättre än i nuläget i utrotningen av främmande arter i sitt eget område.

NETTOUTGIFTER

€/INVÅNARE

215

Utvecklingen av lekparkerna fortsätter i enlighet med de tidigare riktlinjerna och vi satsar i synnerhet på säkerheten. I arbetet med att utveckla lekparkerna beaktar vi tillgängligheten och utnyttjandet av naturenliga miljöer. Vid skötseln av parkerna riktas resurser till att öka mångfalden i parkområdena bland annat genom att minska klippningen av gräsmattan.

I planeringen av parker beaktar man behov som olika användargrupper har och utreder man också möjligheten att anlägga motions- och vistelseparker som är lämpliga även för seniorer och personer med funktionsbegränsningar och som ligger i närheten av serviceenheter. I arbetsprocesserna beaktar vi klimatmålen samt verksamhetssätten för hållbar utveckling. Vi utvecklar underhållet av grönområden enligt principerna för hållbar miljövärd.

Tillstånds- och tillsynsnämnden

Byggnadstillsyn

Byggnadstillsynen är en byggnadstillsynsmyndighet under tillstånds- och tillsynsnämnden. De huvudsakliga uppgifterna är styrning av och rådgivning angående byggande, bevilja bygglov och utöva myndighetstillsyn över byggandet och den byggda miljön.

NETTOUTGIFTER
€/INVÄNARE

11

Byggnadstillsynen fokuserar på styrning av byggandet och rådgivning, eftersom den största nyttan med tanke på slutresultatet fås genom förhandsstyrning. Rådgivning ges till alla som söker bygglov. Byggnadsordningen måste förnyas under 2024, eftersom den nya bygglagen träder i kraft 1.1.2025. Byggnadsordningens förnyande sköts av den egna personalen. Dessutom bör byggnadstillsynens avgifter förnyas. Byggnadstillsynens processer, tillståndsbehandling och ordnandet av verksamhet bör förnyas och förändras redan före den nya lagen träder i kraft. Antalet tillstånd förväntas sjunka med ca 33 % redan under 2024.

Miljövärd

Miljövärdet lyder under tillstånds- och tillsynsnämnden. Miljövärdet är stadens miljövärdmyndighet med ansvar för behandlingen av marktäkts- och miljöstillstånd, registreringar och anmälningar samt beredning av ärenden för tillstånds- och tillsynsnämnden. Den andra delen av arbetet är att övervaka att tillstånden och miljölagarna följs. Dessutom har miljövärdet diverse lagstadgade uppgifter med anknytning till främjande av miljövärd, upplysning, information och tillsyn. Miljövärdet sörjer för Borgå naturskolas verksamhet.

NETTOUTGIFTER
€/INVÄNARE

13

I budgeten för år 2024 bereder man sig för anställning inspektör för att arbetsanhopningen i tillståndstillsynen kan avklaras. Inom luftvärden fortsätter uppföljningen av luftkvaliteten och effekterna i samarbete mellan kommunerna i Nyland. Klimatprogrammets mål om att öka antalet skyddade skogar innebär ett fortsatt behov av investeringar av naturvärden.

Miljöhälsovården

Miljöhälsovården lyder under tillstånds- och tillsynsnämnden. Nämndens miljöhälsosektion är ett överkommunalt myndighetsorgan för tillsynsuppgifter som hör till miljöhälsovården. Miljöhälsovården producerar tjänster för sammanlagt 8 kommuner. Verksamhetsområdet omfattar Askola, Borgnäs, Borgå, Lappträsk, Lovisa, Mörskom, Pukkila och Sibbo. Miljöhälsovården bereder sig i sin verksamhet på störningssituationer i samhället, upprätthåller kvalitetssystemet och utvecklar kontinuerligt verksamhetens kvalitet. År 2024 fortsätter utvecklingen av en smidig och felfri process för tvångsåtgärder. Målet är också att genomföra en extern oberoende auditering av miljöhälsovårdens kvalitetssystem. Arbetssäkerheten för serviceområdets personal i ensamarbete förbättras. Det finns inga investeringar inom miljöhälsovården under 2024.

Hälsoskyddet svarar för myndighetsuppgifter som anges i hälsoskyddslagen, såsom hälsotillsyn som gäller hushålls- och badvattnet, boende- och vistelseutrymmen, skönhetssalonger och andra konsumenttjänster med invasiva hudbehandlingar, och internationella sjögående fartyg samt rådgivning i anslutning till hälsoskyddet och utredning av sanitära olägenheter. Hälsoskyddet svarar dessutom för övervakningen av tobakslagen i de inomhus- och utomhuslokaler där rökförbud gäller enligt lagen samt meddelande av rökförbud till bostadssammanslutningar enligt ansökan. Ett insatsområde med anknytning till strategin är att hälsoskyddet fortsätter förebyggande arbete mot sanitära olägenheter som klimatförändringen orsakar. Under 2023 fortsätter utvecklingen av genomslaget för remissprocessen och man leder utvecklingsarbetet för övervakningsprocessen för sjögående fartyg.

NETTOUTGIFTER
€/INVÄNARE

17

Livsmedelstillsynen svarar för livsmedelstillsynsmyndighetens uppgifter inom sitt verksamhetsområde, såsom behandlingen av tillstånd och anmälningar samt den regelbundna tillsynen över och rådgivningen till livsmedelsföretagare. Livsmedelstillsynen deltar i utredningen av matförgiftningsepidemier. Livsmedelsteamet övervakar också försäljningen av tobaks- och nikotinprodukter bland annat genom att bevilja försäljningstillstånd. Veterinärvården svarar för grundläggande veterinärtjänster samt för jour dygnet runt för sällskapsdjur och produktionsdjur. Veterinärvården svarar också för tillsynen över djurskydd och djursjukdomar. Miljöhälsovården

i Borgå har joursamarbete med Vanda stad som utanför tjänstetiden svarar för jour för smådjur i Askola, Borgnäs, Borgå, Lappträsk, Lovisa, Sibbo och Vanda. Borgå stad ansvarar för veterinärjouren för stora djur inom samma område. De grundläggande veterinärtjänsterna i Mörskom och Pukkila och jouden dygnet runt köps från produktionsdjurssjukhuset som hör till Helsingfors universitet. Lagen om djurvälstånd träder i kraft i början av året och den nya veterinärvårdslagen väntas träda i kraft under 2024. Bokföringspraxisen ändras redan i början av året så att kommunens lagstadgade vårdåtgärder kan rapporteras separat. I fråga om de övriga vårdåtgärderna bereder man sig på marknadsbaserad prissättning. Enligt den nya lagen om djurvälstånd ska kommunen sörja för att sjuka eller skadade vilda djur som förts till en av kommunen ordnad veterinärmottagning avlivs, vilket

orsakar en del extra kostnader för miljöhälsovården. På grund av den stora arbetsbördan föreslås en andra vakans som djurskötare vid mottagningen i Borgå. Vid ingången av 2024 träder ett lokalt avtal i kraft. Syftet med avtalet är att underlätta rekryteringen av vikarier för jourarbete och på så sätt minska veterinärernas jourbundenhet

- **Anslagstabeller**
- **Personal**
- **Nyckeltal**

	BS2022	BG2023	BG2023+ä	BG2024	EP2025	EP2026
Verksamhetsintäkter	18 155 821	15 890 500	12 890 500	16 044 705	16 998 695	17 161 982
Verksamhetsutgifter	-25 916 238	-24 933 606	-25 233 606	-27 462 321	-30 905 119	-31 986 169
Verksamhetsbidrag	-7 760 417	-9 043 106	-12 343 106	-11 417 616	-13 906 424	-14 824 187

STADINFRAS
INVESTERINGAR
TOTALT
11,8
MILJONER EURO

UNDERHÅLL AV
GATOR OCH
PLANEVÄGAR
235
KILOMETER

PLANRESERV
FLERVÅNINGSHUS,
RADHUS OCH
FÖRETAGSTOMTER
210 000
K-M²

INTÄKTER FRÅN
MARKFÖRSÄLJNING
4,2
MILJONER EURO

SEKTORN FÖR VÄXANDE OCH LÄRANDE

	UTGIFTER M€	INKOMSTER M€	PERSONAL
Ledningen för sektorn för växande och lärande	3,5	0	11,5
Finskspråkig grundläggande och gymnasieutbildning	52,3	2,4	508,6
Svenskspråkig grundläggande och gymnasieutbildning	24,9	1,1	266,6
Tjänster inom småbarns-pedagogik	42,8	2,8	553

Ledningen för sektorn för växande och lärande

Kundrelationer

Sektorn för växande och lärande skapar förutsättningar för växande, välbefinnande och lärande. Högklassig småbarnspedagogik och utbildning stärker barns och ungas välbefinnande och förebygger marginalisering.

Enligt befolkningsprognoserna kommer antalet barn, både under skolåldern och i grundskoleålder, att minska med några hundra barn under de kommande åren, trots flyttningsvinsten. När antalet kundrelationer minskar måste servicenätet förnyas för att staden kan producera allt bättre service. Om antalet barn minskar enligt prognoserna innebär det att statsandelarna minskar med ungefär 2,5 miljoner euro i växande och lärandes driftsekonomi, eftersom statsandelarna bestäms enligt antalet barn. Att ökningen av elevantalet stannar innebär att det är möjligt att se över personalkostnaderna på lång sikt. Detta förutspås innebära att personalantalet minskar, men först i det skedet när grupper kan sammanslås.

Efter att kurator- och psykologtjänsterna överförts till välfärdsområdet från 1.1.2023 har vi haft till uppgift att följa upp att elevvårdstjänsterna upprätthåller lika hög kvalitet och är tillgängliga för eleverna som tidigare. Man har kommit överens om samarbetsformerna, men år 2023 har tillgången till tjänster varit en utmaning eftersom välfärdsområdets organisering varit på hälft och på grund av kommunernas olika verksamhetssätt. Verksamheten för de grupper som tidigare genomförts i form av social- och hälsovårdssamarbete har i huvudsak upphört redan vid årsskiftet och någon ny organisering inom välfärdsområdet har ännu inte genomförts som helhet. Med tanke på välbefinnandet för eleverna i Borgå stad är intressebevakningen på välfärdsområdets sida ytterst viktig. Kontaktytsarbetet är i planeringsskedet och man har skapat modeller för den gemensamma kommunikationen. Ifall det är möjligt att omorganisera elevhälsan till stadens tjänst, inleder staden en utredning av ärendet med välfärdsområdet.

Främjandet av välfärden och hälsan på stadsnivå är en helhet som förutsätter styrning och organisering av sektorerna i fråga om de egna verksamhetshelheterna.

Verksamhet, tjänster och processer

Serviceorganisationens servicekultur utvecklas allt mer i relation till servicebehovet och -mängden både i interna och externa tjänster. Bland annat via utveckling av avtalshanteringen och hanteringen av projektportföljen får vår organisation täckande information om processer och innehåll som stöder vårt arbete. Vi satsar på tjänsternas kvalitet och effektiviserar användningen av lokaler inom

förvaltningen, men också inom serviceområdena. Vi utvecklar aktivt nättjänstens innehåll. I fråga om förvaltningen har flytten till de nya lokalerna i Nimbus redan planerats med tanke på effektiv användning av lokalerna genom att säkerställa att det finns tillräckligt med olika slags arbetsutrymmen och genom att säkerställa arbetsmöjligheterna. Inom sektorn ordnas egna virtuella infotillställningar för närchefer som bidrar till att skapa enhetliga verksamhetssätt och en arbetskultur som präglas av samhörighet.

Genom att förnya servicestrukturerna och elevupptagningsområdena kan vi även framöver erbjuda högklassiga tjänster inom småbarnspedagogik och utbildning när befolkningsstrukturen och befolkningens placering förändras. Rollen för sektorn för växande och lärande i samarbetet är att definiera behoven och den pedagogiska ändamålsenligheten. I områdesplaneringen har planläggningen också som uppgift att beakta servicebehoven och serviceutbudets tillräcklighet. Lokalservicen ansvarar för fastighetsunderhåll, reparationer och nybyggnad i enlighet med servicebehovet.

I samarbete mellan sektorerna har vi utarbetat prognoser för antalet barn och utifrån dessa planerat och utarbetat principer som styr planeringen av servicenätet och beslutsfattandet om det. Utifrån principerna utarbetas under 2024 en rapport om servicenätet och på basis av den fattar vi beslut om servicenätplanen och verkställandet av helheten under 2024–2025. Målet är enhetliga stigar för växande i enlighet med strategin. Grunderna för planeringen och omorganiseringen är minskande åldersklasser, jämlik behandling, resursanvändning och investeringsbehov.

Helheten med servicenätet kommer att främjas åren 2024–2026 enligt antagna principer. År 2024 görs det en utredning av servicenätet och en servicenätsplan. Besluten om verkställigheten av helheten fattas år 2025.

Barnantalet kommer också i Borgå att enligt en prognos på lång sikt fram till år 2040 minska med 11,3 % Detta ska förutses i tid.

Under de följande planeringsåren har det för varje år planerats underhållsinvesteringar för ett värde av 15–20 miljoner euro i objekt som kompenserar servicenätets daghem och skolor. Detta betyder att gamla lokaler ersätts med nya eftersom de gamla lokalerna har nått sin livslängd.

Investeringarna baserar sig på avstående från gammalt byggbestånd av vilket en del redan har i Borgå stads

portföljsättningsmodell placerats i portfölj C som kan ha försäljningspotential. De nya investeringarna har ingen plats för tillväxt utan de kompenseras gamla lokaler och strävar samtidigt efter en sammanslagning av flera enheter för att uppnå rumseffektivitet.

Personal

I och med enhetliga verksamhetssätt för sektorerna möjliggör en strömlinjeformning av förvaltningens processer utveckling av processerna samt en noggrannare användning av personalresurser och program i fortsättningen. Tack vare automatisering samt kunnande och utveckling när det gäller program kan manuellt arbete och resurser minskas i fortsättningen. Då resurserna minskar är personalutbildningen samt samarbetet mellan sektorerna och med utomstående samarbetsparter nödvändigt för utvecklingen av arbetet, varvid man måste satsa resurser på sakkunnigtjänster och utbildningsanslagens belopp.

Att göra anställda delaktiga och höra dem bland annat via enkäter angående utvecklingen av verksamheten och ledarskapet gör det möjligt att rikta resurserna enligt behov och att svara på utbildningsbehoven. Bristen på arbetskraft är för tillfället en stor utmaning för ordnandet av tjänster inom vår sektor, speciellt inom småbarnspedagogiken. I ändringssituationen är det skäl att sörja för personalens arbetshälsa och att satsa kunnande och resurser också på det. Inom sektorn för växande och lärande svarar vi på utmaningen också genom att förnya ledningssystemet, förenhetliga funktionerna och på det sättet skapa uppgiftsbeskrivningar och ansvar som exakt motsvarar behovet. Tillsammans med olika utbildningsanordnare utnyttjar man även utbildningsprogram och -vägar som siktar på behörighet.

En proaktiv och systematisk kommunikation som riktas till cheferna och hela personalen skapar en känsla av trygghet, förenhetlig ledarskapet och verksamhetskulturen, skapar öppenhet och möjliggör en gemensam syn längre in i framtiden.

Under innevarande år 2023 har sektorns personalantal ökat jämfört med budgeten och det har skett på basis av servicebehovet. Funktionerna som inletts år 2023 fortsätter år 2024 på basis av läsåret och verksamhetsperioden, från början av augusti till sommaren följande år. För år 2024 föreslås därtill några nya uppgifter och tjänster för att svara på trender som påverkar sektorns verksamhetskultur: utmaningarna i barns och ungas välbefinnande och lärande, tillgången på personal och ökande digitalisering.

Ekonomi

I budgeten för sektorn för växande och lärande har personalkostnaderna en stor roll och likaså de interna kost-

naderna (hyror, måltids- och städtjänster) samt leasing-kostnaderna för it-maskiner och -apparater. Projekt, program och understöd utgör en helhet på ca 3 miljoner euro med en självfinansieringsandel på ca 20 % och största delen av denna summa har riktats till personalkostnader enligt finansärens beslut. Mängden personal som arbetar med projekt är sammanlagt uppskattningsvis cirka 70 årsverken, men kalkylmässigt är det ett större antal personer som arbetar med projekt under läsåret. Med projekt möjliggörs förutom utveckling av ny verksamhet även tilläggsresurser för det grundläggande arbetet. I nästa skede satsar man på överlappande projekt och på att etablera nya verksamhetssätt redan under projektens gång.

Genom att följa upp projektens intäkter och utgifter får man en aktuell bild av helheten. Detta är svårt att göra proaktivt eftersom finansieringsansökningarna, finansieringstidtabellerna, rekryteringstidtabellerna och rapporteringstidtabellerna följer sina egna arrangemang i respektive projekt. Projektportföljen för bildningssektorn i Borgå är i samma storlek som i andra motsvarande kommuner och typisk för vårt förvaltningsområde (UKM). I och med den nya regeringen ser vi planer på att minska den separata projektfinansieringen och att rikta en del av statsandelarna till utvecklingsarbete.

För att producera verksamheterna i ekonomiskt hänseende och för att säkerställa undervisningens kvalitet måste servicenätets och serviceutbudets utformning bearbetas i enlighet med behoven och resurserna när antalet barn förändras. Till exempel indragning av 2-4 enheter skulle på årsnivå ge besparingar på ca 1-2 miljoner euro när statsandelarna minskar enligt antalet barn. Interna hyror och andra interna tjänster samt mängden investeringar i möbler ökar till följd av reparationsbehov, nya investeringar och lokalbehov. Samarbetet med de enheter som producerar stödtjänster görs ännu tätare genom att strömlinjeforma de gemensamma processerna.

Finskspråkig grundläggande och gymnasieutbildning

Kundrelationer

De finskspråkiga tjänsterna inom grundläggande utbildning och gymnasieutbildning styr ordnandet av förskoleundervisning, ordnar grundläggande utbildning, specialundervisning, undervisning för invandrare och gymnasieutbildning samt koordinerar morgon- och eftermiddagsverksamheten och ordnar morgon- och eftermiddagsverksamhet för barn med särskilda behov i Tulliportti. Valfärdsområdet svarar för finansieringen av verksamheten i Tulliportti.

NETTOUTGIFTER
€/INVÅNARE
971

Tjänsterna omfattar sammanlagt ca 450 elever inom förskoleundervisning, nästan 4 000 elever inom grundläggande utbildning, ca 700 gymnasieutbildande samt regionens studerande på andra stadiet. Dessutom koordinerar utbildningstjänsterna 17 eftermiddagsklubbar, som arrangeras av 6 olika serviceproducenter och i vilka deltar sammanlagt cirka 570 barn. Antalet nya elever börjar sjunka en aning år 2024. Samtidigt ökar ändå antalet elever i årskurserna 7–9 en aning, och flyttningsvinsten ökar det totala antalet elever med några elever årligen. Förändringstrenderna i verksamhetsmiljön, såsom ökande utmaningar i fråga om barns och ungas välbefinnande, ökande polarisering, ökande utmaningar med lärandet, eftervården av Covid-19, bristen på samhörighet och ökande kulturell mångfald, har förändrat servicebehoven avsevärt. I gymnasiet syns den utvidgade läroplikten som ett behov att ordna stödundervisning och särskilt stöd. I budgeten 2024 har man strävat efter att svara på nämnda utmaningar så att stödåtgärderna är mångsidiga och på en tillräcklig nivå. Åtgärder för att förebygga mobbning fortsätter, och deras effektivitet följs med. Samtidigt utreds möjligheten att ta med en utomstående medlare.

Verksamhet, tjänster och processer

De finskspråkiga utbildningstjänsternas verksamhet inom den grundläggande utbildningen och gymnasieutbildningen styrs förutom av lagar och förordningar också av stadens läroplaner som grundar sig på de riksomfattande läroplansgrunderna samt av riktlinjerna i stadens strategi. Läsåret 2023–2024 ligger fokus på utveckling av multilitteraciteten och elevernas välbefinnande. Man börjar uppföljandet hur trestegsstödet förverkligas. Rapporteringen till nämnden sker två gånger per år, dock så att den senaste informationen finns innan nästa årets anvisningar för utarbetande av budgeten.

Målet är att skapa förutsättningar för att ordna högklassig undervisning i en lärmiljö som är trygg och sund för såväl eleverna som personalen. Skolornas verksamhetskultur utvecklas så att vi stärker samhörigheten, personalens samt elevernas och studerandenas delaktighet i syfte att främja trivseln och lärandet. I undervisningen satsar vi på grundläggande färdigheter och stärkande av dem i synnerhet i den tidiga undervisningen i syfte att uppnå en tillräcklig läskunnighet. Därtill satsar vi på att utnyttja digitaliseringen i undervisningen samt på systematisk undervisning i digitala färdigheter i enlighet med den digitala lärstigen. Vi satsar på att beakta den kulturella mångfalden och stödet för lärandet effektiviseras så ett konsultativt arbetsgrepp eftersträvas. Inom gymnasieutbildningen ligger fokus på utveckling av den nya läroplanen samt verkställandet av lagstiftningen om den utvidgade läroplikten i alla årskurser.

Genom områdesrektorsystemet stöds rektorernas arbete och rektorns roll som pedagogisk ledare för lärandet i den egna skolgemenskapen stärks. Därtill utvecklar

vi kunskapsledningen genom att utnyttja uppgifterna i elevregistret samt genom att skapa kvalitetshanterings-system i gymnasieutbildningen vid sidan av det nuvarande systemet inom den grundläggande utbildningen. Det strategiska ledarskapet etableras och samtidigt frigörs också mer tid för pedagogiskt ledarskap på skolenivå. Målet är att förenhetliga skolornas verksamhetsmodeller, göra kvaliteten på undervisningen jämnare och främja arbetshälsan. Förnyade strukturer förenhetligar ledningssystemen för både småbarnspedagogiken och de finskspråkiga och svenskspråkiga utbildningstjänsterna. Målet är att fokusera i synnerhet på utvecklingen av samarbetet mellan förskoleundervisningen och den grundläggande utbildningen och på läroplanssamarbete mellan olika serviceområden. Rektorerna och skolornas övriga ledning deltar i långvarig ledarskapsutbildning. Syftet med utbildningen är att bilda nätverk, dela god praxis, dela kunskaper och utveckla skolans verksamhetskultur och det delade ledarskapet samt att förenhetliga Borgåskolornas verksamhetskultur.

Elevförvaltningssystemets funktion förbättras och utnyttjandet av digitalisering i förvaltningen ökas. Under 2024 gör man betydande satsningar på att strömlinjeforma de digitala systemen. Under budgetåret reviderar man principerna för utveckling av servicenätet och undersöker hur elevupptagningsområdena kan utvecklas för att garantera en enhetlig lärandeväg för barnet även i framtiden. Renoveringen av Hindhår bildningscenter framskrider och planeringen av Gammelbackan koulu som ska ersätta Peipon koulu slutförs och projektplanen godkänns. I samband med planeringen av det ovannämnda planerar man också tillsätta en engelskspråkig klass, en till svenskspråkig språkbadsklass samt en klass på högstadiet som betonar entreprenörskap. Detta på basen av utredningar som gjordes 2023.

Personal

Områdesrektorssystemet ger tid för strategiskt ledarskap och gör det möjligt att utveckla serviceområdet i samarbete med personalen. Målet med att satsa på högklassigt ledarskap är att förbättra personalens arbetshälsa och att göra det möjligt för personalen att fokusera på sina kärnuppgifter. Det pedagogiska ledarskapet och stödet till undervisningspersonalens och handledarnas arbete påverkas genom verksamhetskulturen så att delaktigheten ökar på alla nivåer. Detta påverkar arbetsuppgifterna för alla som jobbar inom serviceområdet och vi strävar efter att utveckla dessa tillsammans. Öppen samverkan och möjligheter att utvecklas i sitt arbete i olika roller ger var och en utvecklingsmöjligheter och samtidigt förbättrar det arbetshälsan.

Personalens uppgiftsbeskrivningar justeras med tanke på utvecklingen av helheten. Exempel på detta är utvecklingskoordinatören för undervisningen som får den nya benämningen utvecklingschef samt inrättandet av den nya tjänsten som samordnare för elevförvaltningen.

Därtill blir de nuvarande ledarskapsrelaterade tidsbundna uppgifterna som biträdande rektor i gymnasiet och i Pääskytien koulu ordinarie befattningar. Ledningsstrukturen har förnyats och växelverkan har ökat, och vidare har resurserna för ledning och undervisning för enhetligats mellan skolorna. Målet är att öka förståelsen för vars och ens kärnuppgift så att man kan skapa en enhetlig verksamhetskultur för de finskspråkiga tjänsterna för grundläggande utbildning och gymnasieutbildning i Borgå. Verksamhetskulturen grundar sig på att barnet och den unga personen samt personalen mår bra och att förutsättningarna för lärande är på toppnivå. En kompetent och engagerad personal ger de bästa möjligheterna att trygga elevernas och studerandenas lärande och välbefinnande. Personalens arbetshälsa följs upp och förbättras planmässigt utgående från resultaten i personalenkäterna. Dessutom främjas fortsättningsvis gemenskap och principer för delat ledarskap.

Skoltränarmodellen i Borgå utvecklas så att läsåret 2024–25 har man skoltränare också i de största finskspråkiga lågstadierna i Borgå (2 st.). Det är viktigt att redan i ett tidigt skede förebygga den psykiska ohälsan och med den förekommande symptomen som har spritt sig bland barn och unga. Pilotförsökets resultat rapporteras till finskspråkiga utbildningssektionen och nämnden för växande och lärande. Under våren 2024 preciseras skoltränarnas uppgiftsbeskrivningar och det säkerställs att skoltränarmodellen i Borgå är i sin helhet enhetlig.

Under 2024 utreder sektorerna tillsammans en ny verksamhetsmodell för ungdomsarbetet i skolorna. Den nya/nygamla modellen kan likna den modell som redan tidigare har använts i Borgå, där ungdomsarbetare är på plats i skolorna mitt på dagen, eftersom största delen av alla barn och läropliktiga då är i samma lokaler och lätta att nå med dessa tjänster. Verksamheten är kundorienterad då man är i samma lokaler som kunderna och det finns bättre möjligheter att träffa barn-/ungdomsgrupper och genomföra multiprofessionellt samarbete på ett betydligt effektivare sätt. Syftet med detta är att svara mot och förebygga den ökade oroligheten, illabefinnande och mobbing.

För att garantera tillgången på personal förnyas vikariearrangemangen och det inrättas nya uppgifter för ordinarie vikarier, vilka framöver även garanterar tillräcklig behörig personal på serviceområdet. Utmaningarna som gäller kulturell mångfald och stödet för lärandet bemöts med nya prioriteringar där man satsar på undervisningen i finska som andraspråk och på konsulterande stöd för lärandet vid sidan av det normala stödet. Därtill revideras elevförvaltningens processer och personalens uppgiftsbeskrivningar bearbetas för att säkerställa det digitala kunnandet och processerna för kunskapsledning.

Under budgetåret 2024 satsar vi fortsatt på att utvärdera undervisningspersonalens arbetsbelastning. Målet är att dimensionera arbetsmängden rätt och vid behov ta in ny undervisningspersonal för att balansera bördan, vilket

främjar personalens ork och arbetshälsa. På detta sätt kan vi dessutom garantera tillgången till kompetent undervisningspersonal i framtiden. Vi satsar på personalutbildning och självutveckling också genom gemensamma interaktiva tillställningar och utbildningar på individnivå. Utbildningarna betonar gemensamma fokusområden, där vi även framöver ordnar gemensamma workshoppar för att möjliggöra tillräckligt interaktiv förnyelse. Under år 2024 säkerställer man i fortbildningarna att lärarnas nepsy-kännedom ökar.

Ekonomi

De största kostnaderna för de finskspråkiga tjänster inom grundläggande utbildning och gymnasieutbildning består av personalkostnader samt av interna poster som anknyter till interna hyror för skolfastigheterna och elevernas måltidskostnader. År 2024 kommer bemötandet av samhällsliga förändringstrender att öka personalkostnaderna för att bevara tjänsternas kvalitet, samtidigt som de interna hyreskostnaderna för fastigheterna minskar en aning på serviceområdet. Vidare är det ytterst svårt att förutse hur kriserna i världen påverkar kostnadsutvecklingen eller ökningen av serviceutbudet i fråga om eventuella flyktingar. Att ökningen av elevantalet stannar av i lågstadierna påverkar inte koncentrationen av servicenätet och minskar inte antalet undervisningsgrupper år 2024, och på motsvarande sätt har ökningen av elevantalet i högstadierna redan lett till ett behov av att införa nya grupper, vilket ökar personalkostnaderna. Finskspråkiga utbildningssektionen kommer att behandla resurserna för undervisningen läsåret 2024–2025 i början av 2024.

Nationella förändringstrender och bemötandet av dem kommer att bidra till att personalkostnaderna ökar i de finskspråkiga tjänsterna för grundläggande utbildning och gymnasieutbildning i Borgå. Satsningen på utmaningarna i elevernas välbefinnande, ökande kulturell mångfald och stödet för lärande kräver personaltillskott år 2024. Därtill har förpliktelserna i fråga om läromedel, digitalisering och stödåtgärder i lagstiftningen om utvidgad läroplikt en stor inverkan på andra stadiet verksamhetskostnader under 2024. Utnyttjandet av digitalisering i undervisningen och förnyandet av föråldrade apparater i de nuvarande klassrummen ökar leasingkostnaderna i driftekonomin, även om vi ständigt på ett strategiskt sätt utvecklar den effektiva användningen av apparaterna i undervisningen. Därtill medför den nödvändiga strategiska utvecklingen av elevförvaltningen genom omorganisering av uppgifterna tilläggskostnader för 2024, vilka å ena sidan säkerställer möjligheterna till kunskapsledning och å andra sidan garanterar att statsandelarna även i framtiden dimensioneras rätt enligt tjänsterna.

Tilläggsresurseringarna för att säkerställa tillgången på personal som ersättande arbetskraft är nödvändiga för kunna locka och hålla kvar kompetent personal även i framtiden. Personalens kompetens och välbefinnande

hör till de viktigaste faktorerna för barnens lärande och välbefinnande på vårt serviceområde och därför satsar vi avsevärt på det. Därtill ökar reserveringarna för personalutbildning arbetshälsan och ger även framöver möjligheter till en tillräcklig och kompetent personals arbetsinsats med tanke på kontinuiteten.

Enligt planerna ska principerna för utvecklingen av servicenätet för den finskspråkiga grundläggande utbildningen och gymnasieutbildningen vara klara under budgetåret 2024, så att vi kan svara på kommande utmaningar som gäller elev- och studerandeantalet med tanke på servicenätet och dess ändamålsenlighet. Den minskande nativiteten och de mindre åldersklasserna innebär utmaningar för utvecklingen och förnyelsen av servicenätet samt för utvecklingen av elevupptagningsområdena med tanke på en enhetlig väg för lärandet. Å andra sidan måste också antalet nybörjarplatser inom gymnasieutbildningen granskas så att gymnasieutbildningens tillgänglighet kan garanteras för unga Borgåbor som behöver den.

Det finns osäkerheten i budgeten för 2024 i fråga om förnyelsen av Borgå stads kollektivtrafik som helhet och tidsplanen för detta. Detta gör det svårare att uppskatta kostnaderna för elevtransporter, även om man har samarbetat nära med olika sektorer i trafikplaneringen och också ska fortsätta med det. En ytterligare utmaning har varit uppskattningen av verksamhetsintäkterna, eftersom det nya regeringsprogrammets anslag riktade till projekt förväntas minska och direkt projektfinansiering förväntas integreras delvis i basstatsandelarna.

Svenskspråkig grundläggande och gymnasieutbildning

Kundrelationer

Svenska utbildningstjänsterna ordnar grundläggande och förberedande utbildning i nio svenska grundskolor för cirka 1 700 elever.

Under kommande år stannar elevantalet på samma nivå som år 2023. Utbildning på andra stadiet ordnas vid Borgå Gymnasium, som har drygt 300 studerande. Inom andra stadiet utvecklas aktivt samarbetet med svenska gymnasierna i Kotka, Lovisa och Sibbo, men även fördjupat samarbete med Linnankosken lukio samt Careeria och Practicum. Samarbetet behöver ännu utvecklas, speciellt med tanke på den utvidgade läroplikten och för att garantera kvaliteten. Övergångsutbildningen efter grundskolan ordnas både vid Borgå folkakademi och Practicum.

Inom grundskolan ser man ett behov av att stödja skolgången hos elever som har utmaningar med närvaro, svårt beteende och/eller välbefinnandet, för att målet att få avgångsbetyg från grundskolan ska uppnås även i framtiden. För barn som flytt från Ukraina måste man

även under kommande läsår ha beredskap att ordna förberedande undervisning samt utveckla undervisningen i svenska som andra språk. Den utvidgade läroplikten syns som ett ökat behov av att ordna både stödundervisning och specialundervisning även i gymnasiet. Åtgärder för att förebygga mobbning fortsätter, och deras effektivitet följs med. Samtidigt utreds möjligheten att ta med en utomstående medlare.

Verksamhet, tjänster och processer

Arbetet inom de svenska tjänsterna för grundläggande utbildning och gymnasieutbildning styrs i första hand av lagstiftningen och förordningar, de riksomfattande grunderna för läroplanen och de kommunspecifika läroplanerna samt av Borgås egen strategi. Resultaten av personalenkäten beaktas i utvecklingen av vår organisation och vårt ledarskap för att vi ska ha de bästa förutsättningarna att skapa ramar för högklassig utbildning samt en trygg och sund lärmiljö för såväl elever som personal. Målet för utvecklingen av ledarskapet är att skapa den bästa möjliga skolan där eleverna både trivs och lär sig. Elevförvaltningens processer revideras och personalens uppgiftsbeskrivningar bearbetas för att säkerställa det digitala kunnandet och processerna för kunskapsledning. Därtill utvecklar vi kunskapsledningen genom att utnyttja uppgifterna i elevregistret samt genom att skapa kvalitetshanteringssystem i gymnasieutbildningen vid sidan av det nuvarande systemet inom den grundläggande utbildningen.

I undervisningen satsar man på läskunnighet, i synnerhet i de lägre årskurserna, samt på digitala färdigheter enligt den digitala lärstigen som sektionen godkänt. Skolans verksamhetskultur vidareutvecklas med målet att "hela skolan"-perspektivet ska synas i skolans vardag, samt i undervisningen och fostran. Mer resurser riktas till specialundervisningen och till småklasserna samt det konsultativa arbetet. Man börjar uppföljandet hur tre-stegsstödet förverkligas. Rapporteringen till nämnden sker två gånger per år, dock så att den senaste informationen finns innan nästa årets anvisningar för utarbetande av budgeten.

Processerna inom den utvidgade läroplikten ska förtydligas och utvecklingsarbetet görs tillsammans med välfärdsområdet och de övriga kommunerna med svenska elever. Verkstadsverksamheten enligt läroplanen kräver speciell uppmärksamhet.

Utgående från den godkända projektplanen går man vidare med processen att bygga lämpliga lokaler för förskolegrupper vid Kvarnbackens skola. Borgå Gymnasiums idrottslokal är i slutet av sin livslängd och en ny lokal planeras. Renoveringen av Hindhår bildningscentrum framskrider och ger delvis även nya lokaler för den svenska skolan.

Personal

Utvecklingen av ledarskapet samt förändringarna i den grundläggande utbildningens och gymnasiets verksamhetsmiljö påverkar personalplanen för den svenska grundläggande utbildningen och gymnasieutbildningen.

Det strategiska ledarskapet förstärks genom att man anlitar en sekreterare för elevförvaltningen som samarbetspar för samordnaren för elevförvaltningen för den finska grundläggande utbildningen. Specialplanerarens befattning ändrades 2023 till planerare och arbetsuppgifterna utvecklas så att de stöder det strategiska ledarskapet och områdesrektorsmodellen. På lång sikt leder satsningarna till bättre resultat och bättre välbefinnande i skolorna.

Till specialundervisningen anställs två speciallärare och en speciallärare med bred behörighet. Tjänsten som lärare inom förberedande undervisning blir ordinarie.

Skoltränarmodellen i Borgå utvecklas så att läsåret 2024–25 har man skoltränare också i det största svenskspråkiga lågstadiet i Borgå (1 st.). Det är viktigt att redan i ett tidigt skede förebygga den psykiska ohälsan och med den förekommande symptomen som har spritt sig bland barn och unga. Pilotförsökets resultat rapporteras till svenskspråkiga utbildningssektionen och nämnden för växande och lärande. Under våren 2024 preciseras skoltränarnas uppgiftsbeskrivningar och det säkerställs att skoltränarmodellen i Borgå är i sin helhet enhetlig.

Under 2024 utreder sektorerna tillsammans en ny verksamhetsmodell för ungdomsarbetet i skolorna. Den nya/nygamla modellen kan likna den modell som redan tidigare har använts i Borgå, där ungdomsarbetare är på plats i skolorna mitt på dagen, eftersom största delen av alla barn och läropliktiga då är i samma lokaler och lätta att nå med dessa tjänster. Verksamheten är kundorienterad då man är i samma lokaler som kunderna och det finns bättre möjligheter att träffa barn-/ungdomsgrupper och genomföra multiprofessionellt samarbete på ett betydligt effektivare sätt. Syftet med detta är att svara mot och förebygga den ökade oroligheten, illabefinnande och mobbing.

Utmaningarna i rekryteringen syns främst som svårigheter att hitta behöriga vikarier. Problemet är större i större skolor, som har mera frånvaro. Som åtgärd testar man att anställa tre lärare som vikarier. På det sättet får man bättre kvalitet i undervisningen och stöder skolorna i rekryteringsproblemen.

I de utbildningar som ordnas för personalen prioriteras metoder som hjälper till att skapa goda relationer och se bra och starka sidor i eleverna. Under år 2024 säkerställer man i fortbildningarna att lärarnas nepsy-kännedom ökar.

Ekonomi

De största utgifterna består av interna hyror och personalkostnader. Förändringar i verksamhetsmiljön och åtgärderna som följer av dem ökar personalkostnaderna.

Den utvidgade läroplikten orsakar nya kostnader när man i gymnasiet satsar på att stödja eleverna och ordnar en aning mer undervisning. De av svenskspråkiga utbildningssektionen läsårsvis behandlade resurserna för att trygga läroplansenlig undervisning i grundskolan ska i huvudsak hållas på samma nivå som de senaste åren. Tillägg behövs i fråga om specialundervisningen i småklasser och den konsultativa specialläraren. Satsningen på läskunnighet och digitala färdigheter syns också. Anställandet av en lärare för den förberedande undervisningen ökar inte utgifterna tills vidare, liksom inte heller anställandet av vikarier.

Elevregistret utvecklas så att erhållandet av uppgifter automatiseras och kunskapsledningen underlättas. Genom att satsa på utveckling sparar man framöver arbetsresurser och stöder rektorernas och stödpersonernas arbete när det gäller att söka fram uppgifter.

Inkomsterna inom svenska utbildningstjänsterna utgörs i huvudsak av statens externa understöd samt så kallade hemkommunsersättningar, som beräknas vara mindre än åren 2022–23. De externa understöden täcker delvis vissa utvecklingsåtgärder, men i de beviljade understöden ingår även en självfinansieringsandel, som vanligtvis är ca 20 % av totalkostnaderna.

Följderna av coronapandemin, utmaningarna med elevernas välbefinnande, kostnaderna för beställda skolskjutsar och kriget i Ukraina med påföljande behov av förberedande undervisning medför osäkerhet inför budgetåret. Det är dessutom svårt att förutse prishöjningar till följd av det svåra världspolitiska läget.

Småbarnspedagogiska tjänster

Kundrelationer

Den sjunkande nativiteten märks som ett minskat antal barn under skolåldern också i Borgå. För tjänster inom småbarnspedagogik har detta under de senaste åren märkts speciellt som en minskad användning av hemvårdsstöd. Andelen barn under 3 år som deltar i småbarnspedagogik och antalet barngrupper för barn i åldern 1–2 år ökar. Dessa grupper binder personal 1,75 gånger mer än grupperna med äldre barn. Den ökade efterfrågan på daghemplatser för barn under 3 år i området Tolkis-Haiko har förutsatt grundande av nya tillfäl-

NETTOUTGIFTER
€/INVÅNARE

780

liga daghemsgrupper och ibruktagande av tilläggslokaler på Kunskapens väg i augusti 2023. Behovet av tilläggslokaler fortsätter åtminstone ännu under 2024.

Det privata daghemmet Piccolo upphörde med sin verksamhet 7/2023 och daghemmets verksamhet övergick till stadens verksamhet 8/2023. Verksamheten fortsätter i Fredsgatans grupper i Puistopäiväkoti åtminstone under 2024.

Det pågår flera byggprojekt vid daghemmen. Bjurböle daghems nybyggnad färdigställs i början av 2024. På grund av den grundläggande renoveringen av Eestinmäen päiväkoti flyttas verksamheten till tillfälliga lokaler år 2024. När den grundläggande renoveringen av Hindhår bildningscentrum färdigställs flyttar förskolegrupperna från daghemmet till bildningscentrumet i augusti 2024. Huktis daghem verkar i tillfälliga lokaler år 2024, medan daghemmets nybyggnad byggs. Man avstår från Kaarenkylän päiväkoti före utgången av 2024 och planerar att flytta verksamheten i anslutning till Jokilaakson koulu. För den öppna småbarnspedagogiken byggs nya lokaler på västra åstranden, varvid man kan avstå från Familis och Ilonas lokaler.

Verksamhet, tjänster och processer

Efterfrågan på tjänster inom småbarnspedagogiken varierar enligt område och språkgrupp, varför genomförandet av principen om närtjänster är utmanande. Vid behov flyttas personal mellan områdena för att svara på efterfrågan. Det finns 21 kommunala daghem och 8 privata daghem. Det viktiga i ordnandet av tjänster inom småbarnspedagogik är att säkerställa tillräckliga personalresurser och fungerande verksamhetsmiljöer. Man börjar uppfölja hur trestegsstödet förverkligas. Rapporteringen till nämnden sker två gånger per år, dock så att den senaste informationen finns innan nästa årets anvisningar för utarbetande av budgeten. Dessutom fortsätter rapporteringen av personalomplaceringar till nämnden i samma takt.

Byggprojekten vid Eestinmäen päiväkoti och Huktis daghem är husbyggnadsinvesteringar för följande planperiod. Därtill förutsätter ersättandet av Kaarenkylän päiväkoti med nya lokaler åtgärder i anknytning till Jokilaakson koulus lokaler. Under de kommande åren investerar man i daghemmens skydds/soltak.

Familjekaféverksamheten och en del av klubbverksamheten inom de öppna tjänsterna inom småbarnspedagogiken koncentreras till ett verksamhetsställe, i anslutning till en tillgänglig lek- och familjepark som byggs på västra åstranden. I det skedet avstår man från Familjestugan Ilona och Familjeplatsen Famili. Utöver det här ordnas klubbverksamhet också i några daghem.

Vi satsar på fortsatt utveckling av verksamheten med hjälp av statligt specialunderstöd. Understöden används

till pilotförsök med flexibel förskoleundervisning och grundläggande utbildning, till att utveckla jämställdheten och kvaliteten, till att stödja barn och familjer med främmande språk samt till att främja välbefinnande genom att anställa speciallärare inom småbarnspedagogik, språk- och kulturlärare och barnskötare inom småbarnspedagogik.

Daghemmens ledarskap utvecklas genom pilotförsök med en modell med biträdande föreståndare vid några daghem. Kunskapsledningen och kvalitetsutvärderingen stärks med hjälp av det riksomfattande utvärderingssystemet Valssi och småbarnspedagogikens PowerBi-rapporter.

En stark satsning görs på proaktiv och systematisk kommunikation. Arbetet med välbefinnande i gemenskapen stärks genom att öka antalet socionomer inom småbarnspedagogiken. Projekthanteringen stärks i samarbete med andra aktörer.

Personal

För att stärka småbarnspedagogikens förmåga att locka och hålla kvar personal satsar vi på åtgärder som ökar tillgången till personal.

För att förbättra tillgången till behörig personal stöder vi personalens fortbildning och genom ett löneprogram främjar vi löneutvecklingen. Genom att göra rekryteringsexperten till en ordinarie befattning stärker vi rekryteringsprocesserna och vidare stöder detta enheternas chefer genom att tillgången till både vikarier och ordinarie personal blir bättre.

Ekonomi

Ändringen av lagen om klientavgifter inom småbarnspedagogiken trädde i kraft 1.3.2023 och sänkte avgifterna genom att inkomstgränserna som används som grund för avgifterna höjdes med 33 procent. Sänkandet av avgifterna har även ökat servicesedelkostnaderna, eftersom klienternas självriskandel har minskat och kommunens andel har ökat. Därtill har höjningen av servicesedelns värde både våren och hösten 2023 ökat kostnaderna för privat småbarnspedagogik. Det privata daghemmet Piccolo upphörde med verksamheten hösten 2023 och daghemmets verksamhet övergick till kommunal verksamhet, vilket har ökat verksamhetsutgifterna, men på motsvarande sätt minskat servicesedelkostnaderna. Statens specialunderstöd syns både som inkomster och utgifter. Understödens självriskandel är 5–25 procent av projektets totala kostnader. Självriskandelarna har beaktats i budgeten. I understöden och självriskandelarna har beaktats understöden som överförts från 2023, om användningen av understöden fortsätter år 2024.

- **Anslagstabeller**
- **Personal**
- **Nyckeltal**

	BS2022	BG2023	BG2023+ä	BG2024	EP2025	EP2026
Verksamhetsintäkter	7 044 779	7 172 200	7 172 200	6 276 433	6 339 198	6 402 587
Verksamhetsutgifter	-111 587 512	-121 232 715	-123 032 715	-123 520 442	-127 996 038	-132 476 489
Verksamhetsbidrag	-104 542 733	-114 060 515	-115 860 515	-117 244 009	-121 656 840	-126 073 902

SEKTORN FÖR LIVSKRAFT

	UTGIFTER M€	INKOMSTER M€	PERSONAL
Ledningen för sektorn för livskraft	3,1	0	3
Turism och evenemang	1,4	0	5
Fritidstjänster	18,3	2,7	125,1
Tjänster för kontinuerligt lärande	9,0	2,4	117,5
Näringsar och sysselsättning	8,4	1,5	28

Ledningen för sektorn för livskraft

Sektorn för livskraft inledde sin verksamhet 1.1.2023. Sektorn betjänar stadens nuvarande företag, stadens invånare, turister som kommer till staden och företag som överväger en ny placeringsort. Företagssamarbetet framhävs i närings- och sysselsättningstjänsternas och turism- och evenemangstjänsternas verksamhet. Fritidstjänsterna och tjänsterna för kontinuerligt lärande producerar i första hand högklassigt innehåll till stadens invånare men en del av tjänsterna produceras också till invånare i andra kommuner och dem som besöker staden. I sektorns verksamhet betonas enligt stadens strategi positiv inställning till företagare och utveckling av företagens omvärld samt utveckling av stadsevenemang och stadskultur på ett hållbart sätt.

Sektorns ledning koordinerar tjänster som beställs från utvecklingsbolaget Posintra, Konstfabrikens och Event Factorys verksamhet samt verksamheten för utvecklingsbolaget för Kokon. Dessa företag är centrala aktörer i produktionen av stadens serviceutbud. År 2024 kommer livskraftssektorns insatsområden att vara bl.a. en analys av Event Factorys, Konstfabrikens, Näse gårds och kultur- och museitjänsternas verksamheter, en genomgång av verksamma enheter för att man kan bl.a. utreda hur stadens konstverk kunde placeras bättre så, att de får synlighet.

En viktig del av utvecklingen av livskraften år 2024 är också en förankring av Business Porvoos verksamhetsmodell. Under 2024 tas skilt ställning till lokalitetslösningarna för enheterna för fritidstjänster, näringar, sysselsättning och utbildningstjänster.

Livskraftens ledning deltar aktivt i beredningen av arbets- och näringstjänsterna inom sysselsättningsområdet Borgå, som skapas till följd av AN25-reformen.

Förnyelsen av bollplanens kylsystem och Kokon idrottscentrum, fas 1, konstgräs blir de största investeringarna 2024.

Fonden för grön omställning

Borgå stadsfullmäktige fattade beslut om inrättande av Fonden för grön omställning och om dess stadgar 14.6.2023. Från resultaträkningen 2022 överfördes det 10 miljoner euro till fonden som startkapital.

Fonden är inriktad på hållbara projekt, företag och branscher. Med fonden vill man sätta fart på den gröna omställningen av företagsfältet i Borgå samt genomförandet av åtgärderna i stadens klimat- och miljöprogram. Verksamheter för grön omställning kan representeras av till exempel förnybar energi, energieffektivitet, återvinning, vattenskydd och grön teknik. Fonden delar inte ut direkta företagsstöd utan med hjälp av fonden möjliggörs till exempel sådana utredningar och arbetsplaner som

behövs för den gröna omställningen eller förstärks annan kompetens som stöder den gröna omställningen. Finansiering kan utöver företagen i Borgå också sökas av de företag vilkas verksamhet i och med att de får finansiering kommer att förläggas till Borgå.

I staden anställs en näringsutvecklare i början av år 2024 för att samordna de åtgärder som vidtas med hjälp av Fonden för grön omställning som en del av verksamhetsmodellen Business Porvoo. Näringsutvecklarens lön betalas av medlen i Fonden för grön omställning.

Finansiering kan sökas t. ex. av sammanslagna grupper av företag, och man kan tänka sig att företagsgrupperna omfattar också t. ex. läroanstalter. Utvecklingsbolaget Posintra kommer att ha en egen roll när det gäller att samla företagsgrupper till stöd för näringsutvecklaren. Målet är också att komplettera EU-finansiering och andra nationella finansieringskällor samt att möjliggöra kapitalisering av samföretag.

Fondens verksamhet styrs av livskraftsnämnden.

Reformering av integrationslagen

I och med reformeringen av integrationslagen ska kommunerna också ordna en flerspråkig samhällsorientering som del av kommunens integrationsprogram. Detta ska enligt planerna ordnas i samarbete mellan Integrations-tjänsterna och Borgå medborgarinstitut. När tjänsten planeras och ordnas beaktas både de kunder som är arbetsökande och de kunder som står utanför arbetskraften. Det första försöket med samhällsorientering startar enligt aktuella uppgifter i slutet av det pågående året, då medborgarinstitutet börjar en samhällsorientering på tigriska till kvotflyktingar som snart kommer till Borgå.

Till alla dem som har invandrat ska det i fortsättningen erbjudas handlednings- och rådgivningstjänster med låg tröskel samt grundläggande information om hur det finländska samhället fungerar. I Borgå har handledningsstället med låg tröskel som redan fungerat i flera år etablerats som del av enheten för integrationsfrämjande. Handledningsstället finns i Integrationscentralen. På detta sätt försöker vi se till att det i kommunen finns, skapas och utvecklas specialkompetens i att betjäna invandrare.

Turism- och evenemangstjänster

Turism- och evenemangstjänsterna ser till att Borgå är intressant både nationellt och internationellt som turistmål, evenemangsplats och inspelingsplats.

NETTOUTGIFTER
€/INVÅNARE
27

Serviceområdet stärker Borgås dragningskraft med turismmarknadsföring och marknadsföring av evenemang

året runt, skapar intressanta och upplevelserika nya koncept och lockar nya evenemang till Borgå. Turism- och evenemangstjänsterna är en respekterad samarbetspartner som skapar nätverk och för samman lokala och utomstående aktörer. Resultatet av arbetet mäts i antalet anlända resenärer, regionalekonomiska effekter och synlighet i media. Arbetet görs i tätt samarbete med företag, föreningar och nätverk av intressentgrupper genom att nyttja nationella och internationella partnerskap. Verksamhetens fokus ligger på digitalisering, hållbarhet, säkerhet och främjande av turism året runt. We Speak Gay-partnerskapet stöder Visit Porvoos starka vilja att utveckla hållbar turism. Med partnerskapet förbinder man sig att främja regnbågsvänlighet.

År 2024 producerar turism- och evenemangstjänsterna evenemangen Borgå Ljus och Åkarnevalen samt Borgå jultorg. Internationella turister lockas till Borgå genom turismmarknadsföring och genom att delta i evenemang som främjar försäljningen. Skärgårdsturism främjas i samarbete med turistaktörer från Borgå.

I genomsnitt kommer en euro som spenderas på turism tillbaka tre till fem gånger.

Stadens tvåspråkighet beaktas vid marknadsföringen och genomförandet då staden ordnar publikevenemang själv eller i samarbete med andra.

Fritidstjänster

Kundrelationer

I målgruppen för fritidstjänsterna, dvs. biblioteks-, kultur-, idrotts- och ungdomstjänsterna ingår alla Borgå-bor. Fritidstjänsterna har en viktig roll i att främja välfärd och hälsa, delaktighet och jämlikhet samt en mångsidig, upplevelserik fritid för Borgåborna. Fritidstjänsterna uppmuntrar till ett aktivt och motionsinriktat levnadssätt, stöder lärande och växande och erbjuder möjligheter till gemenskap och växelverkan. Tillgången och tillgängligheten till tjänsterna och tjänsternas jämlikhet utvecklas över sektorsgränserna bland annat med hjälp av kulturprogrammet och idrottsprogrammet. Med fritidstjänsterna och deras servicenät ökas också stadens dragningskraft och trivseln i staden, både som bostadsort och som besöksmål.

NETTOUTGIFTER
€/INVÅNARE

304

Verksamhet, tjänster och processer

Fritidstjänsternas enheter har egen serviceproduktion och ett stort servicenät, och dessutom är de sakkunniga inom sitt eget verksamhetsområde och sammanför nätverk, både interna och externa. Via nätverken stöds bland annat verksamhetsförutsättningarna för en mångsidig föreningsverksamhet i Borgå genom samar

bete och bidrag, samt utvecklas Borgåmodellen för hobbyverksamhet i samarbete med utbildnings-tjänsterna och tjänsterna för småbarnspedagogik samt serviceproducenterna inom klubbverksamheten.

Fritidstjänsterna utvecklas kontinuerligt utgående från kundrespons, samhällliga förändringar och behov samt ständig växelverkan som sker i kontakterna med kunder. Målet är att utveckla verksamheten så att den ännu bättre motsvarar behoven hos målgrupperna i Borgå, och att ta hänsyn till aktuella fenomen och förutse hurförändringar i omvärlden kommer att inverka på servicebehoven. Det utreds möjligheten att för organisationsaktörer hitta ersättande lokaler som är avgiftsfria och/eller har ett skäligt pris. I kartläggningen av ersättande lokaler inkluderas områdets föreningar för att de ersättande lokalerna så väl som möjligt ska motsvara föreningarnas behov.

Personal

Det görs fortfarande satsningar på socialt välbefinnande och personalens välbefinnande och ork. Vi stöder och förstärker de anställdas roll som en del av helheten för sektorn för livskraft och uppmuntrar till samarbete över sektorsgränserna. Vi upprätthåller de anställdas kunskande genom att erbjuda mångsidiga möjligheter till fortbildning med olika teman, med fokus på bland annat digitalisering och färdigheter och kunskaper för närchefer. De anställda vid fritidstjänsternas enheter erbjuds också möjligheter att delta i aktuella utbildningar som ordnas i nätverken för deras specialområden.

Ekonomi

En del av fritidstjänsterna är avgiftsfria och öppna för alla. Till dessa hör bland annat bibliotekstjänsterna, största delen av ungdomstjänsternas verksamhet inklusive hobbyutbudet för grundskoleelever inom Borgåmodellen för hobbyverksamhet samt en del av idrottstjänsternas och kulturtjänsternas verksamhetsställen och serviceproduktion. En del av tjänsterna är avgiftsbelagda, såsom användningen av många idrottslokaler, vissa av kulturtjänsternas evenemang och en del av idrottstjänsterna. De avgiftsfria tjänsterna spelar en viktig allmännyttig roll och de avgiftsbelagda tjänsterna möjliggör en mångsidig och högklassig fritidsverksamhet på rimlig kostnadsnivå.

Kostnadseffektiviteten för fritidstjänsternas serviceproduktion har utvecklats och utvecklas fortfarande konsekvent, samtidigt som man ser till att tjänsterna håller hög kvalitet och motsvarar kommuninvånarnas behov. Projekt som finansieras med statsunderstöd ger möjlighet till utveckling och tilläggsresurser. Även riktade statsandelar utnyttjas i planeringen av resurser.

Resultatenheter

Det centrala för idrottstjänsterna är att förbättra samarbetet för olika aktörer i staden för att främja idrott och motion, och att utnyttja idrottstjänsternas sakkunskap för att utveckla förutsättningarna för ett motions-inriktat levnadssätt för Borgåborna. Det görs en utredning om nuläget för nätverket av idrottsplatser och sammanställs en syn på de framtida behoven av idrottsplatser för vidareutveckling. För idrottslokalernas underhåll och tekniska funktion görs i tvärsektorieellt samarbete en förteckning över ansvarsfördelningen, vilket också möjliggör utveckling av verksamheten och ett ännu smidigare samarbete. Idrottstjänsternas och stadsutvecklingens gemensamma kontaktyta och processer i anslutning till detta förbättras bland annat via programmet MATSU. Samarbetet med lokalitetsledningen och stadsinfran görs tätare bland annat med gemensam planering och gemensam mötespraxis. Också den ledda idrottsverksamheten utvecklas i synnerhet med tanke på tjänster med låg tröskel och specialgruppers behov. Samarbete och utveckling av verksamhet tillsammans med föreningar görs bland annat via föreningsforum.

Kulturtjänsterna verkställer riktlinjerna i kulturprogrammet med särskilt fokus på att öka tillgången till barnkultur. Planen för kulturfostran, den s.k. Kulturstigen för småbarnspedagogik och skolor har godkänts och från början av året är det kulturtjänsterna som ansvarar för koordineringen och genomförandet av den. Vid planeringen av tjänsterna beaktas särskilt aspekten kulturell välfärd i Borgåbornas vardag och verksamhet med låg tröskel. För att göra stadens centrum mera lockande stöder kulturtjänsterna produktionen av olika evenemang, ordnar egna evenemang och upprätthåller ett mångsidigt evenemangsutbud för olika åldersgrupper. Det virtuella konstmuseet som skapas av kulturtjänsterna och Borgå museum gör stadens och Borgå museums konstsamlingar tillgängliga för en större publik och representerar samtidigt modig digitalisering av tjänster. Kulturtjänsterna deltar aktivt i den fortsatta utvecklingen av verksamheten i Konstfabriken i samarbete med Event Factory.

Bibliotekstjänsterna utvecklar digitala tjänster genom att i början av året ansluta sig till kommunernas gemensamma e-bibliotek. Vi satsar på marknadsföring av e-biblioteket och det egna e-materialet, och lyfter också aktivt fram den övriga samlingen, och håller den mångsidig och aktuell. Vi informerar aktivt om huvudbibliotekets lokaler och dess användningsmöjligheter (bland annat grupprum, verkstad, scen och utställningslokaler). Satsningarna på evenemang för alla åldersgrupper fortsätter både i huvudbiblioteket och i närbiblioteken. Med hjälp av projektfinansiering utreds seniorernas servicebehov och görs pilotförsök med evenemang för denna kundgrupp. Bibliotekets demokratifrämjande verksamhet svarar på utmaningar med polarisering, för-

stärker delaktighet och främjar ett konstruktivt diskussionsklimat. Med projektfinansiering ordnas i samarbete med tredje sektorn diskussioner för allmänheten om aktuella ämnen. Vi förstärker samarbetet med skolor och småbarnspedagogik genom att satsa särskilt på multiliteracitet och den förnyade biblioteksstigen.

Ungdomstjänsterna främjar avgiftsfria eller förmånliga fritidsverksamheter och hobbyer med låg tröskel för unga för att öka välbefinnandet. Borgåmodellen för hobbyverksamhet utvecklas och etableras. Hobbymöjligheter för unga över 16 år främjas. Vi utreder förutsättningar för trygg mopedåkning och platser för detta i samarbete med andra parter. Utifrån en utredning görs det upp en plan för att hitta ett område som är tryggt för mopedåkning i Borgå. Verksamhetsförutsättningarna för läger- och friluftsområdet i Virvik förbättras i tvärsektorielt samarbete. Ledningen och utvecklingen av ungdomstjänsterna styrs med hjälp av serviceplanen för ungdomsarbetet. Samarbetet med skolor och läroanstalter görs tydligare och utvecklas så att det motsvarar behoven. Unga uppmuntras till verksamhet på egen hand och unga tas i högre grad med i planeringen och genomförandet av verksamheten. Vi satsar på att bemöta unga individuellt i alla former av ungdomsarbete och strävar efter att garantera att tjänsterna är tillgängliga i rätt tid för alla ungdomsarbets åldersklasser (11–29 år).

Nya medel söks för att öka skolungdomsarbete i syfte att utveckla den befintliga resursen. Samarbetet mellan ungdoms- och utbildningstjänsterna och verksamhetsformernas effektivitet utvecklas genom samarbete mellan sektorerna. Syftet med dessa och andra åtgärder är att svara mot och förebygga den ökade oroligheten, illabefinnande och mobbning hos barn och unga.

Ungdomstjänsterna bereder inledningen av två verkstäder för unga från hösten 2024: Junnupaja för unga i åldern 15–21 år och Kohti Duunia för unga i åldern 17–29 år. Målet är att skapa en fungerande modell och process för verkstäder i samarbete med stadens interna aktörer, läroanstalter, arbetsgivare och välfärdsområdet.

Tjänster för kontinuerligt lärande

Sammanläggningen av Porvoonseudun musiikkiopisto - Borgånejdens musikinstitut och Porvoon taidekoulu - Borgå konstskola har gått framåt i en bra riktning. Det gemensamma administrationsprogrammet bearbetas och utvecklas fortfarande. Programmet har tagits i användning i båda läroanstalterna. Läroanstalterna använder också namnet Konstnstitutet. Konstnstitutet upprätthålls förutom av Borgå stad också av sju avtalskommuner. Den konstfostran som ingår i småbarnspedagogiken och planen för småbarnspedagogik och som är avgiftsfri för barn och familjer utvidgas ytterligare i Nyland, bland annat via SKAPA-projekten.

Konstnstitutet koncentrerar sig bland annat på att anordna grundläggande konstundervisning för barn och unga vilken leder till examen, samt öppna studier i form av kurser för alla kommuninvånare. Konstnstitutet erbjuder grundläggande konstundervisning enligt allmän och fördjupad lärokurs och även annan konstfostran.

Konstnstitutet ordnar högklassiga evenemang och konserter tillsammans med avtalskommunerna, och upprätthåller dessutom Borgå Big Band och Borgå blåsorkester. Hösten 2024 (vart tredje år) ordnar Konstnstitutet Borgå cellotävling. Konsertserien Klassiker fortsätter våren 2024.

Förutom undervisning i musik och bildkonst erbjuder Konstnstitutet även dansundervisning enligt anordnartillståndet. I verksamhetsstället i Sibbo ges även musikbetonad undervisning i teaterkonst.

Undervisning ges enligt klassisk och popjazz-tradition. Musiknstitutet och konstskolan erbjuder som en gemensam tjänst bildmusiklekskola till kommuninvånarna, dvs. en möjlighet att kombinera bildkonst och musik som hobby.

Musiknstitutet fortsätter att utveckla servicestrukturen. Detta är en åtgärd för att stabilisera elevantalet efter coronatiden och den minskade efterfrågan på grund av förhöjda avgifter.

Tillgången till konstfostran förbättras genom att delta i SKAPA-projekt, förstärka konstfostran inom småbarnspedagogiken och hålla serviceutbudet och den övriga verksamheten mångsidig.

Enheten för grundläggande konstundervisning beviljar bidrag till privata läroanstalter som anordnar grundläggande konstundervisning i Borgå.

I kommunplanen uppges som verksamhetsmål för medborgarinstitutet i Borgå 7 000 studerande och 20 500 lektioner. Det ekonomiska målet är en nettokostnad på 14,80 euro/invånare. Det planerade antalet lektioner för medborgarinstitutet är 20 500, varav 900 timmar är undervisning i läs- och skrivfärdigheter och beställd undervisning 104 timmar. Askola kommun köper undervisning i fritt bildningsarbete läsåret 2023–2024. I Askola planeras 1 134 timmar. I fråga om den normala undervisningen för vilken fås statssandelar planeras fördelningen av lektioner så att den motsvarar språkförhållandena i staden. Planen är att ordna 14 477 timmar finskspråkig utbildning och 4 985 timmar svenskspråkig utbildning. De viktigaste utvecklingsmålen för medborgarinstitutet är att hitta permanenta lokaler som lämpar sig för undervisningsbruk, dessutom utvecklas marknadsföringen och kommunikationen. Pedagogiskt utvecklar vi kompetensbaser

NETTOUTGIFTER
€/INVÅNARE

127

och det blir en del av den ordinarie verksamheten. I kursutbudet lyfter vi fram lokalhistoria och grön omställning. Projekt-verksamheten fortsätter aktivt. Ett nytt ledningssystem införs.

Närings-, sysselsättning och integration

Serviceområdet närings- och sysselsättning bidrar till genomförandet av stadens näringspolitiska åtgärder, tillhandahåller stadens sysselsättningstjänster samt främjar integration.

Stadens företagsrådgivnings- och projektjänster produceras av näringsbolaget Posintra. Serviceområdet koordinerar produktionen av dessa tjänster med Posintra och definierar årligen prioriteringsområdena för tjänster som upphandlas. År 2024 prioriteras förstärkandet av basrådgivning till företag, utveckling av verksamhetsmodellen Business Porvoo samt stödjande av företagens gröna omställning. Basrådgivningen säkerställs med tillräckliga personresurser inom Posintra, och företagens gröna omställning stöds både med projektfinansiering som säkerställts av Posintra och med stadens egen fond för grön omställning. Man bör säkerställa att verksamhetsmodellen Business Porvoo är fungerande genom tillräckliga personresurser i stadens egna näringsstjänster. Arbetsfördelningen och ansvaret för närings- och företagstjänster kommer att ses över under 2024.

NETTOUTGIFTER
€/INVÅNARE
135

Åtgärder för att få företag att etablera sig i Borgå koordineras i samarbete med både sektorn för stadsutveckling och Posintra. För att göra det här arbetet framgångsrikt behövs kunniga anställda både inom näringsstjänsterna och inom stadsutvecklingen.

Man vet också att både de företag som kommer till Borgå och de som redan finns här (liksom hela företagsfältet i Finland och världen) kommer att behöva mycket arbetskraft då de stora åldersgrupperna går i pension, och serviceområdet närings-, sysselsättning och integration har en nyckelroll när det gäller att svara på detta behov.

Ansvaret för de lagstadgade arbets- och näringsstjänsterna överförs till kommunerna från början av 2025. För Borgå stads del baserar sig beredningen av organisationens verksamhet och ekonomi på stadens organisationsansvar. Borgå ordnar från 2025 arbets- och näringsstjänster antingen åt sig själv eller och andra kommuner i östra Nyland som behöver någon som ordnar dessa tjänster. Organisationen för arbets- och näringsstjänster kommer att byggas upp gradvis under 2024 så att den är redo att ta över de uppgifter som överförs till kommunerna genast från början av 2025. För tillfället pågår i Borgå ett kommunförsök med sysselsättning, och via det har staden redan tagit ansvaret för vissa lagstadgade uppgifter. Den nya organisationen kommer att byggas upp i anslutning till kommunförsöket, så att de goda verksamhetsmodeller som utvecklats i kommunförsöket kan tas i fullskalig användning år 2025. I de nya arbets- och näringsstjänsterna från år 2025 kommer staden allt starkare att utveckla sitt samarbete med bland annat aktörer inom yrkesutbildning på andra stadiet och att rikta sina sysselsättningstjänster allt mera till att producera kunnig arbetskraft för företagets behov. Arbetsfördelningen och ansvaret för närings- och företagstjänster kommer att ses över under 2024.

På serviceområdets ansvar ligger också stadens andel av arbetsmarknadsstödet till kommuninvånare som varit arbetslösa under en lång tid. Utvecklingen för arbetsmarknadsstöden är mycket svår att förutse på förhand, men man har ändå strävat efter det i budgetberedningen.

Invandringen spelar en mycket viktig roll för att garantera arbetskraft både i Finland och Borgå. Det huvudsakliga målet för enheten för främjande av integration är att eftersträva effektivare och snabbare integration och sysselsättning av invandrare. Enheten för främjande av integration har därför ett intensivt samarbete med till exempel kommunförsöket, medborgarinstitutet och yrkesskolorna, och utvecklar ständigt sina egna tjänster för att främja integration, så att så många invandrare som möjligt kan sysselsättas.

- [Anslagstabeller](#)
- [Personal](#)
- [Nyckeltal](#)

	BS2022	BG2023	BG2023+ä	BG2024	EP2025	EP2026
Verksamhetsintäkter	5 662 204	6 569 300	6 569 300	6 629 800	6 696 098	6 763 062
Verksamhetsutgifter	-33 950 683	-38 760 277	-39 160 277	-40 153 640	-42 207 452	-43 683 577
Verksamhetsbidrag	-28 288 479	-32 190 977	-32 590 977	-33 523 840	-35 511 354	-36 920 515

PERSONALPLAN

Enligt stadsstrategin är Borgå en stad för inlärning och uppväxt samt klimatinsatsernas stad som växer hållbart och satsar på upplevelserik fritid och på evenemang. Att främja strategins mål förutsätter förstärkning av kompetens och resurser. I enlighet med stadsstrategin är Borgå stad också en populär och attraktiv arbetsgivare, som stödjer sin personal i förändringar och tar hand om personalens kompetensutveckling och välbefinnande i arbetet.

I personalplanen antecknas alla ordinarie vakanser, dvs. tjänster och uppgifter i anställningsförhållande. I personalplanen antecknas dessutom vakanser som varar över sex månader, dvs. tjänster och anställningsförhållanden för viss tid. En ordinarie vakans är en uppgift eller tjänst som kan vara föremål för flera tjänsteförhållanden t.ex. på grund av frånvaro eller på grund av deltid. Antalet tjänsteförhållanden är således inte samma som antalet vakanser.

År 2024 ökar antalet vakanser inom stadens verksamhetsområden med sammanlagt 34,3 vakanser då antalet tjänster ökar med 43,5 tjänster och antalet uppgifter i arbetsavtalsförhållande minskar med 9,2 uppgifter. I samband med försäljningen av affärsverket Kungsvägens arbetshälsa har sex tjänster och 17 arbetsförhållanden överförs från affärsverket till Keski-Uudenmaan Työterveys Oy i oktober 2023. Detta påverkar vakansantalet i hela staden så att antalet vakanser inom affärsverken och verksamhetsområden ökar sammanlagt med 11,3 vakanser.

Vakanserna inom koncerntjänsterna ökar med två vakanser, när en utvecklingschef anställs vid utvecklingsenheten för att stödja stadens egen ICT-och digi-kompetens samt utvecklingen särskilt med tanke på beredskapen inför TE2025-reformen. För att stödja koncernbolagen och koncernstyrningen inrättas en ny koncernjuristuppgift som också fungerar som juridiskt stöd för TE2025-reformprojektet och i fortsättningen arbets- och näringstjänsterna.

Inom sektorn för livskraft bereder sig serviceområdet för sysselsättning och näringsliv på den betydande ökning av servicebehovet som reformen TE2025 medför. Organiseringen av arbets- och näringstjänsterna stärks slutgiltigt först under 2025 när överlåtelsen av rörelse från staten sker. Utkastet till arbets- och näringsorganisation i Borgå behandlas separat efter att beredningen framskridit hösten 2024. För beredningen av projektet anställs dock redan i detta skede en förvaltningschef i tjänsteförhållande samt en kommunikationsexpert och en ICT-projektchef med visstidsanställningar. Kostnaderna för sysselsättningstjänsterna täcks i enlighet med avtalet med de andra kommunerna i området. Dessutom tillsätts tjänsten som sysselsättningschef som inrättades

2023 och till näringstjänsterna anställs en näringslivsutvecklare i anställningsförhållande som också förvaltar fonden för grön omställning. Till ungdomsverkstäder anställs två gemenskapshandledare och två arbetshandledare för att starta upp arbetsverkstäderna på nytt. För att hobbymodellen i Borgå ska kunna fortsätta förutsätts att en projektkoordinator på deltid ges ordinarie anställning. För verkstadsverksamheten söks statsunderstöd och personalökningarna genomförs om finansieringsbeslutet är positivt. Vakanserna inom livskraften ökar med en tjänst och med 5,8 arbetsavtalsförhållanden.

VAKANSER
SAMMANLAGT

2 108,9

Ökningen av vakanserna inom sektorn för växande och lärande jämfört med 2023 är 20,5 vakanser när antalet tjänster ökar med 42,5 tjänster och antalet uppgifter i arbetsavtalsförhållande minskar med 22 anställningsförhållanden. Vakanserna 2024 påverkas redan av de ändringar som skett vid ingången av läsåret 2023–2024 och baserar sig på ökningen av timresurs, de ändringar som inleds vid ingången av 2024 samt de ändringar som vi vet kommer att inledas den 1 augusti 2024 då läsåret 2024–2025 börjar.

Från ingången av läsåret 2023–2024 har det inrättats förberedande undervisningsgrupper för både den finskspråkiga och den svenskspråkiga grundläggande utbildningen (3+2) för att stödja närmast inledandet av skolgången för barn som anlänt från Ukraina. Då antalet elever i årskurserna 7–9 har ökat har det för bägge språkgrupperna också inrättats tilläggsgrupper redan från ingången av läsåret våren 2023 i enlighet med den timram som sektionen och nämnden beslutat om.

I början av verksamhetsåret 2023–2024 har 8 visstidsanställda barnskötare anställts inom de småbarnspedagogiska tjänsterna för att svara mot barnens behov av stöd som lagstiftningen förutsätter i befintliga barngrupper. I och med ett privat daghems beslut att lägga ner verksamheten ändrades daghemmets verksamhet till stadens egen verksamhet från och med den 1 augusti. Detta ökade småbarnspedagogikens personalantal på ett sätt som inte ingick i personalplanen (6 personer), liksom pilotförsöket med en biträdande föreståndare i två stora enheter (1 person) för att jämna ut daghemsföreståndarnas arbetsmängd och stödja deras ork i arbetet. I Äppelgården (Vårdalen och Vårdalsängen) i östra Borgå kommer flera under 3-åriga att ta del av tjänster. Inom 1 år behövs det platser och utrymme för cirka 70–111 barn. Detta ökar tjänster inom småbarnspedagogiken med fyra lärare i småbarnspedagogik och två barnskötare. Platsbehovet har blivit klart nu när platserna har ansökts i september–oktober.

Från och med den 1 januari 2024 stärks användningen av, kunnandet om och utvecklingen av elevförvaltnings-systemet Primus genom att samordnaren för elevförvaltningen (fi) och sekreteraren (sve) ges ordinarie anställning som arbetspar och stöd för skolekreterarna. Rekryteringsexperten som varit visstidsanställd inom de småbarnspedagogiska tjänsterna ges ordinarie anställning för att svara på rekryteringsproblemen inom serviceområdet och hela branschen som stöd för cheferna och ledningen. År 2023 har det redan utarbetats över 2 150 arbetsavtal inom sektorn.

Vid ingången av läsåret 2024–2025 i augusti 2024 säkerställer man tidigt stöd för barn med mångkulturell bakgrund, stärker det konsultativa arbetsgreppet och ökar smågruppsundervisningen för elever som står inför utmaningar i skolan inom den grundläggande utbildningen och i gymnasieutbildningen. För att säkerställa ett tillräckligt antal vikarier och lärare anställs som pilotförsök under läsåret klassläraresvikarier för den grundläggande utbildningen för båda språkgrupperna.

När antalet födda minskar börjar antalet barn i skolorna minska under de kommande åren. När elevantalet minskar minskar timramen och samtidigt minskar personalantalet så att det motsvarar antalet barn i takt med att antalet grupper i det befintliga servicenätet kan minskas. Det mindre antalet barn minskar också antalet statsandelar, medan till exempel antalet barn inom den förberedande undervisningen som behöver stöd ökar statsandelarna. En del av de utökade tjänsteförhållandena görs med projektfinansiering, vars självrisikandelar utgör ca 20 procent av den totala finansieringen.

När det gäller stadsutveckling beror vakansökningen på förverkligande av strategiska mål och säkerställande av stadens hållbara tillväxt. Stadens tillväxt förutsätter att stadsutvecklingens processer från markanskaffningen till byggande av stadens infrastruktur fungerar smidigt och utan flaskhalsar. Sektorns vakanser ökar med fem uppgifter i arbetsavtalsförhållande. För att utveckla ett fungerande kollektivtrafiksystem anställs en planerare för kollektivtrafiken och en kundrådgivare. Dessutom föreslås det att en kartläggare anställs för de behov den växande infrastrukturen har. Det föreslås att en ny markanvändningsexpert anställs inom markpolitiken på grund av de ökade avtalsförhandlingarna. En djurskötare föreslås för det överkommunala miljö- och hälsoskyddet för att stödja det ökade servicebehovet och jämna ut arbetsbelastningen vid verksamhetsstället i Borgå.

Enligt Kevas prognos går 59 personer i pension och 14 personer i full invalidpension från Borgå stads tjänst under år 2024. För varje anställd som går i pension undersöker man möjligheterna att organisera uppgifterna så att man inte behöver rekrytera en ny person till uppgiften.

Det existerande tillsättnadetillståndsförfarandet uppdateras (i början av år 2024) så, att det kan säkerställas att rekryteringar och eventuell extra personal allt bättre riktar till de strategiskt viktiga kompetens- eller resursbristerna.

I samband med godkännandet av personalplanen inrättar stadsfullmäktige följande tjänster:

Livskraft

- en förvaltningschef för arbets- och närings-tjänsterna

Växande och lärande

- tre lärare för förberedande klass i den finskspråkiga grundläggande utbildningen och gymnasieutbildningen 1.8.2023
- två lärare för förberedande klass i den svenskspråkiga grundläggande utbildningen och gymnasieutbildningen 1.8.2023
- två S2-lärare i den finskspråkiga grundläggande utbildningen och gymnasieutbildningen 1.8.2024
- två konsulterande speciallärare i den finskspråkiga grundläggande utbildningen och gymnasieutbildningen 1.8.2024
- fyra klasslärare som vikarieresurs i den finskspråkiga grundläggande utbildningen och gymnasieutbildningen 1.8.2024
- en konsulterande speciallärare för svenskspråkiga tjänster inom grundläggande utbildning och gymnasieutbildning 1.8.2024
- två specialklasslärare för svenskspråkiga tjänster inom grundläggande utbildning och gymnasieutbildning 1.8.2024
- tre klasslärare som vikarieresurs för svenskspråkiga tjänster inom grundläggande utbildning och gymnasieutbildning 1.8.2024

I samband med godkännandet av personalplanen drar stadsstyrelsen in följande tjänster:

- Tjänsten som biträdande direktör på Borgå vatten

Personalplan 2024–2026

Fastanställda och tidsbundna för över 6 månader

SEKTORERNAS PERSONAL	2023	2024	2025	2026	AFFÄRSVERKENS PERSONAL	2023	2024	2025	2026
KONCERTTJÄNSTER					Borgå vatten				
Tjänster	9,0	9,0	9,0	9,0	Tjänster	5,0	4,0	4,0	4,0
Anställningsförhållanden	97,5	99,5	99,5	99,5	Anställningsförhållanden	42,0	43,0	43,0	43,0
Sammanlagt	106,5	108,5	108,5	108,5	Sammanlagt	47,0	47,0	47,0	47,0
förändring		2,0							
LIVSKRAFT					Borgå kost- och städtjänster				
Tjänster	125,5	126,5	117,5	117,5	Tjänster	4,0	4,0	4,0	4,0
Anställningsförhållanden	146,3	152,1	147,1	147,1	Anställningsförhållanden	178,0	178,0	178,0	178,0
Sammanlagt	271,8	278,6	264,6	264,6	Sammanlagt	182,0	182,0	182,0	182,0
förändring		6,8							
STADSUTVECKLING					Kungsvägens arbetshälsa				
Tjänster	69,6	69,6	70,6	70,6	Tjänster	6,0	0,0	0,0	0,0
Anställningsförhållanden	118,5	123,5	136,5	136,5	Anställningsförhållanden	17,0	0,0	0,0	0,0
Sammanlagt	188,1	193,1	207,1	207,1	Sammanlagt	23,0	0,0	0,0	0,0
förändring		5,0			*överföring till välfärdsområdet				
VÄXANDE OCH LÄRANDE					> Detaljerad personalplan				
Tjänster	572,0	614,5	614,5	614,5					
Anställningsförhållanden	747,2	725,2	722,2	722,2					
Sammanlagt	1319,2	1339,7	1336,7	1333,7					
Projektarbetare		40,0							
förändring		20,5							
SAMMANLAGT									
Tjänster	776,1	819,6	811,6	811,6					
Anställningsförhållanden	1 109,5	1 100,3	1 105,3	1 105,3					
Sammanlagt	1 885,6	1 919,9	1 916,9	1 916,9					
Förändring totalt utan projekt- arbetare		34,3							

INVESTERINGAR

Motiveringar till investeringar

En hållbar ekonomi för staden möjliggör investeringar på totalt högst cirka 100 miljoner euro under en fyra års fullmäktigeperiod. Stadens investeringar åren 2024–2027 är ändå totalt cirka 176 miljoner euro.

Stadens investeringar har i budgeten fördelats på åren 2024–2027 så, att år 2024 uppgår investeringarna till totalt 36,8 miljoner euro, varav husbyggnadsinvesteringarnas andel är 20,6 miljoner euro och stadsutvecklingens andel är 13,5 miljoner euro.

Kokon idrottscentrum

Planeringen av Kokonområdet har skötts av Kokonnie-men liikuntakeskus Oy i enlighet med fullmäktiges beslut. Bolaget utarbetar just nu en projektplan som blir färdig i slutet av detta år och därefter ska projektplanen sändas till nämnderna för utlåtanden. Vid sidan av detta pågår arbetet med ändring av detaljplanen. Planförslaget kommer att behandlas av stadsutvecklingsnämnden ännu år 2023. I planläggningen ska man beakta möjligheten till utvecklingen av idrottsplatser som t.ex. privata aktörer gör senare. Avsikten är att fullmäktige fattar ett principbeslut om projekthelheten med Kokon idrottscentrum och detaljplanen före utgången av juni 2024. Investeringsbeslutet som gäller genomförande av hela projektet fattas i fullmäktige under år 2024.

Investeringen i Kokonområdet som anges i investeringsplanen i budgeten för år 2024 har planerats utföras åren 2024–2029. Det är nödvändigt att se över budgeten under 2024 efter att fullmäktige har beslutat om projekthelheten för Kokon idrottscentrum och fattar investeringsbeslutet. Som del av investeringsbeslutet beslutas det om bolagets roll i att främja projektet. Innan investeringsbeslutet fattas ska bolaget till stadsstyrelsen som är projektets styrgrupp lägga fram de åtgärder med vilka projektet (infra + byggande) kan genomföras på ett pris på högst 60 000 000 euro utan att någon del i projektet behöver tas bort. Bolaget kan också lägga fram andra genomförandealternativ med olika omfattningar och kostnadsnivåer. När budgeten ses över beaktas det den nya totalnivån för investeringen som får vara högst 60 000 000 euro. Innan investeringsbeslutet fattas ska bolaget till stadsstyrelsen som är projektets styrgrupp redogöra för möjlighet att finna utomstående finansiärer.

Husbyggnadsinvesteringar

Koncentrering av förvaltningens verksamhetslokaler

Totalrenoveringen av våningarna två till fyra i Nimbushuset blir klar i slutet av 2023. Det totala

beloppet uppskattas till 7,2 miljoner euro. Totalrenoveringen av entréväningen börjar i början av 2024 och blir färdig på våren 2024. Enligt tidsplanen ska de första anställda flytta in i slutet av 2023 och alla enheter borde ha flyttat till de nya lokalerna före slutet av februari. Kompassen flyttar in på entréväningen före slutet av maj.

Huktis daghem

Byggarbetena vid Huktis daghem för tio barngrupper börjar med rivning av den gamla byggnaden hösten 2023. Det nya daghemmet blir klart före slutet av 2025 och då ersätter det Villa Villekulla daghem och Lönneberga daghem och de hyrda tilläggslokalerna vid Stefan Löfvings gata.

Hindhår bildningscentrum

Konkurrensutsättningen för Hindhår bildningscentrum ordnas och entreprenörerna väljs ännu under 2023. Projektet innefattar nya idrottslokaler, en modernisering av undervisningslokalerna samt en förbättring av gården och trafikarrangemangen. Dimensioneringen av lokalerna och servicens volym ändras inte i och med projektet. I Hindhår finns det även i fortsättningen lokaler för sammanlagt cirka 200 förskole- och lågstadieelever. Byggarbetena inleds i början av 2024 och arbetet borde vara helt klart i början av 2025.

Lokaler för småbarnspedagogik i de norra områdena

Daghemmet för två barngrupper i Karsby har kommit till slutet av sin livslängd. Lokalerna upprätthålls i sådant skick att de uppfyller sitt användningsändamål till slutet av 2024, varefter ersättande lokaler måste hittas på annat håll. Utifrån de behovsutredningar som gjorts och projektplanen är avsikten att bygga de nya lokalerna i anslutning till Jokilaakson koulu. De nya lokalerna och tillgänglighetskraven för gården innebär att den gamla skyddade Kerkkoon koulu flyttas bort.

Bjurböle daghem

Den nya daghemsbyggnaden för tre barngrupper i Bjurböle blir färdig i februari 2024. Bjurböle daghems nuvarande huvudbyggnad avstyckas så att den står på egen tomt, och säljs efter att tomten har bildats och nybyggnaden är färdig. Den sidobyggnad som står mellan den nya byggnaden och det gamla daghemmet ska rivas.

Daghemmet Eestinmäen päiväkoti

Projektplanen för Estbacka daghem för åtta barngrupper innehåller rivning av den äldsta delen A och byggande av en ny ungefär lika stor flygel på samma plats. B-delen totalrenoveras och i den nyaste C-flygeln görs små ändringar i lokalerna. Daghemmet kommer att ha plats

för åtta daghemsgrupper när det väl står klart. Byggandet planeras och entreprenaderna konkurrensutsätts i början av året och byggarbetena inleds sommaren 2024. Arbetena borde vara färdiga i slutet av 2025.

Gammelbacka skola

Skolprojektet i Gammelbacka har i investeringsprogrammets tidsplan förlagts till åren 2023–2027. Projektplanen blir färdig i slutet av 2023 och förs till beslutsfattarna i januari 2024. Projektplaneringen framskrider parallellt med områdets detaljplanering, som fastställer den exakta byggplatsen för den nya skolan och hur trafiken till den ordnas. Den nya skolan ersätter den nuvarande byggnaden för Peipon koulu i sin helhet när den väl står klar.

I projektplaneringsskedet planeras och dimensioneras i första hand lokaler för förskoleundervisning och årskurserna 1–6 i Gammelbackaområdet. De nya lokalerna dimensioneras för ca 550 förskoleplatser och skolplatser. De lokaler som behövs i Gammelbacka för tjänster som staden producerar tryggas, men deras omfattning och placering utreds noggrannare under de kommande planeringsåren. Konkurrensutsättningen av entreprenaderna i Gammelbacka inleds under 2024. De egentliga byggarbetena genomförs åren 2025–2027.

Förskolan Kvarnbackens skola

Sagobackens daghem ordnar småbarnspedagogik och förskoleverksamhet på svenska i centrumområdet. På grund av utrymmesbrist saknar förskoleverksamheten ändamålsenliga lokaler i Sagobackens daghem. För att trygga servicen har staden utrett alternativet att flytta förskoleverksamheten till en permanent del av Kvarnbackens skola. Det har gjorts en behovsutredning för detta alternativ och utgående från den en projektplan som blir färdig i början av 2024. I projektplanen föreslås tilläggslokaler för tre förskolegrupper. Om projektplanen godkänns, är tidsplanen för de fortsatta skedena av projektet sådan att de nya lokalerna skulle vara färdiga i augusti 2025.

Ombyggnad av stadshusets fasad, fönster och yttertak

Konditionsundersökningarna av stadshusets fasader, fönster och yttertak samt de totalrenoveringsplaner som utarbetas på basis av dem blir färdiga före slutet av 2023. Konkurrensutsättningen av entreprenaderna och själva renoveringsarbetena har planerats att utföras under 2024. Samtidigt utreds tillgänglighetsfrågor och läggs fram åtgärdsförslag för att förbättra tillgängligheten till stadshuset. I samband med dessa arbeten görs inte ändringar inne i huset och/eller möbleringar.

Tillgänglig lekpark på Västra åstranden

Tillsammans med de öppna tjänsterna inom småbarnspedagogik och parkavdelningen anlägger man i samarbete en lekpark på Västra åstranden. Projektet innefattar en byggnad på cirka 200 m², som efter att den är klar

ska ersätta familjeplatsen Famili och familjestugan Ilona. Lokaltidsservice ser till att byggnaden uppförs och parkavdelningen svarar för själva lekparken och dess redskap. Projektet blir färdigt i slutet av sommaren 2024.

Bollplanens omklädningsrum och gården vid Keskuskoulu

Konditionen på omklädningsrummen vid bollplanen undersöks och planer för grundlig renovering av dem görs under 2024. I denna helhet inkluderas nya arrangemang på gården vid Keskuskoulu och grundlig förbättring av gården. De egentliga förbättrings- och byggarbetena planeras att utföras åren 2025–2026.

Investeringar i energibesparing

En förutsättning för att energisparmålen ska uppnås är att energisparande åtgärder vidtas både i samband med nya investeringar och grundliga renoveringar och i befintliga fastigheter. Då man investerar i energibesparing lägger man tonvikt på husteknik, värmeåtervinningsaggregat och reglerautomatik i anslutning till ventilationen. Man utökar användningen av solenergi och jordvärme i objekt som möjliggör en förnuftig återbetalningstid.

Stadsinfrans investeringar

Stadsinfrastrukturens största fokusområde för byggande är Västra åstranden. Vi ändrar den gamla Kokonvägen till en gång- och cykelled, bygger ett parkområde i gästhamnsområdet och inleder byggandet av den tillgängliga lekparken vid Västra åstranden. Det finns inget namngivet objekt för ombyggnad av parker, men för ospecificerade förbättringsarbeten finns ett anslagsförslag.

Nya objekt för genomförande av detaljplaneområden är bland annat: Vårdalsängen. Kompletteringsarbeten i detaljplaneområdena utförs vid Mästargränden i Ölstens. Ombyggnadsarbetenas största projekt är att inleda ombyggnaden av den gamla bron och broarna till Svinö. Vi slutför arbetet vid Haikoträsket.

På grund av byggandet av Citymarket vid Västra åstranden måste vi flytta den nuvarande dagvatten-, vattenlednings- och avloppsvattenlinjen så att den inte är i vägen för den blivande affärsfastigheten. Vi planerar och genomför flyttarbetena i samarbete med Borgå vatten, men stadsinfran står för alla kostnader för genomförandet. Vi har gett ett anslagsförslag i budgeten för planeringen av Kokon idrottscentrum och för byggandet av en eventuell ny gatuförbindelse.

För beläggningen har vi reserverat ett anslag enligt tidigare år, men mängden beläggning som läggs torde bli mindre på grund av att priset på bitumen kan antas stiga. Ökningen av kostnaderna och eventuella problem med leverans av material skapar osäkerhetsfaktorer för genomförandet av projekten under budgetåret. Även om

anslaget i budgeten har höjts från tidigare år är det sannolikt att mängden beläggning blir mindre än tidigare.

I dagvattenvården har vi föreslagit det största anslaget för förvaltningen av dikningsammanslutningen för att restaurera diken i Gammelbacka och i Haiko åkerområde. Som restaureringsarbeten utförs rensning av diken samt fördröjningskonstruktioner som minskar översvämningarna på de markavsnitt som staden äger. Åtgärderna förbättrar också vattenkvaliteten och skapar bättre förutsättningar för det fiskbestånd som utplante-rats i Gammelbackabäcken.

Vi förbättrar förhållandena för gång- och cykeltrafiken på centrala områden genom att förbättra trafiksäkerheten, gång- och cykelvägarna samt genom att bygga en gångstig ovanpå Kymmenedalens El Ab:s kabelkanal.

På grund av att trafikljusen är gamla börjar vi årligen förnya trafikljusanordningar och skyltar i korsningar. På grund av den systemförändring som inleds i augusti 2025 har vi reserverat anslag för att förbättra infrastrukturen för kollektivtrafik.

Entreprenaden för kanalisering vid Nestevägens och Nybyvägens korsningsområde, som avskilts från Kullo företagsområde på grund av sämre mark som presenterats i planerna, konkurrensutsätts på nytt och genomförs. Vi slutför Kungsportens gatuområden med asfaltering och planteringar. Genomförandet av flera investeringsprojekt i budgetförslaget och omfattningen av genomförandet kan ändras under budgetåret, eftersom vi i investeringsförslaget är tvungna att vara beredda på att genomföra även osäkra projekt.

Investeringsbilaga per projekt

INVESTERINGAR	BG2023	BG2023+ä	BG2024	EP2025	EP2026	EP2027	EP2028	EP2029	EP2030
KONCERTTJÄNSTER									
INVESTERINGSUTGIFTER	-14 980 000	-20 330 000	-21 050 000	-22 360 000	-28 030 000	-15 630 000	-19 060 000	-31 010 000	-12 710 000
INVESTERINGSINKOMSTER									
TOTALT	-14 980 000	-20 330 000	-21 050 000	-22 360 000	-28 030 000	-15 630 000	-19 060 000	-31 010 000	-12 710 000
STADSUTVECLING									
INVESTERINGSUTGIFTER	-11 271 000	-15 151 000	-13 515 000	-20 785 000	-24 520 000	-24 050 000	-18 495 000	-16 455 000	-8 485 000
INVESTERINGSINKOMSTER	520 000	520 000							
TOTALT	-10 751 000	-14 631 000	-13 515 000	-20 785 000	-24 520 000	-24 050 000	-18 495 000	-16 455 000	-8 485 000
VÄXANDE OCH LÄRANDE									
INVESTERINGSUTGIFTER	-150 000	-185 000	-150 000	-150 000	-150 000	-150 000	-150 000	-150 000	0
INVESTERINGSINKOMSTER									
TOTALT	-150 000	-185 000	-150 000	-150 000	-150 000	-150 000	-150 000	-150 000	0
LIVSKRAFT									
INVESTERINGSUTGIFTER	-1 290 000	-1 290 000	-2 095 000	-1 485 000	-990 000	-735 000	-940 000	-165 000	0
INVESTERINGSINKOMSTER									
TOTALT	-1 290 000	-1 290 000	-2 095 000	-1 485 000	-990 000	-735 000	-940 000	-165 000	0
INVESTERINGAR TOTALT									
INVESTERINGSUTGIFTER	-27 691 000	-36 956 000	-36 810 000	-44 780 000	-53 690 000	-40 565 000	-38 645 000	-47 780 000	-21 195 000
INVESTERINGSINKOMSTER	520 000	520 000	0	0	0	0	0	0	0
TOTALT	-27 171 000	-36 436 000	-36 810 000	-44 780 000	-53 690 000	-40 565 000	-38 645 000	-47 780 000	-21 195 000

INVESTERINGAR	Behov av anslag BG- EP 2024- 2030	BG2024	EP2025	EP2026	EP2027	EP2028	EP2029	EP2030
KONCERTTJÄNSTER								
Stadsstyrelsen	-149 850 000	-21 050 000	-22 360 000	-28 030 000	-15 630 000	-19 060 000	-31 010 000	-12 710 000
Övriga utgifter med lång verkningstid	-460 000	-100 000	-60 000	-60 000	-60 000	-60 000	-60 000	-60 000
Aktier och andelar	-9 140 000	-400 000	-500 000	-620 000	-620 000	-2 000 000	-2 500 000	-2 500 000
Husbyggnad	-140 250 000	-20 550 000	-21 800 000	-27 350 000	-14 950 000	-17 000 000	-28 450 000	-10 150 000
STADSUTVECKLING								
Stadsutvecklingsnämnden	-126 305 000	-13 515 000	-20 785 000	-24 520 000	-24 050 000	-18 495 000	-16 455 000	-8 485 000
Lös egendom	-3 040 000	-765 000	-600 000	-370 000	-370 000	-425 000	-425 000	-85 000
Fast egendom	-7 000 000	-1 000 000	-1 000 000	-1 000 000	-1 000 000	-1 000 000	-1 000 000	-1 000 000
Stadsinfra	-116 265 000	-11 750 000	-19 185 000	-23 150 000	-22 680 000	-17 070 000	-15 030 000	-7 400 000
VÄXANDE OCH LÄRANDE								
Nämnden för växande och lärande	-900 000	-150 000	-150 000	-150 000	-150 000	-150 000	-150 000	-150 000
Lös egendom	-900 000	-150 000	-150 000	-150 000	-150 000	-150 000	-150 000	-150 000
LIVSKRAFT								
Nämnden för livskraft	-6 410 000	-2 095 000	-1 485 000	-990 000	-735 000	-940 000	-165 000	-165 000
Lös egendom	-1 770 000	-1 070 000	-160 000	-200 000	-160 000	-90 000	-90 000	-90 000
Livskraftens mark- och anläggningsarbeten	-4 640 000	-1 025 000	-1 325 000	-790 000	-575 000	-850 000	-75 000	-75 000
INVESTERINGAR TOTALT								
Utgifter	-283 465 000	-36 810 000	-44 780 000	-53 690 000	-40 565 000	-38 645 000	-47 780 000	-21 195 000
Inkomster								
TOTALT	-283 465 000	-36 810 000	-44 780 000	-53 690 000	-40 565 000	-38 645 000	-47 780 000	-21 195 000

INVESTERINGAR SOM STÖD FÖR KLIMATARBETET

Borgå – Föregångare i klimatarbetet

Borgå stads mål är att vara en klimatneutral stad som stöder företag och invånare i klimatsmarta val. Även den cirkulära ekonomin har en viktig roll i stävjandet av klimatiförändringen och förlusten av biologisk mångfald samt i skapandet av affärsmöjligheter för företag. För att nå dessa mål behövs långsiktigt sektorsövergripande arbete.

Det är en utmaning för Borgå att nå målet om klimatneutralitet före år 2030. Borgå står inte ensam inför denna utmaning, utan det samma gäller alla kommuner och städer i Finland. Även strategin ger staden ansvar att fatta miljö- och klimatvänliga beslut för att nå de uppställda målen. Staden håller också fast vid sina mål och är medveten om den pågående historiska förändringen i verksamhetsmiljön som kräver en insats av alla aktörer. Staden har en viktig roll även när det gäller att möjliggöra en hållbar vardag för invånarna och en grön omställning för det lokala näringslivet.

Tryck på klimat- och miljöarbetet kommer också från både den nationella lagstiftningen och EU-lagstiftningen, som målmedvetet utvecklas i klimat- och miljövänlig riktning och så att de även förpliktar kommunerna. Borgå är sedan länge en föregångare i klimat- och miljöarbetet, vilket har underlättat vår anpassning förutom till klimat- och miljöförändringen även till förändringarna i lagstiftningen och de skyldigheter de har medfört. Stadens intressebevakning på EU-nivå underlättas framöver av expertgruppen för den gröna omställningen som grundats av Kommunförbundet och som staden bjudits in till.

Utsläpp av växthusgaser i Borgå

Borgå stad följer upp växthusgasutsläppens utveckling på basis av utsläppsberäkningen som Finlands Miljöcentral erbjuder. Som beräkningsmetod tillämpas den så kallade Hinku-beräkningen, som är en standardberäkningsmodell avsedd för uppföljning av kommunernas mål. Till Hinku-beräkningen hör endast de utsläppssektorer som kommunen kan påverka med sin egen verksamhet.

Fram till 2021 har Borgås växthusgasutsläpp minskat med 40 procent och utsläppen per invånare med 44 procent från 2007 års nivå. Resultaten för utsläppsberäkningen varierar årligen förutom enligt utsläppsutfallet även på basis av vilka förändringar som sker i beräkningsmetoden.

Mer information om Borgås och andra kommuners utsläpp finns i Finlands miljöcentral utsläppsdatatjänst: paastot.hiilineutraalisuomi.fi/.

Klimat- och miljöprogrammet styr klimatarbetet

Staden har haft ett gällande klimatprogram sedan 2019. Under 2023 har programmet uppdaterats och sammanlagits till en helhet med miljöprogrammet och färdplanen för den cirkulära ekonomin. Med programmet säkerställs stadens klimatarbetes kontinuitet och genomslag under de kommande åren.

Klimatförändringsarbetsgruppen har en viktig roll i ledandet av klimat- och miljöarbetet. Målet är att följa upp hur klimat- och miljöarbetet framskrider på två olika nivåer: 1) åtgärdsspecifik utvärdering av framskridandet i samband med delårsrapporteringen och 2) en årlig sammanställning av mätardata som lämnas till stadsstyrelsen för kännedom genast efter att bokslutet har blivit klart. Den åtgärdsspecifika utvärderingen av framskridandet och årliga mätardata publiceras också på stadens offentliga webbplats.

Fonden för grön omställning

En viktig del av stadens klimat- och miljöarbete är också den nyligen grundade fonden för grön omställning. Den gröna omställningen ger näringslivet nya möjligheter, men i den gröna omställningen vill staden också försäkra sig om sin egen förmåga att stödja utvecklingen av områdets näringsliv på lång sikt oberoende av konjunkturer, trygga målen för stadens egen konkurrenskraft samt för sin del garantera att små och medelstora företag i Borgå kan utnyttja möjligheterna som den gröna omställningen för med sig och bibehålla sina konkurrensfördelar i näringslivet.

Avsikten med fonden är att säkerställa att Borgå stad har förutsättningar att starta och delta i projekt som utvecklar näringar och deras verksamhetsmöjligheter och som påskyndar den gröna omställningen hos företag som är verksamma i staden och skapar nya möjligheter till affärsverksamhet.

Centrala miljö- och klimataspekter i investeringsplanen för budgetåret 2024

Utveckling av kollektivtrafiken och Östbanan

Den överraskande och omfattande minskningen i fråga om kollektivtrafiken som fungerar på marknadsvillkor har krävt en stor satsning på planering och anskaffning av ersättande trafik. I början av hösten 2022 inleddes 1:a skedet i ett stadsdrivet kollektivtrafiksystem av ett nytt slag. Planeringsskedet pågick till hösten 2023. År 2024 är kollektivtrafiken i enlighet med planerna i ett mellanskede medan biljett- och betalssystemet anskaffas och integreras. Under hösten 2024 är avsikten att inom ramen för stadens budgetfinansiering konkurrensutsätta den nya trafik som ska inledas hösten 2025.

Med tanke på klimateffekten kan en satsning på kollektivtrafik anses som en viktig åtgärd. Att effektivisera användningen av kollektivtrafikens kapacitet och att locka personbilister till kollektivtrafiken har en direkt inverkan på koldioxidutsläppen.

Staden har förbundit sig till att finansiera Östbanans projektbolag med totalt 10 miljoner euro åren 2022–2031 tillsammans med staten och andra kommuner. Planeringsarbetet för Östbanan har inletts. När den är färdig ska Östbanan ge Borgåborna en smidigare vardag, ökad användning av kollektivtrafiken och ett hållbarare sätt att pendla.

Borgå parkgata och utveckling av anslutningsparkeringen

Målet är att möjliggöra utveckling av Västra Mannerheimleden som centrumområde. Gatumiljön utvecklas till en högklassig stadsmiljö för fotgängare och cyklister, där även fordonstrafiken löper smidigt. I området finns fungerande kollektivtrafikförbindelser för den dagliga pendlingens behov och tillräckliga områden för anslutningsparkering. Målet är att området ska ha högklassiga och tillräckligt stora grönförbindelser ur såväl invånarnas och vattenhanteringsens som naturens perspektiv.

Då leden blir till en stads- och gatumiljö blir dess möjligheter att förmedla människor mångsidigare, i och med att gatan får ett tillräckligt nätverk av hållplatser för kollektivtrafik samt goda förbindelser för fotgängare och cykeltrafik. De lägre trafikhastigheterna påverkar gatumiljöns trivsamt och gör tvärförbindelserna i riktning från Johannisberg, Hornhattula och Ensbacka mot området söder om Västra Mannerheimleden och skolorna i Näse smidigare och tryggare. Förändringarna skapar förutsättningar för ett bättre fungerande nätverk för fotgängare och cyklister. I synnerhet förbindelserna för cyklister mellan Borgå centrum och Kungsporten förbättras märkbart.

Utnyttjandet av den befintliga infrastrukturen i kompletteringsbyggandet är en mer hållbar lösning med tanke på klimatarbetet än att bygga helt nytt i orörd terräng.

Genom att skapa förutsättningar för bättre och mer omfattande anslutningsparkering i kollektivtrafikens knutpunkt och genom att också förbättra förhållandena för fotgängare och cyklister kan man öka användningen av hållbara transportformer. En av konsekvenserna är att tjänsterna inom kollektivtrafiken blir bättre. I framtiden kan området också erbjuda en stödpunkt för hållbara och innovativa transportformer.

Genom att göra Västra Mannerheimleden till gata blir det möjligt att förbättra gång- och cykeltrafiklederna på bågge sidor om gatan. Den nuvarande leden i dalen flyttas norrut och erbjuder därtill en förbindelse tvärs över dalen. När parkgatans helhet är färdig blir det möjligt att anlägga oavbrutna, direkta leder mot centrum.

Anslutningsparkeringen erbjuder en anslutningsplats även för cyklister. I planläggningen har man reserverat områden för cykelparkering. Målet är att erbjuda högklassig täckt cykelparkering för dem som behöver det.

Detaljplanen ger nya möjligheter till rörelse och förbättrar servicenivån.

Kokon idrottscentrum

Målet är att göra Kokon till ett klimatneutralt landmärke som företräder högklassigt offentligt byggande och avviker från typiska idrottsanläggningar förutom genom materialval och kvalitetsfaktorer även genom utnyttjandet av eventuell lokal produktion.

Som ett viktigt utvecklingsobjekt i projektet har man tidigare identifierat kartläggning, utveckling och utnyttjande av lokal produktion av och kompetens inom trävaror. För att det offentliga träbyggandet ska kunna utvidgas måste man fästa uppmärksamhet vid verksamhetsmiljön och förutsättningarna för lönsamhet för företag inom branschen. När man använder inhemska råvaror får träbyggandet också eventuellt stora konsekvenser för den regionala ekonomin och man får det största möjliga mervärdet för användningen av trä – sysselsättnings- och skatteverkningarna inte att förglömma. Träbyggandet är ett mål, men inte ett egenvärde i det klimatneutrala genomförandet av projektet.

Förutom möjligheterna med träbyggande undersöker man möjligheterna att återanvända delar av byggnader som rivs. Genom återanvändning kan man minska effekten av materialtransporter och utnyttja byggnadsdelar som tillverkats tidigare som en del av nybyggandet.

Möjligheterna till energiproduktion på området har utretts preliminärt under 2023. Framöver har man som utgångspunkt i planeringen att det finns möjligheter till både självständig energiproduktion (sol- och jordvärme) och effektivt tillvaratagande och utnyttjande av energi

inom området. I ett så här stort projekt kommer en ändamålsenlig energilösning dock att förutsätta flera olika energikällor.

Avsikten är att skaffa ett ändamålsenligt miljöcertifikat för Kokons idrottscentrum som beaktar projektets storlek och typ. När planeringen framskrider styr certifieringsmålen planeringen och hjälper att identifiera, anteckna och utveckla många mål som i vilket fall som helst skulle eftersträvas.

Den nya byggnadslagen träder i kraft i början av 2025. I och med lagen blir det obligatoriskt att beräkna klimatavtrycket för nybyggnader och även koldioxidhandavtrycket och projektets materialspecifikation ska meddelas. Under 2024 går projektplaneringen av Kokons idrottscentrum vidare till genomförandeplaneringen, och kraven i den nya lagen kommer att styra den fortsatta planeringen och det slutliga genomförandet av projektet.

AFFÄRSVERKEN

- [Borgå kost- och städtjänster budget 2024](#)
- [Borgå vattens budget 2024](#)

Staden har två kommunala affärsverk: Borgå vatten och Borgå kost- och städtjänster. Affärsverkens budgetar presenteras i noterna till stadens budget. Kungsvägens arbetshälsa har lagts ned och verksamheten har överförs till Keski-Uudenmaan Työterveys Oy genom överlåtelse av rörelsen från 1.10.2023.

Affärsverkens direktioner ska enligt kommunallagen godkänna affärsverkets budget och ekonomiplan samt besluta om affärsverkets investeringar, om inte annat bestäms. Om affärsverkets investeringar är så stora att de inte kan finansieras med internt tillförda medel, beslutar stadsfullmäktige om låntagningen som en helhet både för affärsverkets del och stadens egentliga verksamhet.

Stadsfullmäktige beslutar om affärsverkens bindande mål samt de finansiella posterna mellan staden och affärsverket, till vilka bl.a. avkastningsmålet räknas. Affärsverken bidrar till att genomföra stadsstrategin och de årliga mål som har härletts från stadens strategiska mål.

Utgångspunkten är att affärsverken finansierar sina investeringar med internt tillförda medel. Affärsverket Borgå vattens verksamhet finansieras med vattenavgiftsinkomster så att affärsverkets nybyggnads- och renoveringsinvesteringar och kostnader samt stadens krav på inkomster också kan täckas på lång sikt. Borgå vatten fortsätter med investeringen i anläggningen i Saxby, och därför har staden förberett sig på att bevilja ett lån på 2,35 miljoner euro åt affärsverket.

AFFÄRSVERKET BORGÅ KOST- OCH STÄD- TJÄNSTER

PORTIONER
(ST)

2 336 000

MÅLTIDER/PERS/DAG

118

STÄDADE FASTIGHE-
TER
M²

127 500

AFFÄRSVERKET BORGÅ VATTEN

FÖRSÄLJNING AV
VATTEN
M³

2 780 000

KUNDANTAL
(BRUKSPÅTSE-
R)

11 600

SANERAT NÄT
5 km/år
NYBYGGT NÄT
9 km

Borgå kost- och städtjänster	BS2022	BG2023	BG2024	EP2025	EP2026
Avkastning på grundkapital, 5 %	5 %	5 %	5 %	5 %	5 %
Andelen inhemska livsmedel av köpta kilomängder	78%	70 %	75 %	75 %	75 %
Andelen tillagnings- och tallriksvinn av tillagad mat %	Skolor under 20 % och daghem under 25 %	Skolor under 20 % och daghem under 25 %	Skolor under 20 % och daghem under 25 %	Skolor under 20 % och daghem under 25 %	Skolor under 20 % och daghem under 25 %
Andelen vegetarisk kost ökar årligen 10 %	Uppnås ej	Uppnås	Uppnås	Uppnås	Uppnås
En enkät om kundnöjdhet om skolmåltider genomförs	Uppnås ej	Uppnås	Uppnås	Uppnås	Uppnås
Godkända kvalitetsronder inom städning %	90%	90 %	90 %	90 %	90 %

Borgå vatten

Vattenproduktion och -distribution samt Avloppsnät och behandling

Strategiska mätare som beskriver vattentjänsternas funktion och kundernas servicenivå

- Hushållsvattenkvalitet, antal rörbrott, läckageprocent
- Avloppsreningens effektivitet, antal stockningar, Läckagevattnets andel av avloppsmängden

Som målsättning för alla nyckeltal är att nå bästa vitsord enligt Venla-nyckeltalsystemets trestegsbedömning.

Avkastning på omsättning, 5 %

En avkastning på 720 000 euro betalas

KOMMUNKONCERNEN

Betydelsen av koncernens dotterbolag som en del av koncernen ökade i början av år 2023, då social- och hälsovårdens och räddningsväsendets uppgifter övergick till välfärdsområdet.

Enligt kommunallagen fastställer fullmäktige de ägarpolitiska målen för sammanslutningar som staden äger samt beslutar om principerna för ägarstyrningen och om koncerndirektivet. I Borgå koncentreras koncernärendena i fortsättningen till koncernsektionen som står under stadsstyrelsen, efter att den nya koncernsektionen inledde sin verksamhet 1.1.2023. Koncernsektionen styr och övervakar som ägare att dottersammanslutningarna agerar i enlighet med de mål som fastställts av stadsfullmäktige och stadsstyrelsen och i enlighet med stadsstrategin samt sörjer för att koncernövervakningen genomförs i linje med koncerndirektiven.

Fullmäktige beslutar årligen också om budgeten och ekonomiplanen som innehåller årsmål härledda från ägarpolitiken också för koncernens mest betydande sammanslutningar. Juridiskt är målen inte bindande för dottersammanslutningarna utan är ett s.k. verktyg för indirekt målstyrning. Stadens representanter bör i dottersammanslutningarnas beslutsorgan agera i enlighet med de mål som stadsfullmäktige ställt samt följa koncerndirektiven. Bolagen rapporterar till ägaren om måluppfyllelse i enlighet med koncerndirektivet i delårsrapporter och i bokslutet.

Förändringarna i koncernstrukturen

Till stadskoncernen hörde sammanlagt 17 sammanslutningar 30.9.2023. Med koncernen avses Borgå stad som moderbolag samt dess dottersammanslutningar, där Borgå stad har bestämmande inflytande ensam eller tillsammans med andra sammanslutningar som hör till koncernen. Samkommuner, som staden är medlem i, sammanställs med koncernen enligt ägarandelen. Med koncernbokslutet sammanställs dessutom intressesammanslutningarnas bokslut.

Borgå stadsfullmäktige beslutade 22.2.2023 att teckna aktier i Keski-Uudenmaan Työterveys Oy i en riktad aktieemission. Efter det är Borgå stad delägare i bolaget med en ägarandel på 17,73 %. Målet med teckningen av aktier var att bli delägare i Keski-Uudenmaan Työterveys Oy, och därmed upphandla företagshälsovårdstjänster för stadens personal av bolaget som upphandling av en anknuten enhet efter 1.10.2023. Affärsverksamheten

hos stadens dåvarande producent av företagshälsovårdstjänster, Affärsverket Kungsvägens arbetshälsa, överläts samtidigt till Keski-Uudenmaan Työterveys Oy. Borgå stads ägarandel i Keski-Uudenmaan Työterveys Oy ligger under den nedre gränsen för intressesammanslutningar, och därför är bolaget inte en del av stadskoncernen.

De centrala koncernbolagens verksamhet

Verksamhetsmiljön för koncernen Borgå Energi har under de senaste 1,5 åren varit exceptionell, i och med att variationen i marknadspriserna på el samt Rysslands krigshandlingar i Ukraina har orsakat betydande osäkerhet inom hela sektorn. Det utmanande läget på marknaden har krävt ändringar i affärsverksamheten och att staden förberett sig på många olika scenarion. Koncernen Borgå Energi har klarat sig bra under den utmanande tidsperioden, och under 2023 har man kunnat sänka priserna för elprodukterna flera gånger. Utsikterna för år 2024 förblir exceptionellt osäkra.

Verksamhetsmiljön för Careeria har varit utmanande under den senaste tiden. Antalet studeranden har nått den önskade nivån och kostnaderna har ökat avsevärt. Enligt företagets uppskattning bör de kunna spara 1,7 miljoner euro. Bolaget har börjat leta efter besparingsmål i första hand i fastigheter och verksamhetsställen för att utbildningens nivå kan behållas på en hög nivå.

Verksamhetsmiljön för A-bolagen är i stort sett stabil. Lägenheternas användningsgrad är hög och projekten framskrider för det mesta enligt planerna. Byggbranschens svaga konjunktionsläge och stigande räntor påverkar fortsättningsvis A-bostädernas verksamhetsmiljö år 2024, men bolaget förbereder sig på dessa risker. Det svaga konjunktionsläget skapar samtidigt förutsättningar för produktionen av hyresbostäder med rimligt pris.

Affärsverksamheten för EventFactory har varit utmanande under de senaste åren. Under coronatiden begränsades verksamheten genom myndighetsbeslut. Därefter har bolagets affärsverksamhet försvårats av den stigande kostnadsnivån som orsakas av kriget i Ukraina. Bolaget bytte verkställande direktör under sommaren 2023, och under det kommande året är målet att intensivifiera samarbetet mellan bolaget och stadens nya sektor för livskraft.

PERSONAL
STADEN
3 725

PERSONAL
DOTTERSAMMAN-
SLUTNINGAR
594

KONCERNENS
BALANS
800,2 M€

KONCERNENS SO-
LIDITETS-
GRAD
40,4 %

KONCERNENS
INVESTERINGAR
72,4 M€

KONCERNENS
SKULDER
291 M€
5 675 €/inv

KONCERNENS
SAMMAN-
SLUTNINGAR
ANTAL
ANTAL
17

KONCERNENS
RESULTAT
41,6 M€

Bokslut 2022

KONCERNENS STRUKTUR

	Ägande- andel	Personal 2022
Dottersammanslutningar och -samfund		
Borgå Energi Oy (koncern)	100 %	74
Porvoon Sähköverkko Oy	100 %	
Careeria (koncern)	65,64 %	474
Careeria Plus Oy	65,64 %	
KOY Edupolis	65,64 %	
Porvoon A-asunnot Oy (koncern)	100 %	33
Kiinteistö Oy A-lukaali	100 %	
Asunto Oy Suomentalo	100 %	
Kiinteistö Oy Hansatie 10	100 %	
Porvoon Vuokra-asunnot Oy	100 %	
Porvoon Event Factory Oy Ab	100 %	7
Oy Kokonhalli Ab	100 %	4
Ab Svartså Vattenverk-Mustijoen Vesilaitos Oy	60 %	2
Kiint Oy Gammelbackan Liikekeskus Oy	100 %	
Keskinäinen kiinteistö Oy Porvoon Piispantalo	100 %	
Porvoon Seudun Asuntosäätiö	66,7 %	
HPK Palvelut Oy	54,9%	
Kokonniemen liikuntakeskus Oy	100 %	
Kommunsammanslutningar		
Uudenmaan liitto - Nylands förbund	3,20 %	
Intressesammanslutningar		
Posintra Oy	37,77 %	
Borgå Folkakademi Ab	37,13 %	
Roskn Roll Oy	20,70 %	
Kiinteistö Oy Porvoon Jousitie	20 %	

Porvoon Energia Oy - Borgå Energi Ab

Moderbolaget Borgå Energi ab ansvarar för produktion av värme och elektricitet, distribution av värme och naturgas, försäljning av elektricitet och naturgas. Dotterbolaget Borå Elnät Ab ansvarar för utveckling av elnätet och för eldistributionen.

MÅL OCH MÄTARE	BG2024	EP2025	EP2026	EP2027
Bolagets verksamhet stöder stadens strategi och inkomstföringen är på en hållbar grund. I bolaget iaktas god förvaltningssed och de anvisningar som hänför sig till den har godkänts i bolagets styrelse.				
Redovisad dividend (enligt det års utdelning det är fråga om)	2,4 milj. €	2,4milj.€	2,4 milj. €	2,4 milj. €
Bolaget är konkurrenskraftigt och solitt				
Soliditetsgrad, %	≥ 20 %	≥ 20 %	≥ 20 %	≥ 20 %
Bolagets miljövänliga profil				
Kolneutral elförsäljning, %	100 %	100 %	100 %	100 %
De förnybara bränslens andel i fjärrvärmeproduktionen är minst 90 %	≥ 90 %	≥ 90 %	≥ 90 %	≥ 90 %

CAREERIA OY

Yrkesutbildning på andra stadiet

MÅL OCH MÄTARE	BG2024	EP2025	EP2026	EP2027
Bolagets verksamhet stöder stadens strategi och dess ekonomi är på en hållbar grund. I bolaget iaktas god förvaltningssed och de anvisningar som hänför sig till den har godkänts i bolagets styrelse.				
Räkenskapsperiodens resultat	≥ 0 €	≥ 0 €	≥ 0 €	≥ 0 €
Soliditetsgrad, %	≥ 50 %	≥ 50 %	≥ 50 %	≥ 50 %

Porvoon A-asunnot Oy

I bolaget finns stadens bostadsegendom med arava- och räntestödsbegränsningar för att sköta disponentuppgifter, uthyrning och underhåll för det bostadsbestånd som det äger.

MÅL OCH MÄTARE	BG2024	EP2025	EP2026	EP2027
Bolaget fungerar som en del av den bostadspolitik som staden driver och bolagets ekonomi är på en hållbar grund. I bolaget iaktas god förvaltningssed och de anvisningar som hänför sig till den har godkänts i bolagets styrelse.				
Bruttoresultat-%	≥ 40 %	≥ 40 %	≥ 40 %	≥ 40 %
Användningsgrad, %	≥ 99,7 %	≥ 99,7 %	≥ 99,7 %	≥ 99,7 %
Skulden eur/m2 minskar från det nuvarande * (*utan nybyggnadsobjekt)				

Porvoon vuokra-asunnot Oy - Oy Borgå Hyresbostäder Ab

I bolaget finns stadens firtt finansierade bostadsegendom. Bolaget ansvarar för att sköta disponentuppgifter, uthyrning och för det bostadsbestånd som det äger.

MÅL OCH MÄTARE	BG2024	EP2025	EP2026	EP2027
Bolaget fungerar som en del av den bostadspolitik som staden driver och bolagets ekonomi är på en hållbar grund. I bolaget iaktas god förvaltningssed och de anvisningar som hänför sig till den har godkänts i bolagets styrelse.				
Användningsgrad, %	≥ 99,7 %	≥ 99,7 %	≥ 99,7 %	≥ 99,7 %

Oy Porvoon EventFactory Ab

Marknadsföring, försäljning och uthyrning av lokaler i Konstfabriken

MÅL OCH MÄTARE	BG2024	EP2025	EP2026	EP2027
Bolagets verksamhet stöder stadens strategi och intäktsföringen vilar på en hållbar grund. I bolaget iaktas god förvaltningssed och de anvisningar som hänför sig till den har godkänts i bolagets styrelse.				
Räkenskapsperiodens resultat	≥ 0	≥ 0	≥ 0	≥ 0
Stöd som beviljas av staden, tusen euro	975	950	950	950
Uthyrningsinsgraden för kortvarig lokalförsäljning, % (evenmangssalarna)	≥ 70 %	≥ 70 %	≥ 72 %	≥ 72 %
Användningsgraden för långvarig uthyrning, % (affärslokaler)	100 %	100 %	100 %	100 %

NYCKELTAL BOKSLUT 2022

	Omsättning milj.eur	Resultat milj. eur	Balans milj. eur	Räntebelagda lån milj. eur
Porvoon Energia -koncernen	86,3	3,5	183,6	61,4
A-asunnot -koncernen	18,5	0,1	105,4	88,3
Porvoon Vuokra-asunnot Oy	2,0	0,0	11,4	7,3
Careeria -koncernen	37,3	1,9	29,8	3,6
Oy Porvoon EventFactory Ab	1,2	0,0	1,0	1,7

BUDGETEN OCH EKONOMIPLANENS MOTIVERINGAR SAMT BINDANDE VERKAN

Kommunallagens centrala bestämmelser om budgeten och ekonomiplanen

Fullmäktige ska före utgången av året godkänna en budget för kommunen för det följande kalenderåret med beaktande av kommunkoncernens ekonomiska ansvar och förpliktelser. I samband med att budgeten godkänns ska fullmäktige också godkänna en ekonomiplan för tre eller flera år (planperiod). Budgetåret är det första året i ekonomiplanen.

Budgeten och ekonomiplanen ska göras upp så att kommunstrategin genomförs och förutsättningarna för skötseln av kommunens uppgifter tryggas. I budgeten och ekonomiplanen godkänns målen för kommunens och kommunkoncernens verksamhet och ekonomi.

Ekonomiplanen ska vara i balans eller visa överskott. Ett underskott i kommunens balansräkning ska täckas inom fyra år från ingången av det år som följer efter det att bokslutet fastställdes.

Budgeten ska innehålla de anslag och beräknade inkomster som uppgifterna och verksamhetsmålen förutsätter samt en redogörelse för hur finansieringsbehovet ska täckas.

Budgetens och ekonomiplanens innehåll

Verksamheten och ekonomin planeras och följs upp ur driftsekonomin, investeringarnas, resultaträkningens och finansieringens synvinkel.

Budgeten och ekonomiplanen består av en driftsekonomi- och resultaträkningsdel samt en investerings- och finansieringsdel. I driftsekonomidelen ställs servicemålen upp och de utgifter och inkomster som krävs för att uppnå dem budgeteras.

I investeringsdelen budgeteras anskaffning av produktionsmedel med lång verkan, som byggnader, fasta konstruktioner och inventarier samt finansieringsandelar. I resultaträkningsdelen visas tillräckligheten av inkomstfinansieringen för driftsutgifter och avskrivningar. I finansieringsdelen visas ett sammandrag av källor och användning av medel.

Utgångspunkter för upprättandet av budgeten

Anvisningarna för upprättande av budget och budgetramen utgör ramen för sektorernas beredning av budgeten. I budgetramen uppskattas nivån på skattefinansiering, kostnadsutvecklingen, ändringarna i verksamheten och investeringsbehoven.

Driftsutgifter och investeringar anpassas till de finansieringsmöjligheter som står till förfogande. Sektorerna kan betona olika uppgifter enligt behov. Ramen är ändå en

övrig gräns inom vilken sektorns budgetförslag ska utarbetas.

Stadsstyrelsen godkände 13.6.2022 221 § anvisningarna för upprättande av budget och ekonomiplan samt budgetramen för sektorerna.

Budgetens bindande verkan

Stadsfullmäktige godkänner i budgeten stadens och stadskoncernens mål för verksamhet och ekonomi. Budgeten ska innehålla de anslag och beräknade inkomster som uppgifterna och verksamhetsmålen förutsätter samt en redogörelse för hur finansieringsbehovet ska täckas. Budgeten skall följas i kommunens verksamhet och ekonomi.

Anslag och beräknade inkomster samt målen för verksamhet och ekonomi kan anges som bindande. Begreppet bindande betyder bl.a. att man inte får överskrida anslaget eller nettoanslaget, inte underskrida målet för avkastning och inte låta bli att uppfylla det bindande målet utan stadsfullmäktiges godkännande.

Bindande nivå gentemot stadsfullmäktige

Driftsekonomidelens bindande nivå gentemot stadsfullmäktige är sektorns beräknade inkomster och anslag de bindande målen för verksamhet och ekonomi. Investeringsdelens bindande nivå gentemot stadsfullmäktige är sektorns nettoinvesteringsanslag och projektvis ett investeringsanslag på över en miljon euro. Ökningen av långfristiga lån och ökningen av utgivna lån i finansieringsdelen är bindande gentemot stadsfullmäktige. Af-färsverkens bindande nivå gentemot stadsfullmäktige är verksamhetens resultat, avkastningsmålet och de bindande målen för verksamhet och ekonomi.

Stadsstyrelsen

Stadsstyrelsen beslutar projektvis om projektplaner, skissritningar och byggstart för investeringsprojekt värda över en miljon euro, inom ramen för de anslag som stadsfullmäktige har godkänt.

Nämnder

Nämnderna beslutar om verksamhetsplanerna i driftsbudgeten och projektplanerna för investeringarna samt om ändringen av dessa för de underordnade uppgiftsområdena inom ramen för de bindande anslag som stadsfullmäktige beviljat. För att ett investeringsprojekt ska kunna upptas i projektplanen, ska ett anslag specifikt ha anvisats för projektet i budgeten.

➤ **Alla budgetens bilagor kombinerade**